

TRANSCRIPT VAN DE GEMEENTERAAD VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 3 juli 2019

1. PROGRAMMA RAADSVERGADERINGEN KADERNOTA 2019

2. Heropening vergadering

3. Vervolg bespreking Kadernota 2019 incl. MPG 2019-2023

De voorzitter: Dames en heren, als iedereen zijn of haar gesprekken wil staken dan kunnen we onze vergadering voort gaan zetten. Dames en heren, als iedereen zijn zetel wil innemen. Ook mevrouw Leitner, die nog echt aan de andere kant van de zaal staat. Dan gaan we deze vergadering beginnen. Wij hebben deze vergadering maandagavond nog geschorst dus ik heropen hierbij onze vergadering die afgelopen maandag op 1 juli is begonnen. Het is vandaag 3 juli, om iets over half 8. De techniek liet ons even in de steek dus wij gaan nu beginnen in deze kadernotaweek met de eerste termijn van het college en dat gaan wij doen in de volgorde van de heer Wienen, de heer Snoek, Berkhout, Botter, mevrouw Meis en de heer Roduner. Daarna gaan wij de vergadering weer schorsen tot morgenmiddag 5 uur voor de tweede termijn voor u als raad. Ik hoop dat u ook de collegeleden de kans geeft om allemaal wel in te gaan op uw vragen van de eerste termijn. Het is nog heel onrustig, ik hoor bijna mezelf niet eens denken. In ieder geval, geef de collegeleden de kans om ook gewoon in te gaan op uw vragen uit de eerste termijn en doe de interruptie zoveel mogelijk aan het eind van hun termijn want dan heeft u wellicht al antwoord gehad. Dus we gaan hiermee van start bij de heer Wienen. Het woord is aan u.

Burgemeester Wienen: Ja voorzitter, hartelijk dank en ik moet zeggen terugkijkend op afgelopen maandag, moet ik bekennen dat in de loop van de avond zich een lichte onrust van mij meester begon te maken. Ik denk van jongens, als het zo doorgaat, dan heb ik echt geen enkele vraag. En dat bleek ook zo te zijn aan het eind van de avond, er waren gewoon geen vragen. Toen dacht ik even: zal ik dat uitleggen als een blijk van vertrouwen? Ik dacht dat is misschien een beetje overmoedig dus laat ik in ieder geval zeggen dat het niet een uiting is van een groot wantrouwen want dan heb je natuurlijk een heleboel vragen. Dus dat, daardoor werd ik weer wat rustiger. Bleef voor mij nog wel even één belangrijke vraag over en dat is van, ik hoef niet voor te zitten vanavond, moet ik eigenlijk mijn ketting wel aan? En uiteindelijk kwam ik tot de conclusie laat ik dat maar wel doen want anders dan zit hier de voorzitter, dan zitten daar de wethouders en als ik dan die ketting niet om heb dan denken ze: wat doet die man die daarnaast zit? Dus dan weet iedereen in ieder geval wie ik ben. Goed, is er dan toch nog iets te zeggen? Ja. Ik denk dat er toch nog iets te zeggen is. Oh.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Blokpoel van de VVD. Gaat u gang, de heer Blokpoel.

De heer Blokpoel: Ja de heer Wienen, u spreekt, burgemeester u spreekt over uw ketting, vind ik niet heel respectvol naar de ambtsketen van de gemeente Haarlem.

Burgemeester Wienen: Excuus. Ik bied mijn excuus aan. Ik bedoelde de ambtsketen, ja. Goed, is er dan toch nog niet iets te zeggen? Nou, ik heb nog iets geobserveerd afgelopen maandag en dat is dat er zo nu en dan toch wel stevige discussies waren. Daaruit zou je kunnen afleiden in Haarlem zijn ze het echt tamelijk fundamenteel met elkaar oneens en ongetwijfeld hebben die discussies natuurlijk ook te maken met meningsverschillen in uw raad en met duidelijke accentverschillen en prioriteitsverschillen die er tussen de fracties bestaan. Toch denk ik dat het ook wel goed is om met elkaar ons te realiseren dat een deel van uw

discussies te maken hebben met iets wat u niet elkaar aan doet en waar u niet met elkaar van mening verschilt maar waar we eigenlijk gezamenlijk te maken hebben met, ja om het nou een tegenstander te noemen gaat wat ver, maar met de systematiek van het rijk die er voor zorgt dat wij iedere keer bij bepaalde circulaire's weer heel andere cijfers voorgetoverd krijgen en dat maakt het voor gemeenten, niet alleen voor Haarlem, maar voor bijna alle gemeenten ontzettend lastig om een consistent meerjaren beleid te ontwikkelen. Dus er wordt op dit moment in verband van de G40 en van de VNG wordt er nadrukkelijk gekeken hoe kunnen wij dat met het rijk ook bespreekbaar maken? Want dit is niet alleen ons eigen probleem. Goed, vervolgens zijn er veel moties en amendementen ingediend. Daar heeft u een prachtig pakket gekregen met reacties van het college. Vorig jaar heb ik u een, geprobeerd een beetje aan te duiden hoe het college daar mee om gaat en dat riep toen wat weerstand op en daarmee ontstond er toch een leuke discussie. Laat ik nu volstaan met te zeggen dat u zult merken dat de meeste moties en amendementen door het college worden ontraden, dat is niet omdat het college nou per definitie zo onvriendelijk is maar omdat het college gezegd heeft: ja, alles wat geld kost, moeten wij natuurlijk ontzettend voorzichtig mee zijn nu dus daar kunnen we moeilijk voor zijn. Alles wat niet, laat ik anders zeggen, alles wat al in het beleid zit, ja dat vinden we echt overbodig dus dat is wat ons betreft ook niet iets om dan te zeggen van ja dat steunen we. Dan zeggen ze het is gewoon niet nodig. En dan blijven er uiteindelijk maar een paar over waar het college positief op reageert maar de troost is, het is ook helemaal niet zo belangrijk wat het college er van vindt, het gaat er gewoon om wat de meerderheid van de raad er van vindt en dat merken wij morgen. Dan heb ik nog twee opmerkingen en daar, oh.

De voorzitter: U heeft eerst een interruptie. De heer Van den Raadt van Trots Haarlem.

De heer Van den Raadt: Ja voorzitter, maar het echte debat van u had al zo weinig vragen dus dan zal ik een interruptie plaatsen. Want u zegt natuurlijk heel goed punt, het gaat er niet zo goed om wat het college er van vindt, maar de raad. Vindt u in dat opzicht dat we eigenlijk ook helemaal niet hoeven te horen wat het college van die moties vindt en dat we daar gewoon als raad over beslissen en dat we naderhand horen hoe het college daar mee om gaat?

Burgemeester Wienen: Nou, ik denk dat het toch aardig is dat u in ieder geval een beeld heeft van hoe het college wat u heeft aangesteld om deze stad te besturen, hoe die daar naar kijkt en vervolgens bepaalt u dan uw eigen stem dus ik vind het niet zo gek dat we dat systeem hebben en ik denk als wij vanavond om 9 uur klaar zijn, zijn we allemaal blij dus wat mij betreft hoeven we ook niet eindeloos te blijven luisteren naar het college. Dan nog twee puntjes. Het eerste dat is de heer Visser heeft een motie ingediend waarin die een grappige poging doet, wat ons betreft althans, om een feestje, wij zijn eigenlijk niet zo van die partytent achtige types hier in het college maar zo nu en dan een feestje moet kunnen. Eens in de 25 jaar als de stad weer 25 jaar ouder wordt en de heer Visser zegt: nou ja, als we dat geld nou eens halveren en het aan iets anders besteden. Op zich een prachtig doel overigens maar wij vinden eens in de 25 jaar zo'n feestje dan moet je ook niet al te krenterig doen dus dat vinden wij toch niet een goed idee en wat betreft de motie van de heer Aynan over communicatie, wees nou helder, direct duidelijk eigenlijk. Daar zijn wij als college heel erg voor. Of het dan ook meteen betekent dat je je aan moet sluiten bij een organisatie die daar wat mee doet, daar gaan we naar kijken, suggestie is goed maar we willen eerst even kijken van levert dit ons de meerwaarde die we nodig hebben? Dus daar zouden wij dan liever later nog een keer op terugkomen. En zo krijg ik vanzelf mijn vragen.

De voorzitter: Ja kijk en nu wordt het heel interessant want als we de hele avond op elke reactie op een motie ook weer gaan interromperen dan gaan we niet om 9 uur weg maar dan gaan we waarschijnlijk om een uurtje of 12/1 terug dus ik sta natuurlijk de interrupties toe maar let u op uzelf dat u bij alle moties als u dan gaat

reageren op uw collegelid, dan wordt het een hele volle avond. Maar eerst de heer Visser, ChristenUnie. Niet aangemeld, betekent geen vragen stellen. De heer Aynan, Jouw Haarlem. Oh, de heer Visser toch? Ja, gaat u gang.

De heer Visser: Voorzitter, ChristenUnie is natuurlijk niet tegen feestjes maar 150.000 euro is best wel veel en zeker als het om kleine feestjes gaat waar de burgemeester voor pleit hè, op verschillende plekken in de stad. Nou, ik kan heel wat kleine feestjes organiseren voor 150.000 euro en onze motivatie was juist dat ook na dat feestjaar er nog geprofiteerd kan worden van dat feestjaar. Dus als je een deel van dat geld aan toegankelijkheid besteedt, is ook na 2020 kunnen we er nog steeds van profiteren en ook van die 77.500 euro, mooi symbolisch ook bedrag, kunnen we echt een mooi feestje in het feestjaar organiseren.

De voorzitter: En dit was wat uw voorzitter betreft een perfecte bijdrage geweest voor de tweede termijn maar burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja, ik kan ook niet veel meer doen dan herhalen wat ik al gezegd heb, wij vinden je doet het maar eens in de 25 jaar. Het was overigens niet eens het initiatief van het college maar er is door verschillende organisaties in de stad gezegd: het lijkt ons mooi om weer wat te doen bij deze feestelijke gelegenheid. Wij vonden dat we daar een voorstel voor moesten doen en wat ons betreft dan niet al te kinderachtig en dit is volgens ons een heel redelijk voorstel dus hoe nobel het doel ook, wat ons betreft zou dit niet de dekking moeten zijn.

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Een feestje op zijn tijd is heel goed voor de cohesie dus ik heb er geen motie op ingediend maar wel een vraag over gesteld. Wat vindt u van het idee om, in het kader van het 775 jarig bestaan, misschien een Haarlem pride te organiseren? Of in ieder geval te faciliteren.

Burgemeester Wienen: Wij hebben partijen die gezegd hebben wij vinden het leuk om een feestje te organiseren, hebben wij gezegd: kom met ideeën en dat willen we ook in eerste instantie uit de stad afwachten. Dus wat ons betreft ligt het initiatief in eerste instantie bij de stad.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar wethouder Snoek. Het woord is aan u. dat is een goede vraag maar ik zie allemaal mensen weer zwaaien, de heer Visser ook nog een keer?

De heer Visser: Ja voorzitter, ik had toch nog een vraag over een amendement van mij. Dat is over de graaf op Akendam en dan zegt de burgemeester als antwoord van: ja, nou die grafrechten zijn verlopen dus we moeten ruimen. Ja, dat is het probleem, we moeten niet ruimen we kiezen er voor om ze te ruimen en tot waar je neer moet zetten en er is ruim voldoende ruimte voor om mensen te begraven.

De voorzitter: De heer Visser, ik ga u onderbreken want dit hoort bij wethouder Snoek. Wethouder Snoek gaat hier zo op in. Mevrouw Van Zetten had ook nog een interruptie, gaat u gang.

Mevrouw Van Zetten: Nou, ja wij moesten onze interrupties bewaren na het betoog van de burgemeester dus daar hou ik me aan. Ja, ik hoor de heer Wienen zeggen dat, een beetje klagen dat we gezamenlijk te maken hebben met het systematiek van het rijk en dat viel me inderdaad al op dat vele partijen nu geschokt zijn door de mei circulaire maar ja die systematiek van het rijk is elk jaar zo. Het lijkt mij regeren is vooruit zien, u leest

de kranten, u weet alles van het klimaat dus zo'n verrassing kan het toch niet zijn dat de mei circulaire tegenvalt? Graag een reactie er op want dat is nou precies waarom u in het college zit, om daar op te letten.

De voorzitter: Gaat u gang.

Burgemeester Wienen: Dank u wel, daar zijn wij ook mee bezig alleen je kunt daar toch heel moeilijk voorspellingen op loslaten. Het heeft deels te maken met bijvoorbeeld de ontwikkeling van de rijksbegroting, het gaat op het ogenblik economisch heel goed, je hoort regelmatig op de ministeries het geld klotst hier echt tegen de muren. Desondanks wordt er een heel scherp begrotingsbeleid gevoerd en ik heb dat op andere plekken ook gezegd: dat leidt soms tot merkwaardige effecten. Bijvoorbeeld dat de regering eerst tegen ons zegt: je krijgt extra politie en vervolgens wordt een deel van die extra politie die we nog niet eens is, weer teruggenomen want het ministerie moet toch weer bezuinigen. Niet omdat er geen geld is maar omdat er een bepaalde systematiek gevolgd wordt. Nou, dat is een zaak waar je niet zo gemakkelijk van tevoren voordat de mei circulaire er is, greep op krijgt. Verder zitten er een aantal perverse prikkels in. Bijvoorbeeld, dat is altijd al zo, maar daar hebben wij nu vooral veel last zijn, dat is als de OZB waarde omhoog gaat en daar hebben wij in deze stad nogal mee te maken, de waarde van onroerend goed. Dan zegt het rijk: oh, ze zijn daar kennelijk schatrijk dus ze kunnen wel wat minder geld uit het gemeentefonds hebben want ze kunnen gewoon de OZB verhogen. Of althans, de inkomsten uit de OZB verhogen. Nou, dat is een systematiek waarvan wij vinden los van of je hem voorspellen kunt of niet, maar dat is een systematiek waar wij het ook over willen hebben met het rijk want het is een denk ik echt een verkeerde systematiek en daar hebben wij heel veel last van want dat betekent dat wij of onze burgers moeten confronteren met hogere lasten terwijl ze ook te maken hebben met hogere prijzen terwijl daar niet hogere inkomsten tegenover staan. Ik zou best nog een paar voorbeelden kunnen noemen maar ik geef u zonder meer gelijk als u zegt van een aantal van die dingen weet u toch hoe dat ongeveer werkt, dat klopt maar hoe dat precies uitpakt dat is toch redelijk verrassend. En dit jaar was het de tegenvaller in de niet sociale component zeg maar van het gemeentefonds. Voor heel veel gemeenten was dat echt een forse tegenvaller. Dat heeft niks met Haarlem te maken, zie je overal in Nederland van dit valt zwaar tegen en dan moeten wij opnieuw kijken naar de voorbereidingen van de begroting.

De voorzitter: Dank u wel. Dan nu toch echt, wethouder Snoek het woord is aan u.

Wethouder Snoek: Ja, dank u wel voorzitter en dank aan alle fracties voor uw algemene beschouwingen en de reflectie op de kadernota 2019. Een kadernota die in zichzelf relatief beleidsarm is, immers een jaar eerder begon de nieuwe coalitie met nieuwe verhoudingen en nieuwe ambities die zich vertaalde in de kadernota 2018 en omdat je niet ieder jaar het roer om moet willen gooien, heeft dit college met kadernota 2019 gezocht naar een zorgvuldige balans waar enerzijds koers wordt gehouden op de gestelde ambities en anderzijds een financieel evenwicht is gevonden. Een financieel evenwicht waarbij uitgaven en inkomsten dichtbij met elkaar in overeenstemming moeten zijn maar ook opgaven voor de toekomst worden geformuleerd. Opgaven die liggen in het sociaal domein en in de veerkracht en slagkracht van onze ambtelijke organisatie maar er is ook een financiële opgave die bij de afgesproken herijking in 2020 halverwege de coalitieperiode ingevuld moest worden. Terecht is echter maandag door zowel coalitie als oppositie fracties opgemerkt dat de mei circulaire die wij van het rijk hebben ontvangen, dat is na het opstellen van deze kadernota, de opgave nog groter maakt. Want hoewel het rijk met deze meicirculaire enerzijds extra middelen geeft voor het sociaal domein, kort zij ons anderzijds ook flink op de algemene middelen. Deze korting is onder meer het gevolg van een btw compensatiefonds, de sterke stijging van de WOZ waardes in Haarlem en de achterblijvende rijksuitgaven. Deze meicirculaire vraagt dus om bijsturing waarbij ook elementen die in het coalitieakkoord benoemd worden bij de herijking niet buiten beeld kunnen blijven. Maandagavond hebben

vele van u het college gewaarschuwd voor de storm maar als we kijken naar het meerjarig effect van de meicirculaire dan dringt de vraag zich op of we van doen hebben met een incidentele storm of met structurele klimaatverandering. Naar het oordeel van het college volstaat het niet om nu even te schuilen voor de storm maar is het zaak om structurele maatregelen te nemen. Met andere woorden: Haarlem zal zich financieel klimaat adoptief moeten tonen. Het proces hiertoe ziet er als volgt uit: de gevolgen van de meicirculaire voor 2019 worden verwerkt in de bestuur rapportage. De meerjarige gevolgen worden verwerkt in de programmabegroting 2020/2024 en in de kadernota 2020. Tot zo ver het algemene financiële beeld. Dan een aantal vragen en moties binnen mijn portefeuilles. Verschillende partijen hebben opmerkingen gemaakt over de OZB maatregel die in deze kadernota is opgenomen. In de kadernota is ingegaan op een betrekkelijk nieuw fenomeen en de burgemeester had het daar net al even over, namelijk de WOZ waardes die in ons land sterk stijgen maar ook heel gedifferentieerd stijgen. Bij de ene gemeente is dat veel hoger dan bij anderen, zoals in Haarlem dus bijvoorbeeld. Dit leidt er toe dat Haarlem wordt gekort op de algemene uitkering. Deze kent namelijk een zogenaamde inkomens maatstaf. Deze gaat er van uit dat gemeenten met hoge WOZ waarde meer inkomsten uit eigen belastingen kunnen verkrijgen dan gemeenten met relatief lage WOZ waarde. Gelet op deze ontwikkeling vindt het college het redelijk dat in ieder geval een gedeelte van deze korting op de algemene uitkering vanwege de stijging van de WOZ waarde wordt gecompenseerd via de OZB. De motie van de VVD op dit punt, om de OZB naar een landelijk gemiddelde te brengen, ontraadt het college dan ook. Een groot deel van de gemeente kent geen bovengemiddelde waardestijging en wordt dus ook niet gekort in het gemeentefonds. Als Haarlem het OZB tarief op het niveau van het landelijk gemiddelde zou stellen dan leidt dat er toe dat Haarlem jaarlijks miljoenen minder te besteden heeft dan die gemiddelde gemeentes die geen kortingen ontvangen op de algemene uitkeringen. Je moet Haarlem in die zin niet willen vergelijken met gemeenten die niet geconfronteerd worden met die hoge WOZ waardestijging.

De voorzitter: U heeft een interruptie, wethouder Snoek. Eerst mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, is dit nou een, van het rijk, is het nou iets van de afgelopen, is het niet iets dat al heel erg lang speelt en dat het nu ons pas duidelijk wordt dat wij de OZB, of de WOZ waarde niet genoeg hebben verhoogd? Want die prijsstijging is al jaren aan de gang en ik zou zeggen, hebben wij hier nou zitten te slapen al die jaren?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: De systematiek is niet nieuw, de WOZ waarde stijging an sich is niet nieuw, het gedifferentieerde beeld in het land waarbij de ene gemeente veel harder stijgen dan anderen is wel een effect van echt de laatste paar jaren en dat leidt er toe dat het rijk dus compenseert tussen die gemeentes en het effect daarop voor Haarlem, het oplopende effect is wel iets wat dus in de afgelopen jaren steeds groter geworden is en in die zin een nieuw effect voor ons.

Mevrouw Van Zetten: Sinds welk jaar is dat nu aan de gang? Want ik heb dit eerlijk gezegd nog nooit, dit is eigenlijk nieuw voor mij. Ik zit hier toch al enige tijd en ik denk van hebben wij ergens de boot gemist? Sinds wanneer is het rijk dat gaan bekijken dan?

Wethouder Snoek: Er zijn volgens mij twee vragen die u stelt. De eerste is sinds wanneer past het rijk deze systematiek toe? Daar ga ik u antwoord op geven in de tweede termijn. Volgens mij is uw tweede vraag ook vanaf wanneer is dit effect voor Haarlem dan zo gaan oplopen? En ik heb u aangegeven, volgens mij is dan van de afgelopen jaren dat die WOZ waarde stijging tussen de gemeentes zo steeg. Maar daar wil ik u dan ook op tweede termijn nader antwoord op geven.

Mevrouw Van Zetten: Ja graag want wij hebben geconstateerd dat het gat wel van, wel 18 miljoen is elk jaar en als je dat, dat je dat eigenlijk heel slecht in loopt, behalve dan als jij ineens de huiseigenaren enorm belasting doorrekent. Dus mijn vraag is in welk jaar zijn wij, kunnen wij constateren dat het begonnen is terwijl wij dat niet wisten.

De voorzitter: Ja kijk die vraag had u al gesteld dus volgens mij is het afdoende beantwoord en de wethouder komt er in de tweede termijn op terug. Mevrouw Sterrenberg van de VVD.

Mevrouw Sterrenberg: Ja dank u wel. Ja, zouden we ook niet om kunnen draaien? Want we moeten het nu omhoog gooien omdat we te weinig binnen krijgen maar we hebben al jaren de belasting capaciteit staat bij ons al jaren op rood. Dus had u het niet al eerder naar beneden moeten halen zodat u iets meer kon vragen van de Haarlemmers op het moment dat u het nodig had? Maar dat is het idee van de belastingcapaciteit en die stond vorig jaar ook al op rood en nu vraagt u nog meer van de Haarlemmers.

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, ik volg uw redenatie niet helemaal want in de eerste helft van uw vraag dacht ik u gaat mij nu vragen hadden we niet al veel eerder meer moeten vragen vanwege de effecten? Maar toen nam u een andere afslag en vond u dat we eigenlijk al die jaren minder hadden moeten vragen zodat we nu makkelijker meer hadden kunnen gaan vragen.

Mevrouw Sterrenberg: Nee, we hebben onze belastingcapaciteit volgens de rapportages telkens al te ver opgerekt en nu gaan we nog verder daarmee in het rood schieten terwijl je belastingen iets verhoogt in zwaardere tijden, volgens die systematiek. Maar nu gooien we ze er bovenop terwijl het eigenlijk al voor de Haarlemmers rode tijden zijn.

Wethouder Snoek: Ja, ik volg uw redenatie gewoon niet helemaal. Kijk, de belastingcapaciteit zegt wat over wat je aan de burgers kunt vragen gemiddeld in het land en wat wij doen. Wat wij zien, is dat wij met een extreme ontwikkeling worden geconfronteerd in die laatste jaren sterker en groter dan in de jaren daarvoor. Zal er altijd wel geweest zijn maar het effect daarvan was prima nog op te vangen maar is nu dusdanig groot dat we zeggen ja dan moet je toch voor compenseren. En het rijk zegt dus ook, omdat u hogere WOZ waardes heeft, zou u meer van uw burgers moeten vragen dus krijgt u minder van ons. Dus het rijk vraagt eigenlijk van ons, misschien een beetje waar mevrouw Van Zetten ook op doelde, u moet dat helemaal niet willen compenseren. Wij hebben dat hier met elkaar jaren lang gedaan, we hebben gezegd de OZB stijgt niet meer dan met inflatie dus als die WOZ waardes harder stijgen dan gaat het percentage tarief OZB naar beneden zodat onze, de inkomsten redelijk gelijk blijven en dat wat burgers betalen niet meer stijgt dan inflatie terwijl die WOZ waardes wel stegen. Dat hebben we met elkaar opgevangen, ook toen al gezegd nou dan neem je dan een tekort mee. Dat is prima, hebben we met elkaar gedaan, is denk ook, gedegen blij geweest alleen nu het effect zo veel groter is, moet je je afvragen of dat nog houdbaar is.

De voorzitter: Kijk en nu gebeurt er iets heel interessants want mevrouw Sterrenberg wil nog reageren, mevrouw Verhoeff wil reageren, de heer Smit wil reageren. Oké, ja dat klopt maar ik wijs er even op, dit is natuurlijk een hele technische exercitie ook dus u mag sowieso reageren, mevrouw Sterrenberg, maar houdt u vraag alsjeblieft puntig. Mevrouw Sterrenberg, VVD.

Mevrouw Sterrenberg: Nou, het is ook zeker politiek want volgens mij staat de markt er al een tijdje beter voor en ook op het moment dat u uw coalitieakkoord heeft gesloten en op het moment dat u uw

coalitieakkoord sloot, wist u ook al van deze regeling van het rijk en toch heeft u in uw akkoord opgeschreven, wetende dat de markt in Haarlem heel goed is dus dat de WOZ waardes hoger worden, dat u de OZB niet meer gaat verhogen dan inflatie dus dan heeft dus de Haarlemmers voor de gek gehouden want u had dit dus al kunnen aan zien komen.

Wethouder Snoek: Ja, ik wil er graag terug naar mevrouw Sterrenberg van maandagavond, die zegt het weer verandert en wij verwachten van dit college oplossingen. Dit college kijkt naar het weer en probeert met oplossingen te komen en ook te duiden wat er gebeurt. Als u nu zegt ja en u komt nu pas met een oplossing. Dan doet u mij maar de mevrouw Sterrenberg van maandagavond.

De voorzitter: Laatste reactie mevrouw Sterrenberg.

Mevrouw Sterrenberg: Nou, deze mevrouw Sterrenberg heeft maandagavond gezegd dat u op één punt een keuze maakt en dat is dit onderwerp en dat u bij alle andere onderwerpen verstek laat gaan want u heeft zojuist weer gezegd dat u gaat wachten tot de herijking en als wethouder financiën had ik u vanavond heel graag horen zeggen dat u als de wiedeweerga richting de begroting aan de gang zou gaan om de boel op orde te krijgen met deze tegenvallende cijfers.

Wethouder Snoek: Dan wil ik de mevrouw Sterrenberg van woensdagavond nog een keer voorlezen wat ik zojuist gezegd heb, deze meicirculaire vraagt dus om bijsturing waarbij ook elementen die in het coalitieakkoord benoemd worden bij de herijking niet buiten beeld blijven. Dat gaan we doen bij de bestuur rapportage 2019. En dat gaan we doen bij de begroting. Dat is wat u mij maandag gevraagd heeft, dat is wat ik u toezeg.

Mevrouw Sterrenberg: Kunt u dat dan voortaan ook gewoon in de kadernota alvast opschrijven en meenemen? Nee maar u had dit al aan kunnen zien komen, dat is dus die buienradar.

De voorzitter: We gaan naar mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee korte vragen en zitten met elkaar in lijn. U noemde net cijfers, of zei eigenlijk net van we kunnen het niet vergelijken want in Nederland zijn de steden heel erg verschillend. Heeft u wel ook cijfers, en anders hoop ik dat u in tweede termijn er op terug komt, met vergelijkbare steden met Haarlem? En het tweede deeltje van mijn vraag is wij hebben gekeken naar vanaf 2014 en dat is omdat het cumulatief is inmiddels opgelopen vrezend wij, en we horen graag van u of dat klopt, dat inmiddels al 4,3 miljoen sinds 2014 is gecompenseerd en als het volgend jaar nog een keer een claim van het rijk krijgt miljoen dan is het dus al 5,3 miljoen en aangezien het cumulatief is, wordt het heel veel. Klopt dat? Wij denken namelijk het heel zeker te weten maar het is wel iets wat we volgens mij als raad allemaal moeten weten want het is toch een soort subsidie aan mensen in een woonhuis. Ik woon er zelf ook dus ik ben er blij mee maar uiteindelijk als je naar de stad kijkt, ben ik minder blij mee.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Ja, ik denk dat er aan alle kanten ten aanzien van huisvesting in dit land subsidies worden uitgereikt dus u focust nu op de ene kant maar ik denk dat er verschillende kanten van het verhaal zijn. De cijfers die u op tafel legt, die herken ik niet gelijk maar u vraagt om een vergelijking met andere steden. Dat weet ik niet wat ik voor donderdag heb. Knikt iemand al ja maar die ga ik in ieder geval ook voor u geven. We

zijn dan op zoek naar steden met een bovengemiddelde WOZ waarde stijging. We kennen er wel een paar in de buurt dus volgens mij moet je dan naar Utrecht en Amsterdam bijvoorbeeld kijken.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff. Microfoon staat niet aan, mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Excuus. Wij hebben even gekeken naar de laatste vier jaar, gewoon om het beeld van de raad schets gewoon even de laatste tien jaar kijken van hoe vaak wij al gecompenseerd hebben en hoeveel want volgens mij is dat in aanvulling op een vraag die eerder gesteld werd en dan hebben we een beetje een termijn dat u niet tot 2040 ofzo hoeft te gaan zoeken.

Wethouder Snoek: Ja, maar daarom zegt ik u in alle eerlijkheid, dat vind ik niet zo'n heilzame weg. Ik kan alle kadernota's in die, en de begrotingen in die jaren terug gaan pluizen en we kunnen op tal van plekken vinden waarin we in dit huis beleid hebben gevoerd. Enerzijds ten aanzien van de woonlasten, anderzijds sociaal beleid en als u zegt nou dan wil ik dat hele beleid op die woonlasten eens teruglezen, een andere fractie gaat me dan vragen dan wil ik hele beleid op het sociaal weer teruglezen. Ik denk dat we moeten handelen vanuit de plek waar we nu staan. We hebben met elkaar iedere keer een meerderheid gekozen voor de keuzes die we hebben gemaakt, daar staat we met elkaar denk ik ook achter en laten we nu oplossingen zoeken voor de vraagstukken die nu voor ons liggen.

De voorzitter: Dat lijkt me een hele heldere uitleg. Uw microfoon staat weer uit, mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Juist, nou mag ik weer meedoen. Dat de wethouder eigenlijk gewoon al niet voor een paar jaar wil uitzoeken en dit is voor ons best een heel belangrijk politiek item. We willen het gewoon weten en anders moet ik het als technische vraag of artikel 38 gaat het heel lang duren. Doet u het anders de laatste vier jaar van de collegeperiode? Dan helpt u me ook al een heel eind op weg.

Wethouder Snoek: Ja, ik zeg u ik vind het geen heilzame weg. Ik denk niet dat ik dit voor morgenavond op tafel krijg dus als u dit als technische vraag wilt stellen dan, want uw college staat altijd ter uw beschikking, dan gaan we dat ook netjes uitzoeken. Maar volgens mij moeten we nu ook vooral onze energie eens even steken in hoe gaan we om met de meicirculaire en de effecten daaruit. Dan ben ik oprecht kwijt, voorzitter, waar ik was gebleven.

De voorzitter: Ja, en u heeft ook nog steeds één interruptie want de heer Smit zat ook al uren te zwaaien naar u, voorzitter. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: De heer de wethouder, een puur technische vraag. Die komt uit de opmerking van mevrouw Sterrenberg. Wij hadden een hele beperkte belasting

De voorzitter: U moet uw microfoon iets dichterbij uw mond houden.

De heer Smit: Sorry, sorry. Dan doet hij het eindelijk en dan spreek ik er niet in. De heer de wethouder, er is geconstateerd afgelopen jaren dat wij een beperkte belastingcapaciteit hebben, dat wil zeggen we kunnen heel weinig groeien met de belastingen. Maar betekent nu het beeld dat het rijk schetst in de uitkering gemeentefonds dat daar een soort kentering in zit want het rijk zegt dus tegen ons: u kunt veel meer heffen. U heeft dus wat dat betreft nog een flinke marge te gaan. Is dat wat de conclusie van de wijziging van de behandeling van de WOZ waarde?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: U trekt twee punten bij elkaar. Enerzijds de belastingcapaciteiten en de normen die daar onder liggen hoe dat berekend wordt. Die belastingcapaciteit is niet wat het rijk zegt van nou dat kunt u maximaal nog aan uw burgers vragen. Die zegt iets over gemiddeldes en wat zie je in de landen gebeuren. Daarnaast zien we dus weldegelijk, en dat is dan een antwoord ja op uw vraag, dat het rijk zegt: als de WOZ waardes in uw gemeente zoveel hoger ligt, dan kunt u ook meer bij uw eigen burgers halen dan een gemeente die niet die hoge WOZ waardes heeft dus gemeente met hoge WOZ waardes gaat u dat maar doen, u krijgt van ons wat minder, wij geven wat meer aan die gemeenten die minder krijgen. Of wij dat redelijk vinden? Nee. Of we daarover het gesprek aan gaan met het rijk via de G40 en bijvoorbeeld ook de 100.000 plus gemeentes? Ja. Ik dacht dat ik ongeveer gebleven was bij mijn reactie op de motie van de VVD dat we die dus ontraden omdat je, je moet Haarlem in die zin niet willen vergelijken met gemeentes die niet geconfronteerd worden met de hoge WOZ waarde stijging. Toen kwam u er in vliegen. En dit geldt dus ook voor de motie van Hart voor Haarlem, OPH en Liberaal Haarlem om de OZB met inflatie te laten stijgen. De OPH heeft ook nog gevraagd of de OZB verhoging goed te dragen is voor de inkomens tot 1,5 keer modaal en of die wel bijdraagt aan een ongedeelde stad. Mijn antwoord is twee keer ja. Het antwoord is namelijk twee keer ja omdat de kosten van het vegen niet of minder aan de afval en de rioolheffing worden toegerekend in deze kadernota. Zo stijgen de woonlasten dus minder dan eerder was voorzien en die daling van die afvalstoffenheffing en de OZB verhoging vallen bij veel huishoudens tegen elkaar weg. En omdat de afvalstoffenheffing een vast bedrag is en de OZB een percentage van die WOZ waarde, dragen deze twee maatregelen in samenhang nou juist bij aan deze ongedeelde stad. Dan de investeringen. Diverse fracties hebben vragen gesteld over het investeringsprogramma. Het IP wordt elk jaar geactualiseerd en deze actualisatie omvat aanpassingen van het investeringsniveau aan het loon en prijspeil en actualisatie van investeringen qua realisering en mogelijke nieuwe aanvragen. Daarvoor is een toetsingskader opgesteld, de netto schuldquote mag niet hoger worden dan 120%, en de kapitaallasten van de investeringen moeten gedragen worden binnen een sluitende meerjarenbegroting. Het investeringsplan wat bij de programmabegroting ter vaststelling wordt aangeboden, zal ook aan de hand van die criteria worden getoetst. Om op de netto schuldquote te kunnen toetsen is het dan onontkoombaar dat bedragen opgenomen worden voor vervangingsinvesteringen. Als je dat niet zou doen zouden alle investeringsruimte door nieuwe uitbreidingsinvesteringen opgesoupeerd kunnen worden. Daarom is van 2023 en 2024 rekening gehouden met vervangingsinvesteringen. En hierbij gaan we overigens uit van uitgangspunten, zoals die in 2018 er lagen, en voldoen we dus ook aan het amendement wat de coalitie op dit punt heeft ingediend. De ChristenUnie vraagt om een prioriteitenlijst, dat heeft u overigens ook wel vaker gedaan, en ook toen heb ik u uitgelegd dat ik dat lastig vind. Het IP is een geheel van vervangingsinvesteringen en ambities, dat in de loop der jaren tot stand is gekomen. Prioriteiten zijn niet statisch en worden voor een belangrijk deel bepaald door de actualiteit.

De voorzitter: U heeft een interruptie.

Wethouder Snoek: 'Events, my dear boy', zei mevrouw Leitner.

De voorzitter: Mevrouw Leitner u wilt het woord, D66.

Mevrouw Leitner: Nou ja, boy had ik weggehaald omdat het ook wel eens een meisje kan zijn. Even, terug naar die investeringen, ik wil u goed begrijpen. U zegt: wij voldoen aan het amendement wat de coalitie heeft neergelegd. De intentie van dat amendement is om te zorgen dat er nieuwe investeringen niet zorgen, er niet voor zorgen dat er een groter investeringspakket komt te liggen dan dat we zeg maar tijdens de coalitie

onderhandelingen met '...' afgesproken dat met de omstandigheden van toen zou leiden tot een netto schuldquote van 120%. Een netto schuldquote van 120% is geen grens an sich. Begrijpen wij elkaar goed?

Wethouder Snoek: Volgens mij begrijpen wij elkaar heel goed. In 2018 zaten vier partijen bij elkaar en die zeiden: de netto schuldquote mag maximaal 120% zijn. Bij de uitgangspunten van toen, zou dat een investeringsvolume van zo'n 82 miljoen extra geven voor vier jaar. Toen is gezegd: oké, dat is dan een maximum wat die netto schuldquote die fluctueert, dat heeft u met elkaar ook gezien bij de jaarrekening, bij de programmabegroting, en er zijn heel veel variabelen die daar perfect op hebben. En deze coalitie heeft toen gezegd: laten we nou niet iedere keer als het wat fluctueert, dat weer bijstellen, meer investeringsvolume en dan weer minder, laten we dat even vastprikken en hooguit bij een herijk nog eens een keer ter discussie stellen. Dat is de opdracht die het college heeft meegekregen. Vervolgens komt er een nieuw jaar, een nieuw jaar dat buiten de grens van deze coalitieperiode ligt. Maar die wel mee gaat tellen bij de netto schuldquote natuurlijk, want we willen niet dat als we dalijk in 2022 staan, dat we zeggen: nou, en nu hebben we een investeringspakket voor ons liggen dat leidt tot een netto schuldquote van 140% of 150%. Het college heeft daarbij niet gezegd: he, we zien nu dat de netto schuldquote lager uitvalt omdat we bijvoorbeeld meer reserves hebben opgebouwd of andere variabele groter zijn, dus we kunnen een beetje oplussen. Nee we hebben gezegd, we gaan terug naar die uitgangspunten van 2018, trekken de lijn door die geleid heeft tot die 82 miljoen, en daar komen natuurlijk ieder jaar weer nieuwe investeringen bij, net zoals dat we ieder jaar ook leningen aflossen. Zo werken wij binnen de kaders die u in 2018 heeft meegegeven, maar moeten we natuurlijk wel iets doen met de nieuwe jaarafschrijven die in onze IP komen. Dat doen we met de uitgangspunten van 2018, totdat, bij een herijking of op een ander moment, deze raad bij meerderheid zegt: nu mag u andere uitgangspunten gebruiken.

Mevrouw Leitner: Nou denk ik dat dit voor andere mensen misschien lastig te volgen is, dit is vrij technisch. Maar dit betekent eigenlijk dat het amendement in die zin overbodig zou zijn want u doet al wat het amendement vraagt, dat kunnen we hierbij.

Wethouder Snoek: Ja, in reactie op het amendement heeft u dat kunnen zien. Wij doen wat u ons vraagt in het amendement, wij doen wat u ons in 2018 als opdracht heeft meegegeven.

De voorzitter: Ik ga nog even wat ondertiteling geven. Mijnheer Visser, als ik ja knik dan heb ik u gezien, dan hoeft u niet een paar uur met uw hand in de lucht te zitten, daar krijgt kramp van. Mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja zoals de wethouder het zojuist zegt, van als het dan een beetje meevalt, omdat we om andere reden meer geld hebben, dan is het niet die 120% maar dan is het die 82 miljoen. Dat snap ik als de wethouder dat zegt, dat is gunstig voor de schuldquote. Maar wat nou als het tegenvalt, dat die vervangingsinvesteringen meer gaan kosten? Zegt u dan ook: ik hou vast aan die 82 miljoen? Want dan betekent het dat we juist door die schuldquote heen gaan schieten.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: U zat er bijna bij, en toen nam u ook weer een afslag die anders was. Hoe gaat het nou in de toekomst? Het kan zijn, in de afgelopen jaren hebben we gezien dat de andere variabelen los van de vastgestelde investeringsvolume ertoe geleid hebben dat de netto schuldquote daalt. Ook omdat een deel van de investeringen nog niet tot realisatie is gekomen. U zegt: als het nou de andere kant uitwerkt? Stel dat die investeringen duurder, hoger uitvallen? Nou dat heeft u al meegemaakt, bijvoorbeeld bij de

Wandelpromenade, nou dan moeten we dus kiezen. Want dat zijn de financiële spelregels. Wat als we met het investeringsvolume wat wij hebben liggen, lager uitkomen onder de netto schuldquote? Mogen we dan zomaar extra investeringsvolume nemen? Dat is wat mevrouw Leitner net even bevestigd wilde hebben. Nee, tenzij uw raad bij meerderheid, op een gegeven men zegt: we gaan dat herijken, die netto schuldquote. Dat is hoe de netto schuldquote afspraken neer staat.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Mijnheer de wethouder, ik heb ook gevraagd: gaat u nou de prijsstijgingen, die wij tegenkomen bij aanbestedingen enzovoorts, consequent over het hele investeringsplan doorrekenen? Want nu op dit moment zien wij, of het nou kadewand is, of het is de Wandelpromenade, of het is Rudolf Steinerschool, of constant dat we, nee dan krijgen we minder, dat wij merken dat bij de aanbesteding de prijzen inmiddels veel hoger liggen, en dat kun je gewoon uit de statistieken halen van de CBS. Gaat u dat inderdaad integraal ook meenemen en die consequenties zichtbaar maken? En dat, dat zullen keuzes zijn van meer investeren of dingen schrappen? Dat is één. En een tweede is, u wist al, dat is door uw collega Botter al geconstateerd, dat er een herijking moest komen op strategisch huisvesting van onderwijs. Vanwege die stijgende kosten. En waarom heb ik daar ook niets van teruggezien in de Kadernota? Terwijl u het al wist.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Ja en nee. Ja, in het IP actualiseren we voor loon- en prijspeil. Maar nee, niet voor markteffect. U geeft een voorbeeld: iets wordt 40% duurder, zegt u dan, nou dan gaan we dus nu, in het investeringsprogramma, alle projecten 40% duurder maken wat gewoon vasthoudend aan de spelregels betekent 40% eruit. Want daar zijn meer markteffecten. Het is namelijk ook zo dat het best wel lastig is in deze markt, daar hebben we het bijvoorbeeld bij de jaarrekening ook over gehad, om werk weg te zetten. Wilt u dan ook dat ik daar voor ga corrigeren? En wat doen wij als we geconfronteerd worden met een prijsstijging? Dat doet de heer Botter, dat doe ik in mijn projecten, dat doen we allemaal, dan gaan we het gesprek aan. Dan proberen we dat project ook weer een beetje in de klauwen te krijgen. Dus ja, er is een markteffect, maar nee, dit college gaat niet blind zeggen: nou, dan overal maar 40% erbovenop.

De voorzitter: Mijnheer Smit, OPH.

De heer Smit: Dat is een suggestie die ik niet heb gemaakt. Ik heb gezegd: prijsstijgingen tot 40%, en ik wacht op inderdaad uw kwaliteiten om dat per post te specificeren. Want sommige kunnen maar drie zijn of 10 of 20, alleen dat kan tot 40% gaan. Dus zo heb ik het gezegd. Dus niet het verwijt dat alles integraal 40 moet, dan bent u 100 miljoen extra kwijt, dat zou niet niks zijn. Maar dat is één ding. Als u zegt: ik ga het meenemen en de consequenties laat ik u zien, want dat betekent in principe schrappen op andere posten, omdat het niet hoger mag, dat is de constatering. En als u zegt: we stellen uit. Dat is dan tijdelijke winst want daarna, mits de markt niet naar beneden gaat in prijzen, moet u natuurlijk tegen die dezelfde prijs eigenlijk toch een keer inkopende die renovatie of nieuwbouw of die riolering of die kadewand. Dus de vraag is, is er enige vorm van wij verstoppen ons achter een methodiek en wij berekenen niet alles door. Of zegt u: nee ik laat alles straks in de begroting transparant zien wat wij denken dat de kostenstijging voor een effect heeft.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: In uw analyse zegt u niets waar ik het niet mee eens ben. Alleen, vervolgens zegt u: ja verstoppen we ons dan? Ik vind het heel moeilijk om die verschillende effecten, één, het niet tot realisatie

brengen van investeringen, af te zetten tegen het duurder worden van investeringen. Als ik heel hoog over kijk, denk ik dat dat in deze markt elkaar een beetje in balans houdt, en dat we per jaarschijf, niet eens, en dat zien we ook in 2018, niet meer uitgeven doordat alles duurder wordt, maar juist niet tot realisatie komen vanwege die markteffecten. Dus wat wij moeten doen is ieder jaar binnen ons afgesproken investeringsvolume blijven, binnen die netto schuldquote blijven, en zo goed en zo kwaad als we iedere keer kunnen, ja ik wil echt even mijn verhaal afmaken als het mag, iedere keer bij het vaststelling van het IP bij de begroting, daar naar handelen. Hoe werkt het in de projecten? Een project komt in het IP met een eerste schetsbegroting. Vervolgens gaan we de diepte in, komt er een voorlopig ontwerp, een definitief ontwerp. En iedere keer krijgen we scherper zicht op die kosten. In deze markt hè, in die tijd zien we het ook steeds duurder worden, ik kom bij u in de Commissie beheer terug, de heer Botter komt bij u in de Commissie samenleving terug. Het wordt allemaal duurder. Maar tegelijkertijd proberen we dan als college daar ook op te sturen. We proberen ook maatregelen te nemen om toch ook die uitgaven in de knel te houden, want anders verdukt het wel heel veel. En er staat niets in het IP waarvan wij hier niet in meerderheid met elkaar hebben gezegd: dat is een goed idee om te gaan doen. Dus die ambities hebben we allemaal. U zag het bij de Wandelpromenade, hoe lastig het is als we al moeten schuiven tussen die prioriteiten. En dat is dan ook weer een antwoord op de heer Visser, je maakt niet even een prioriteitenlijstje, er liggen nog 500 projecten in deze stad die ook gedaan zouden kunnen worden. En in het IP staan onze hoogste prioriteiten, en dat actualiseren wij bij de begroting. En we proberen dan met u per jaar zo goed mogelijk te doen wat het hardst nodig is.

De voorzitter: Een laatste reactie van mijnheer Smit op dit punt.

De heer Smit: Ik snap u ook mijnheer de wethouder. Maar, u bent nu aan het uitleggen dat er een, mede door het feit dat u slecht het werk weg kan zetten in de markt want de aannemers die zijn er niet, dat u in feite een enorme boeggolf creëert, kunt u niks aan doen, die ontstaat. En vervolgens zegt: maar zolang we dat kunnen compenseren, door hoge prijzen en minder projecten, zitten we snor. Maar mijnheer de wethouder, dan komt de klap in het college waar u dan niet meer zit straks.

Wethouder Snoek: Maar ja, u heeft mij ooit voorgesteld om allerlei investeringen in deze stad niet te doen en te wachten totdat de markt weer slechter was, misschien komt die dag dan wel en kan die klap, want we willen ook zorgzaam met de toekomst omgaan, kunnen die uitgaven dan gedaan worden. Maar u ziet nu ook dat we keuzes proberen te maken om te zeggen: laten we iets dan versoberen. En toen zei u nog geen ja.

De heer Smit: Omdat u mij niet kon vertellen hoe u ging versoberen mijnheer de wethouder, dat was de discussie.

De voorzitter: Mijnheer Smit u heeft niet het woord gekregen. Mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja de wethouder zei dat de prioriteiten al gekozen zijn, ja daar ben ik het toch niet mee eens. Want als dit de belangrijkste prioriteiten zijn, terwijl wij hier in de raad zo een aantal projecten kunnen aanwijzen die er nog niet in staan, en die wel een hogere prioriteit hebben dan de projecten die er wel in staan, dan heb ik twijfels over die afweging. Ik heb als voorbeeld de Prinsenbrug genoemd, die fietsonderdoorgang. Nou er zijn in Haarlem zo zes plekken aan te wijzen met een hogere prioriteit voor de fiets, die niet in het IP staan. En juist die afweging zie ik de wethouder niet maken. Die boeggolf waar OPH het over heeft, die afweging tussen die boeggolf, zijn er dingen in die boeggolf die een hogere prioriteit hebben, die eigenlijk in het IP zouden moeten komen? Die keuze, dat dilemma, legt u niet aan ons voor. Wat u ook niet aan ons voorlegt, en dat is mijn tweede punt voorzitter, is dat een deel van die boeggolf wellicht op andere manieren gefinancierd kan worden, bijvoorbeeld door af te romen uit de grondexploitatie. Ook daar zou ik

graag een afweging willen hebben, want misschien zijn er een aantal projecten, kunnen wel op een andere manier gefinancierd worden. Ook die afweging legt u niet aan ons voor. Dus hoe zit dat?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Nou volgens mij leggen wij die afweging wel aan u voor, wij laten zien met het investeringsprogramma, wat gegeven de financiële kaders de haalbare investeringen zijn. Wij daarin voorstellen voor onderhoud, voor onderwijs, voor sport, alles bij elkaar. En als u daar een andere prioriteit aan wil geven, als u iets erin wilt hebben wat er niet in staat, dan bent u de budgethouder. Dan gaat u amenderen en dan komt dat erin. Maar dit is de prioriteitenlijst van, die past binnen de financiële kaders. Dat is het IP.

De voorzitter: Een reactie van mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ik heb een blauwe maandag bij de Provinciale Staten in een Statencommissie geweest, en daar ging het echt op een andere manier. Er was gewoon een lijst van 200 projecten, en er werd gewoon gezegd: de eerste 50 projecten gebeuren, en als er geld over is komt project 51 aan de beurt. Wat u doet is ons een lijstje van hooguit 10 projecten geven, waarvan u zegt van: we voegen er twee toe aan het IP, en de andere voegen we officieel nog niet zo maar stiekem wel, want het getal boeken we al wel vast in. En dat is uw afweging, zonder enige argumentatie of wat dan ook. Hoe kunnen wij dan zeggen: dat is de goeie keuze. Terwijl wij gewoon zomaar een paar projecten kunnen noemen, maar het eigenlijk niet kunnen amenderen, want wij weten niet hoe duur een alternatieve fietsbrug op een andere locaties is, wat daar hebben we geen raming voor. Dus u vraagt ons wel te amenderen terwijl u ons niet de informatie geeft om te kunnen amenderen.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: U krijgt bijvoorbeeld van ons de SOR. U ziet daar een tal van projecten, projecten die nog niet allemaal nu in het investeringsprogramma passen. Sommige komen er wel in en sommige niet. Dan kunt u daar toch een andere afweging in maken? Uw ervaring zou er bij mij bijna toe leiden dat ik u zou bellen om ons te komen helpen, maar ik ben bang dat ik de vierde ben als ik dat zou doen.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen van de SP.

De heer Garretsen: J a ik wil het toch nog een keer proberen wethouder. In de vorige raadsperiode hebben we wel een prioriteitenlijstje gehad, namelijk een lijstje van noodzakelijke investeringen, een lijstje van investeringen die wenselijk zijn maar nog niet noodzakelijk. En natuurlijk is er een onderscheid te maken tussen investeringen die echt moeten gebeuren, in geval van noodzakelijke herstel van kadernuren en zo, of we zakken door een brug heen. En prioriteiten die wenselijk zijn, maar niet zonder meer noodzakelijk. Dat lijstje kunt u toch maken voor onze raad?

De voorzitter: Wethouder?

Wethouder Snoek: U heeft dat lijstje toen volgens mij gekregen op een laatste jaarschijf, waarvan gezegd is: he, daar zijn eigenlijk nog zoveel meer projecten dan dat we in kunnen passen en daar is toen ook wat corrigerend bijgegeven. Ik geef u telkenmale aan, volgens mij weten we heel goed vanuit de SOR bijvoorbeeld als het gaat over mobiliteit vanuit het SLO als het gaat over onderwijs, wat de wensen zijn die we graag zouden willen doen in deze stad. Dat past niet allemaal. Wat er in het IP staat is het voorstel van het college, need to have,

dit moet binnen in de financiële kaders. En als u dat anders wil, ja ik zie gezien de financiële ruimte die wij hebben, niet de noodzaak om u nog eens een keer een extra lijst te geven met dingen die u misschien ook nog zou kunnen doen. Wat in het IP staat is wat haalbaar is, gegeven de financiële kaders. En zoals de heer Smit ook al zegt: wordt al lastig zat om die ook nog te doen. Ehm openbare ruimte ...

De voorzitter: Gaat u verder met uw, of wilt u ook interrumpen? Ik dacht dat u gebaarde, laat de wethouder doorgaan, dat vond ik ook een heel mooi gebaar. Nee mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Ja ik probeerde het al een tijdje maar anderen waren gewoon eerder aan de beurt. Dank u wel voorzitter dat ik nu wel mag. Wethouder, voor de duidelijkheid, want ik ben enigszins in verwarring geraakt toen in ging uitleggen in eerste instantie dacht ik: 120 miljoen, de 120% schuldquote, dat is een gegeven, dat hebben we afgesproken. Vervolgens lijkt het uit de antwoorden dat het eerste plafond dat gehaald wordt, 82 miljoen of 120 is, terwijl ik was bij de onderhandelingen aanwezig en weet niet beter, of de enige norm is die 120 schuldquote. En die andere is het gevolg van die norm, en die kan dus per jaar verschillen. En dat wil ik graag door u bevestigd hebben, want anders hebben we een hele andere politieke discussie.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Ik denk dat ik het net aan mevrouw Leitner heel duidelijk heb uitgelegd. Er is gezegd: die netto schuldquote die kan beïnvloed worden door verschillende variabelen buiten dan alleen maar investeringen. En als het nou bijvoorbeeld zo zou zijn dat wij morgen 20 miljoen extra in een reserve stoppen, waardoor die netto schuldquote even daalt, heeft u volgens mij bij de onderhandelingen, u was er volgens mij ook bij, gezegd: laten we dan niet iedere keer dat bijstellen, want dat gaat erg fluctueren. We stellen met de gegevens van nu een investeringsformule vast wat past bij het komen na een schuldquote van 120 miljoen. Dat was een investeringsvolume van 82 miljoen. Die houden we vast. We gaan niet ieder halfjaar kijken, waar staat die netto schuldquote weer nu? Tot aan de herijking. Dat is hoe ik mij het herinneren dat u het heeft afgesproken, dat is hoe het amendement wat u mede heeft ingediend vraagt om het te doen. En waarvan ik zeg: dat is hoe we het gedaan hebben.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Wethouder, nu begrijp ik u. Dus bij de herijking, en dat is dan in uw geval, in dit geval bij de eerstvolgende herijking of de herijking over twee jaar? Of het nieuwe jaar?

Wethouder Snoek: Nou wordt het heel semantisch. U moet dit volgens mij allemaal niet aan mij vragen, volgens mij is dit ook iets voor u als coalitiepartij om met elkaar te bespreken. Zoals die in het coalitieakkoord staat, is het bij de herijking. Prioriteitenlijst hebben we het over had. De openbare ruimte wilde ik naartoe. De VVD pleit voor meer Big bellies.

De voorzitter: Mijnheer Van den Raadt wil nog iets over financiën vragen, voordat u naar de openbare ruimte gaat. Trots Haarlem.

De heer Van den Raadt: Ja inderdaad, over investeringen. Ja of u komt straks misschien bij de vragen van Trots, maar wij hadden, omdat het nu toch over investeringen gaat, kan ik hem hier wel doen. Want Trots vroeg over bij bruggen, stel je hebt een brug die kost 100 miljoen, en die gaat dan 100 jaar mee. Ik heb het net nog opgezocht bij Rijkswaterstaat. En daarvan zeggen de deskundigen: dan moet je rekenen op 3 tot 4 keer de

aankoopkosten qua onderhoud. En is het nou zo dat wij in Haarlem dus, die brug kost 100 miljoen, dus 4 miljoen per jaar voor de komende 100 jaar, is dat zodat wij dat reserveren elk jaar 4 miljoen voor de brug in Haarlem die we hebben gebouwd? Of leggen we het neer en dan kijken we naderhand wanneer het nodig is om te onderhouden?

Wethouder Snoek: U doelt nu op vervangingsinvesteringen. Ik heb u eerder in dit verhaal aangegeven, daar reserveren wij dus voor. Het is niet zo dat we nu zeggen: tenzij we daar al beeld bij hebben, dat jaar is die brug weer aan de beurt. Als je daar op een gegeven moment vanuit je meerjarenvervangingsprogramma beeld hebt, dan ga je die ook reserveren. Maar je zorgt ook gewoon dat je in de breedte geld hebt, ik weet nou niet precies hoeveel, maar stel wij hebben hier 100 stoeltjes, die gaan niet allemaal tegelijkertijd kapot, dus je zorgt gewoon dat je per maand geld hebt om één stoeltje te vervangen. En de ene keer is dat stoeltje A en de andere keer is dat stoeltje B. Daar reserveren we dus voor en zorgen dat we geld voor hebben.

De voorzitter: Een korte reactie van mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, dus over de hele looptijd van een brug, houd er wel rekening mee dat kosten 3 tot 4 keer het aankoopbedrag zijn, of is daar een willekeurig getal voor?

Wethouder Snoek: Nou, de nummers 3 tot 4 keer, dat gooit u nu op tafel, dus daar wil ik niet meteen bij aansluiten. Wij proberen, wij reserveren in onze investering programmamiddelen om vervangingsinvesteringen te doen, daar heeft u het over. In de ene markt kan dat weer duurder zijn dan andere. Maar u merkt hier, iedere keer, wij doen bij u de aanvraag, of we daar wel of niet mee uitkomen.

De voorzitter: Dan heeft u nog een interruptie van de heer Van Kessel van de VVD.

De heer Van Kessel: Ja dank u wel. Omdat we nu nog bij het in onderwerp financiën zijn, eigenlijk mijn vraag, we hebben een motie ingediend om de stijgende Wmo-vraag die er ligt, om die budgettair te gaan verwerken. En mijn vraag is eigenlijk: waarom dit college die motie ontraadt?

Wethouder Snoek: Ja, ik denk dat mevrouw Meijs als coördinator sociaal domein, daar ook nog wel op in zal gaan en als wethouder Wmo. Maar ik wil daar in algemene zin wel wat over zeggen. U kunt zeggen van nou we hebben een verwachting, het stijgt met 50, misschien wel 57%, laten we dat dan maar ramen. Dan zou u ook uitgaan van beleidsarm, dan zouden op geen enkele manier ook proberen om dat nog eens een keer te verifiëren. En ook nog eens een keer te denken: nou, moeten we dan misschien ook proberen die kosten enigszins te zien beheersen? Ja dat wat we dicht bij op ons af zien komen, en zeker weten dat we volgens jaar kwijt zijn, begroten we. Maar als u zegt ik wil vier jaar vooruitkijken en iemand voorspelt dat dat 57% meer wordt, dan zegt het college: nou dan willen we ook nog eens een keer goed naar kijken.

De voorzitter: Reactie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Allereerst, mag ik daar dan uit concluderen dat u voornemens bent om de komende tijd te gaan bezuinigen op de zorg? Nou ja, laat ik dat maar als eerste vragen.

Wethouder Snoek: Nee, dat is niet wat ik u zeg. Maar u zegt: ben ik voornemens om 57, is dit college voornemens om 57% extra kosten op de zorg erbij te doen. Ik heb het nog niet door kunnen rekenen want er zitten veel variabelen in, maar laat ik zeggen, dat dragen we met elkaar niet. Dus dat zal om keuzes vragen. Ik wil daar niet op vooruit lopen, dat doe ik ook niet. Maar zo maar nu in deze Kadernota, overigens dat rapport

waar u naar verwijst in uw vragen was ten tijde van deze Kadernota ook nog niet beschikbaar, maar om zo maar straks bij de programmabegroting 57% groei op te nemen, dat vind ik voorbarig.

De voorzitter: Een laatste reactie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, dat vind ik dan toch frappant, want in het advies van het college wat er bij staat, staat dat de doorrekening van bovenstaande ontwikkelingen, en de financiële impact, worden uitgewerkt ten behoeve van de bestuursrapportage, de programmabegroting en de meerjarenraming. En ja, dat is eigenlijk precies waar de motie toe oproept, om dat op die manier, op een realistische manier mee te nemen. En dat was op het moment dat we in de Commissie behandeling het erover hadden, was dat nog lang niet zeker, want toen was mijn vraag daar ook naar, en toen kon het college daar nog geen antwoord op geven. We hebben daar ook nog informeel een contact over gehad naar aanleiding van de technische vragen. Nu zie ik eigenlijk dat het college gaat doen wat de motie oproept, en ontraadt hem dan toch. Dus mijn vraag dan, om tot een vraag te komen: zou u daar een keer naar willen kijken? En voordat de wethouder Meijs daarop ingaat nog eens een keer goed kijken naar dat advies wat het college hierbij geeft.

Wethouder Snoek: Nee hoor, dat wil ik u nu meteen doen. Volgens mij mag ik best een kijkje in onze keuken geven. Wij hebben geworsteld met uw motie. Want als er staat, realistisch te begroten, ja dat moeten wij altijd. Dus ons antwoord op dat deel was ja. Maar uit uw overwegingen, proeven wij ook dat u zegt: dus u moet die 57% volumegroei inboeken. En daarvan zegt dit college: die willen wij eerst nader analyseren, en we willen ook kijken hoe we daar mee om kunnen gaan. Die kun je niet gewoon even nu in de boeken duwen, op basis van één rapport. We moeten goed kijken hoe de ontwikkelingen zich doen. Dus als u nu zegt: maar zo bedoelden wij het niet. Wij bedoelden, wilt u hier realistisch naar kijken, met een goede analyse komen en vervolgens die opnemen in de begroting, waarbij u ook begrijpt dat dat niet zomaar 57% zal zijn, nou dat was wel een beetje waar wij, ik kijk even om mij heen, waar wij positief tegenover stonden.

De heer Van Kessel: Nou dan zal ik u alvast zeggen dat u het op die manier mag lezen, want dat zeg ik ook tegen de mensen hier, want dat is inderdaad de bedoeling. En dan dank ik u voor deze toelichting.

De voorzitter: En dan ga ik even iets procedureel iets zeggen, zoals u wellicht is opgevallen, want u ziet dat en u maakt er gebruik van, zijn de spreektijden verdwenen. Dus wat we gaan doen is dan gewoon even de andere systematiek hanteren zoals we die ook in het verleden gedaan hebben. Dat betekent dus dat per interruptie u maximaal één keer een punt mag maken en dan nog twee keer reageren, want anders wordt het echt volledig ondoenlijk om met elkaar deze avond door te komen. Dus als u een punt maakt, krijgt u nog drie keer, krijgt u in totaal drie keer het woord. U werd net de vierde keer, u had nog even mazzel mijnheer Van Kessel, maar laten met elkaar het hier leuk houden. Ik merk in ieder geval aan uw bijdragen dat u niet allemaal voor de tv voetbal wil kijken, maar dat wellicht hier op een tweede scherm doet. Want 21:00 uur gaan we zeker niet halen. Maar laten we met elkaar deze avond wel prettig houden, en dat we hier niet om 03:00 uur de zaal uitlopen. Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja ik had ook helemaal niet zo lang verhaal eigenlijk hoor, maar goed. Openbare ruimte, de VVD pleit voor meer Big bellies. Graag zou ik hiervoor willen verwijzen naar de opinienotitie die we recent besproken hebben in de Commissie beheer over de aanpak van zwerfafval. Ook hier geldt dat we met de beschikbare middelen moeten kijken hoe we een zo goed mogelijk resultaat kunnen bereiken, en bij voorkeur ook een resultaat dat aansluit bij de beleving van de Haarlemmers. De inzet van de weliswaar duurdere Big bellies, is dan een mogelijkheid, maar die zullen we ook moeten afwegen tegen andere maatregelen, en we komen dus later dit jaar graag met een concreet voorstel bij u terug.

De voorzitter: Mijnheer Boer van de VVD met een interruptie.

De heer Boer: Ja dank u wel voorzitter. Ja, op zich staat u natuurlijk positief tegenover deze motie, u schrijft het zelf ook, u wilt op zoek gaan naar locaties waar we die Big bellies, of eventueel andere vuilnisbakken kunnen neerzetten. Maar dat horen we al een tijdje, en dat duurt ons gewoon te lang. En als je dan eens kijkt naar dat Spaarne naar Lieve Vrouwe Gracht, die hoek waar iedereen altijd zo heerlijk langs het water zit, bier te drinken en weet ik veel wat mensen daar allemaal doen, daar staan vier afvalbakken op een rijtje. De kleintjes. En elk weekend zitten ze bomvol met mooi weer, de rotzooi rolt zo de gracht in. Dan denk ik: daar hoeven we toch niet met zijn allen nog tot het najaar over te wachten om te zien dat een Big bellies daar nou juist geschikt voor was. Dus in plaats van deze motie te ontraden begrijp ik niet zo goed waarom u niet gewoon schrijft van: deze motie nemen we over, dat willen we zelf ook, en sterker nog, we gaan eens kijken naar die locatie Spaarne Lieve Vrouw Gracht, die ik nu noem.

Wethouder Snoek: U dacht, wat de heer Van Kessel kan, dat kan ik ook. Maar ik ben iets minder toeschietelijk nu. U vraagt om zomaar even overal meer Big bellies neer te zetten. Dat gaat mij te snel. Bij de opinienotitie hebben we hier over gesproken, onder uw uitstekende voorzitterschap. Dat hebben we ook gezegd: wij willen andere prioriteiten stellen, maar de middelen zijn beperkt en dat moet door herprioritering gaan, en die Big bellies zijn een stuk duurder per stuk, zeg maar vier keer zo duur dan een gewone bak. Dus we komen bij u terug.

De heer Boer: Maar even voor de duidelijkheid, de motie vraagt niet om maar willekeurig Big bellies neer te gooien. Er staat, vaart te maken met de plaatsen van Big bellies. Dat is iets wat we allemaal willen, en inderdaad in die commissievergadering die door mij uitstekend is voorgezeten zoals u dat zegt, werd duidelijk dat de meeste rotzooi vaak ligt om de vuilnisbakken heen. Want mensen willen het wel weggooien, maar als die vol zit, dan valt het er weer uit en heb je die rotzooi op straat. Dus ik hoop dat u nogmaals anders naar deze motie wil kijken, want er staat vaart maken en niet willekeurig Big bellies plaatsen.

De voorzitter: Uw punt is duidelijk mijnheer Boer. Dank u wel. Wethouder.

Wethouder Snoek: Ja. Ja en ik verwijs ook maar weer naar onze burgemeester, die ook zegt: hengelt naar een akkoord van het college. Maar u moet ook vooral gewoon 20 vingers de lucht in krijgen morgenavond. De PvdA pleit voor biodiversiteit, en nuttig groen. In ons beleid is opgenomen dat afhankelijk van de locatie tenminste 50% in stedelijk gebied en tot tenminste 80% in parken en buitengebied inheems moet zijn. Verder is ook aandacht voor soorten die een gunstig effect hebben op klimaat en milieu, door bijvoorbeeld het tegengaan van hittestress, wateroverlast of het afvangen van fijnstof. ChristenUnie vroeg naar de graven Akendam, u vroeg dat aan de burgemeester dus ik zal nu maar even zelf meenemen. U zegt: die graven hoeven niet geruimd te worden. Die graven zijn verlopen, daar wordt ook niet meer voor betaald. En het onderhouden van een graf, zoals die daar ligt, kost wel wat. Als de graven, omdat ze ook gewoon verlopen zijn, conform beleid na de termijn dat ze verlopen zijn geruimd worden, kunt u daar weer een egaal veld van maken en zijn de onderhoudslasten, waar nu ook geen inkomsten meer tegenover staan, lager. Dat is, en ik vind het altijd moeilijk om in dit soort situaties ook een financieel plaatje ertegenover te moeten zetten, omdat het ook een emotionele plaatje is. Maar dat is de logica achter de argumentatie die ik hoop dat u van ons begrijpt.

De voorzitter: De wonderen zijn de wereld nog niet uit, we hebben weer spreektijd. Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel voorzitter. Een kort vraagje wethouder Snoek, ik was blij met uw antwoord hoor op de PvdA punten, maar ik miste één ding, maar misschien komt het bij een van uw collega's. Ik had ook gevraagd om zogenaamd nuttig groen een voorbeeld genoemd doe-tuinen op de nieuwe maaivelden, of ga ik dan naar de heer Roduner dadelijk? Dank u wel.

Wethouder Snoek: Oh, ik leefde in de veronderstelling van wel, maar als dat niet zo is, dan komen we in tweede termijn bij u terug.

De voorzitter: Mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja voorzitter, misschien is dit grasmaaaien bij graven die niet geruimd zijn ietsjes duurder. Maar dit gaat wel over € 60.000, waarbij er een overvloed nog, als ik het zo mag zeggen, een beetje raar woord misschien, maar er zijn voldoende graven in Haarlem beschikbaar. Dus hier kan je makkelijk € 60.000, nou laat het € 50.000 zijn, kan je besparen. En daar kan je hele nuttige dingen van doen, juist als het gaat om de toegankelijkheid van die begraafplaats wat echt dramatisch scoorde vorig jaar in het onderzoek waar u geen voorstel van heeft gedaan, waarvan ik denk: dat is toch een must have, en anders nog wel een need to have. Dan vind ik het toegankelijk maken van die begraafplaats, belangrijker dan het ruimen van die graven. Inderdaad, er wordt niet meer voor betaald, maar we hebben er ook geen last van, er is nog genoeg ruimte voor nieuwe graven. En ik denk als je de gemiddelde burger in Haarlem vraagt dat hij zegt: laat die graven ...

De voorzitter: Mijnheer Visser, u heeft dit punt al voor de derde keer nu gemaakt. Het is overduidelijk.

De heer Visser: Laat die graven met rust en maak de begraafplaats toegankelijk.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Nee maar u gaat toch aan een punt voorbij. Er liggen daar graven waarvoor de grafrechten verlopen zijn, daar wordt niet meer voor betaald. Als wij die graven laten verloederen dan gaan de mensen tegen ons zeggen: hoe kan het zijn dat je hier in Haarlem er zo bij ligt, hoe gaat u met uw graven om? Dus wij onderhouden of die graven als daar ook voor betaald wordt, of we moeten ze, na het verlopen van de grafrechten, ook ruimen. Dat is de werkelijkheid en dat moeten we hier ook doen. Tot slot groen. D66 vraagt hoe het college benodigde voorzieningenniveau gaat realiseren. Het is in de vorige periodes D66 geweest die aan de basis van deze discussie heeft gestaan, door aandacht te vragen voor een voorzieningen in de groeiende stad. Dit heeft onder meer geleid tot de studies groenpotentie die in omschrijving geeft van de benodigde ruimtebeslag. Er wordt daarnaast ook breder gekeken dan alleen de zones, niet alle vraagstukken op het voorzieningenniveau, hoeven binnen de zones te worden opgelost. Er zijn ook voorzieningen die een groter gebied bedienen dan de zones en soms ook stedelijk zijn. Maar wat we allemaal kunnen zien is dat de verhoudingen tussen de ambities en de beschikbare middelen onder druk staan. We zullen met elkaar keuzes moeten gaan maken. Op korte termijn al bij de bestuursrapportage en voor de komende jaren in de begroting 2020 en de Kadernota 2020. Keuzes die diepgaand zijn en soms ook pijn zullen doen. Maar zoals bijna alle fracties maandagavond al aangaven, zijn deze keuzes onvermijdelijk als we Haarlem ook financieel gezond en op koers willen houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Snoek. Wethouder Berkhout, geen interruptie? Wethouder Berkhout.

Wethouder Berkhout: Dank u wel voorzitter. Ik heb aandachtig geluisterd naar uw bijdrages maandag, ook interessant om dat vanaf deze stoel te doen. En ik zal in mijn termijn dan ook ingaan op de vragen die gesteld

zijn, maar ook toelichten welke lijn we volgen in de portefeuilles die onder mijn hoede vallen, duurzaamheid, economie en mobiliteit. En wat ik in deze portefeuilles probeert te doen, is zowel actie op de korte termijn als een langetermijn perspectief te schetsen. Maar met duurzaamheid te beginnen, daar is ook mooi nieuws te melden, namelijk dat er een nieuwe wind is gaan waaien in de provincie, wat ook weer kansen biedt voor de windmolens op Schoterog, en daar zitten we dan ook meteen bovenop. En daarnaast, en dat heeft u ook al kunnen zien, ben ik ontzettend verheugd dat ook de duurzaamheidslening dit jaar ontzettend goed gebruikt wordt en ook die hebben dus verdubbeld. En tenslotte, en dat kunt u ook zien in dit, deze Kadernota, maken we echt serieuze stappen ook met klimaatbegroting, zoals gewenst in het coalitieprogramma, om door middel van pilots toch te kijken hoe we dat kunnen gaan integreren in de organisatie. Dus daar zijn we hard op weg. Maar als het gaat om duurzaamheid ...

De voorzitter: U heeft twee interrupties, mijnheer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel voorzitter. Het was misschien een technisch bezoek, maar zo hadden we een overzicht kunnen krijgen van uit welke wijken de duurzaamheidslening aanvragen zijn gekomen.

Wethouder Berkhout: Ik zal technisch nagaan of dat mogelijk is.

De voorzitter: Mijnheer Drost, GroenLinks.

De heer Drost: Ja dank u voorzitter. Ja fijn dat u zo voortvarend aan de slag gaat met het vervangen van de windmolens, in ons termijn gaven we aan, wat GroenLinks betreft mogen het er ook meer worden, dat zouden we u nog willen meegeven.

Wethouder Berkhout: Ja, dat kan, dat kan vanuit de restopgave die we hebben, kunnen we kijken: hoe kunnen we dat ruimtelijk inpasbaar maken, en daar geldt een aantal regels op dat gebied niet. Op dit moment zou ik wel willen zeggen, want het is nogal een complexe materie wie erover gaat, waar het eigenaarschap zit. Ik denk dat we allemaal een meerwaarde zien dat die dingen weer gaan draaien, dingen, molens. En dat is stap één, maar we zien zeker, we kijken verder. En dan, ja, ga ik door. Oké maar wat betreft duurzaamheid is de opgave groot, de urgentie hoog, we hebben ambitie maar we hebben op daadkracht, vandaar het coalitie programma Duurzaam Doen, en dat voer ik voor u uit. Ik voer daarbij onze gezamenlijke ambities uit, en we brengen daarvoor nu in kaart wat er nodig is. En ik zie het dan ook als mijn taak om de komende jaren ervoor te gebruiken om die ambities en de concretisering daarvan nader tot elkaar te brengen. Ik heb het ook nog voor u nagevraagd, ik denk dat we ook volgend jaar, want mensen in de commissie Beheer zullen dat ongetwijfeld weten wat er op hun afkomt, we hebben dat door middel van een tijdlijn geprobeerd te visualiseren. Maar wij denken dat wij volgend jaar, als we ook verder zijn met de rest, en de transitievisie warmte, ook een beter beeld kunnen geven voor wat er voor nodig is om onze ambities daadwerkelijk te gaan realiseren. Maar ik wil u daarbij al wel meegeven dat die opgave gigantisch is, en ook nog soms moeilijk in te schatten. Om maar wat te zeggen, als geothermie niet haalbaar is in deze stad, dan wordt die opgave of die ambitie moeilijker te halen. Als het om duurzame mobiliteit gaat, als wij, of als wij maatregelen, als wij middelen krijgen vanuit het Rijk, door middel van het Klimaatakkoord, gaat het weer makkelijker. En als het om duurzame mobiliteit gaat, ja met minder auto's over 10 jaar wordt het natuurlijk makkelijker om ook die ambitie te halen. Zo zijn er allerlei afhankelijkheden waarmee we het moeten doen. Maar wij verwachten daar een betere inschatting van te kunnen maken. En het is mijn missie om u hier ook in mee te nemen, dat hebben we ook gedaan in de commissie Beheer, en ook daaraan voorafgaand door middel van technische sessies, en dat blijven we ook doen. Het is een complexe opgave, maar dat doen we gezamenlijk. In mijn optiek niet alleen als gemeentebestuur maar ook als stad. En daar wil ik ook de SP in complimenteren dat ze ook

daadwerkelijk in hun bijdrage de brug zien tussen de bewoners in de stad en de opgave die we als gemeente hebben. En zo zie ik hem ook, dus daar staan we hetzelfde in. En u heeft het over de energiecoaches, die zijn onmisbaar daarvoor, of de coöperaties. En daar besteden we ook echt onze aandacht aan om daar ook gezamenlijk in op te trekken. En dat doen we ook met de ondernemers, zoals u ook kan zien in het Haarlems Klimaatakkoord, maar we voortvarend mee aan de slag zijn gegaan, en waar u in september een informatienota over tegemoet kunt zien. Want ook daar hebben we graag uw input voor nodig. Dat kan in enige vorm in die Commissie, of wellicht in een Versnellingskamervorm. En dan, dan wil ik het nog wel even hebben, want sommige partijen van uw zeiden van: moeten wij nou koplopers zijn, kunnen we niet beter smart follower zijn? Ja ik denk dat er meerdere, ten eerste is dat onze ambitie, en die voer ik uit, we zijn koploper. Ten tweede zie ik ook een voordeel van het koploperschap, en dat is namelijk dat we ook de regie hebben over wat er in onze stad gebeurt, dat we ons niet overvallen voelen. Zoals wellicht sommige buurtgemeentes van ons. Dus dat heeft wel degelijk voordeel. En tenslotte ben ik heel benieuwd naar, ik zie een interruptie.

De voorzitter: Ja mevrouw Sterenberg is ook heel benieuwd naar iets. Van de VVD, gaat uw gang.

Mevrouw Sterenberg: Als smart follower op duurzaamheidsgebied, bent u toch ook nog gewoon in de regie om datgene te volgen wat u verstandig lijkt om te volgen, omdat het bewezen is? Het is niet dat u dan zomaar iets moet gaan doen. Het lijkt er juist meer op dat u nu zomaar iets doet en niet in de regie bent.

Wethouder Berkhout: Nee, dat zien wij toch anders. Wij zien, maar goed dat is bijvoorbeeld de biomassadiscussie, en het van hoe ga je nou om met de regievormen binnen je eigen gemeente, als het gaat om welke bronnen we daarvoor willen gebruiken? Wij zijn blij dat de kennis die we in de afgelopen jaren hebben opgebouwd, ertoe leidt dat we snel daarin kunnen schakelen. Bijvoorbeeld de gemeente als Haarlemmermeer, u heeft het allemaal kunnen lezen, voelt zich enigszins overvallen door zoiets. Dan denk ik, dan is het ontzettend waardevol dat wij die koploperspositie al jaren innemen, en vanuit die kennis die we daarbij hebben opgebouwd daarop kunnen acteren. Dat zie ik als meerwaarde. Tuurlijk is er meerwaarde als smart follower, ongetwijfeld. Maar ik zeg dat we zowel een ambitie hebben als dat we op dit moment de meerwaarde daarvan inzien.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Ja dank u. Ja volgens mij voeren we nu net zelf ook pas die biomassadiscussie, omdat we de krantenkoppen in Haarlemmermeer hebben gelezen.

Wethouder Berkhout: Nee, dan had u bij de Commissie beheer moeten zitten. We hebben aan het begin van het jaar gezegd dat we op drie manieren de kaders samen met elkaar inventariseren. Zowel op het gebied van de bronnen als het gebied van eigenaarschap, als op het gebied van de betaalbaarheid. En die kaders die stellen we gezamenlijk vast, en dat is al een langlopend project.

De voorzitter: Een laatste reactie van mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Nou die kaders komen volgens mij pas volgende week in de raad aan bod, en daarvoor ligt er een zo amendement en moties.

Wethouder Berkhout: Ja er is wel een wereld vooraf aan amendementen en moties, als het gaat om technische kennis om tot zo'n bronnenkaart te komen. En daar hebben we uitvoerig de raad ook in meegenomen in technische sessies. Oké ik ga even door.

De voorzitter: Er zijn nog een aantal interrupties dus u kan nog even niet door. Mijnheer Smit schudt nee, maar mevrouw van Zetten van Hart voor Haarlem wel.

Mevrouw Van Zetten: Ja nou ik, wij zijn inderdaad ook niet zo voor om voorop te lopen, omdat je natuurlijk ook veel fouten maakt. En ik vind altijd een goed voorbeeld is een klein voorbeeld, dat een paar jaar geleden hier toch drieënhalve ton hebben geïnvesteerd in een hybrideverwarmingssysteem voor dit stadhuis. Toen is er gekozen voor een, zo'n biomassakachel, daar staat een groot vuur hier beneden te branden. En dan hoor je, als je er vragen over stelt van: ja met de kennis van nu zouden we deze keus nooit meer hebben gemaakt. En dan denk ik van: ja, keus nooit meer gemaakt, het is drie jaar geleden, hebben we hier in volle ernst dit besluit genomen, het heeft echt tonnen gekost. En nu, dan blijkt ook van ja, het is soms niet handig om voorop te lopen. En ik vraag me af, heeft u daar dan niks van geleerd? Want dit is maar een klein dingetje maar je zal de komende jaren zal je zien dat er gewoon ontzettende zeperds gaan maken omdat wij koploper zijn.

Wethouder Berkhout: Nou dat ben ik dus niet met u eens. Maar in het geval van die palletkachel kunnen we ook spreken van voortschrijdend inzicht. Maar met de kennis van toen hebben wij die afweging gemaakt, heeft dat ook CO2 bespaard. Maar uw analyse deel ik niet.

Mevrouw Van Zetten: Bevestig toch gewoon mijn analyse. U geeft het zelf toe. Zo is het toch ook.

Wethouder Berkhout: Nee, nee, dat ben ik echt dus wezenlijk niet met u eens vanwege mijn eerdere betoog. Maar ik ga verder, daar kunnen we over verschillen.

De voorzitter: En mijnheer Smit van de OPH gaat toch ook een steentje bijdragen. Gaat uw gang.

De heer Smit: Dank u wel voorzitter. Mijnheer de wethouder, koploper zijn, dat is toch algemeen bekend dat het extra geld kost. Onderzoeken die het eerst opgestart moeten worden, kostprijzen van projecten die je aangaat, ontwikkelingen zijn nog vaak het duurst. U gaat toch niet ontkennen dat koploper zijn extra geld kost?

Wethouder Berkhout: Kijk, er zijn verschillende manieren, we hebben dit ambitieniveau in de raad vastgesteld, dus dit is gewoon ...

De heer Smit: Wacht even, sorry, we ...

De voorzitter: Mijnheer Smit, we houden het debat wel ordentelijk, de wethouder was aan het woord, die maakt even zijn zin af.

Wethouder Berkhout: A, ik voer uit wat we hier hebben afgesproken, dat is een hoger ambitieniveau aardgasvrij 2040, b, ik schets u net de voordelen ervan, tuurlijk dat betekent ook onbekend terrein verkennen, dat maken we allemaal mee. Als u zegt: wij willen liever wachten, dan is dat uw goed recht. Alleen op dit moment is er een meerderheid die zegt: nee, wij willen die koploperspositie, dat staat in het coalitieakkoord en daar zijn ambities en de middelen ter beschikking voor gesteld.

De voorzitter: Mijnheer Smit met een reactie.

De heer Smit: Dank u mijnheer wethouder voor één van de laatste zinnen, dat hebben we in de coalitie afgesproken. Ik hoor nu al een jaar lang, dat valt me echt op, in de Commissievergaderingen, we, maar dat is acht van de tien keer, wij coalitie. En laat dan gesteld zijn dat dat we, wat u aangeeft, in principe vaak de coalitie is. En dan klinkt dat in mijn ogen wat genuanceerder, in mijn oren wat genuanceerder.

Wethouder Berkhout: Ik meen, maar dat mogen de oppositiepartijen zelf vertellen, dat ik ook daar wel partijen hoor die het belang hechten van een grondige aanpak van de klimaatverandering.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, dat ben ik met u eens wethouder. Maar misschien is het iets zuiverder om dan te spreken van de meerderheid van de raad.

Wethouder Berkhout: Dat ben ik weer helemaal met u eens. Zal ik doorgaan met mijn verhaal?

De voorzitter: Dat lijkt me een goed plan wethouder.

Wethouder Berkhout: Oké.

De voorzitter: Mijnheer Hulster denkt daar toch echt anders over.

Wethouder Berkhout: Was ik tot 3 seconden in de illusie dat ik door kon gaan.

De voorzitter: Mijnheer Hulster van de Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u wel. Ja ik ben toch enigszins in verwarring. Want u zegt: we nemen een koploperpositie in. Maar ik heb ook heel geluisterd naar het verhaal van de heer Garretsen, en die vertelde dat wij eigenlijk gewoon de klimaatdoelstellingen van het Rijk volgen. Hoe zit dat nou?

Wethouder Berkhout: Nou dat is niet waar. Wij hebben samen hier het scenario aardgasvrij 2040 vastgesteld, we hebben in het coalitieakkoord de ambitie klimaatneutraal 2030, dus die ambities hebben, daar werken aan. Als ik u net vertel, daar zit nog een wereld achter om dat te concretiseren en dat te halen, dat ben ik met u eens, maar we hebben ambitie en daar gaan we voor. En dat is sneller dan wat het Rijk zegt in 2050.

De voorzitter: Een reactie van mijnheer Hulster, gaat uw gang.

De heer Hulster: Maar, betekent dat nou aardgasvrij en klimaatneutraal, betekent dat nou 50% CO₂-reductie, of betekent dat 100% CO₂-reductie?

Wethouder Berkhout: Kijk, aardgasvrij, volgens mij, nou ik kan u de hele inhoud vertellen van wat er onder het scenario aardgasvrij 2040 staat, maar dat is het scenario wat we hier in 2017 hebben vastgesteld. En daar hebben we ook de middelen voor ter beschikking gesteld, en daar zeggen we uiteindelijk: dat moeten we volledig hier, de uitdaging waar we hier in Haarlem voor staan, moeten we zelf zonder compensatie kunnen oppakken. 2030, dan zitten we op de helft daarvan.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Garretsen ook nog, SP?

De heer Garretsen: Ja ik heb gezegd dat de gemeente bij het Rijk aansluit wat betreft de CO2-reductie. Maar tegelijkertijd heb ik ook minstens twee van de drie doelstellingen die op de antwoorden van de SP zijn gegeven namelijk 50% energiebesparing en 50% duurzame warmte in 2030, die heb ik als SP omarmd.

Wethouder Berkhout: Kijk, dat klinkt goed.

De voorzitter: Ik kijk om ons heen, en u kunt echt verder wethouder, het is zover.

Wethouder Berkhout: Het is een klein wonder. Oké. Er zijn nog wat vragen gesteld, bijvoorbeeld van GroenLinks als het ging om: kunnen we die 40 punten van Urgenda nou hier in Haarlem overnemen? Nou daar is de afdeling duurzaamheid meteen mee aan de slag gegaan natuurlijk. Meeste punten zijn wel landelijk beleid, rijksbeleid, om dat echt aan te passen. En een aantal zouden we wel degelijk kunnen overnemen, dat zou bijvoorbeeld door de Omgevingsdienst IJmond weer uitgevoerd kunnen worden. Maar dan hoor ik graag of u dat ziet zitten en wellicht moet u dan overwegen daar iets mee te doen. Maar daar zullen een aantal van die punten, daar zouden we iets mee kunnen doen op lokaal niveau. En dan heb ik meerdere partijen, dat zie je ook terug in de moties, die zich zorgen maken over de luchtkwaliteit, onder andere Trots. Volgens mij hebben we daar ook duidelijk gemaakt dat de tussentijdse onderzoek van de RIVM als het gaat om het ultrafijnstof van Schiphol, dat we daar, dat delen we nog deze week aan u mede via de raad, maar we zullen daar ook een informatiebijeenkomst over beleggen. En dan ga ik nu eigenlijk even door naar het gebied, het stuk economie. En daar wil ik ook beginnen door te zeggen dat we ontzettend blij zijn, ik zie toch nog een vinger.

De voorzitter: Ik zie ook een vinger, van de heer Garretsen SP, gaat uw gang.

De heer Garretsen: Ja u had het net over fijnstof, zoals u weet heeft de SP samen met een paar andere partijen ook een motie ingediend, meten is weten, fijnstof. Uit het antwoord van het college blijkt dat u eigenlijk de motie voor 80% opvolgt, zij het dat u zich beperkt tot de CO2 dacht ik. En dat u ook zegt: nou als het dan met CO2 goed zit, dan zit het met de rest hoogstwaarschijnlijk ook goed. Nou enige kritische punt wat ik heb is dat wij dat graag iets eerder hadden willen weten. Maar omdat u die motie voor 80% opvolgt, zal ik mijn mede-indieners voorstellen om die motie in te trekken.

Wethouder Berkhout: Dat klinkt goed. Oké. Dan gaan we nu door naar economie, en daar wil ik beginnen door te zeggen dat we ontzettend blij zijn met de forse banengroei in 2018, maar liefst 2400 banen. En dat is een grote stap voor het eerst eigenlijk in jaren in Haarlem, sinds de crisis. Tegelijkertijd zien we ook wel de noodzaak om daarop te blijven inzetten, en volgens mij is de OPH, die vroeg daar ook: hoe gaan we dat nou doen? Dat punt van acquisitie. Nou dat hebben we al enkele jaren geleden ook ingezet. We hebben het 'let's do business programma', het acquisitieprogramma opgestart twee jaar terug, we hebben ook een acquireur aangesteld, en we hebben ook nog eens een huisvestingscoach aangesteld, ook specifiek om de Waarderpolder. En ik moet toch wel zeggen, dat begint zich toch wel uit te betalen. Dus dat is een hele mooie, in de schaarse ruimte die we in deze stad hebben, want dat is natuurlijk ook een realiteit. En u verwijst ernaar als we gaan bouwen in die ontwikkelzones, wat doen we dan? En dat is een uitdaging, nou ten eerste hebben we gezegd: als we die woningen gaan bouwen, moeten daar ook banen bij, die woon-werkbalans. Dat heeft ook alles te maken met als je dat niet doet, dat er dan een forensenstroom op gang komt. Wonen en werken en bereikbaarheid is met elkaar verbonden. Het kan wellicht zo zijn, op de voorzieningen na, dat die banen niet allemaal in die ontwikkelzones gerealiseerd kunnen worden, dat gaf u ook aan. Dan moeten we op zoek naar andere plekken. Vandaar dat we meerdere dingen doen, we gaan eerst hebben we de economische visie die we optuigen aan het eind van dit jaar, dat doen we met u, dat doen we met de stad. En daar hebben we

meerdere uitgangspunten, los van woon-werkbalans, kijken we ook naar de arbeidsmarktkrapte, maar kijken we ook naar de transitie naar circulaire economie, dat doen we samen met de ondernemers. Tegelijkertijd zien we van, nou ja, als het niet in ontwikkelzones kan, dan kan het wellicht wel in de Waarderpolder. Maar dat gaat ook weer niet zo makkelijk, want de kavels zijn daar grotendeels verkocht, dus dan zullen we wellicht de hoogte in moeten. En daarvoor zijn we ook het onderzoek Waarderpolder gestart, van hoe kunnen we nou in de toekomst daar ook nog ruimte creëren om die werkgelegenheid te realiseren? Dat is mijn uitgebreide antwoord op uw vraag. Dus zowel met een acquireur en een acquisitieprogramma, als met een economische visie in onderzoek Waarderpolder, hoe willen we die banengroei, die geweldig was vorig jaar, ook door te zetten de komende jaren.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel mijnheer de wethouder. De vraag is gesteld omdat inderdaad, het trof mij zowel in de ontwikkelvisie Zuid-West, waar werd gezegd: 0,4 fte per nieuwe inwoner, als wel in de Orionzone, daar halen we het niet. Dat niet die link werd gelegd met de constatering dat het meer zou moeten zijn. Ik hoop dat we de komende tijd vasthouden dat u ambieert om echt op die 0,6 te zitten, want dat heb je ongeveer nodig in de stad. Ja gaat uw gang.

Wethouder Berkhout: Dan bedoel ik de woon-werkbalans is op dit moment 0,4 maar dat is per woning en per baan. Dus om die, om die in stand te houden. En dan heb je 8000 banen nodig bij 10.000 woningen, dat is de vertaalslag van de woon-werkbalans zoals wij hem zien.

De heer Smit: Dank u. Mag het mijnheer de voorzitter? Als wij met z'n allen constateren dat daarmee, met die ambitie, het in en uit stromend woon-werkverkeer in onze stad niet toeneemt, dan hebben we iets bereikt. Ik geef u wel in gedachte mee dat de Waarderpolder een andere vorm van werkgelegenheid is als voor een deel Amsterdam uit Londen haalt. En de suggestie was waarom zit 'Amsterdams little sister' ook niet actief in Londen, om daar gewoon hightechbedrijven naar ons te lokken.

Wethouder Berkhout: Oké, als u nog even dan die vertaal, als u echt zegt van we moeten de categorie Ema hier binnen gaan halen, dan moeten we dat denk ik in MRA-verband oppakken. Of niet, we hebben ook 'Amsterdam in business', hebben we ook, is daarvoor. Daar zitten we op dit moment niet bij. Dat kost nogal wat om daarbij aan te sluiten, maar dan zou je mogelijk internationale acquisitie kunnen gaan plegen. Op dit moment doen we dat nog niet, misschien ook met het vooruitzicht van de capaciteit, weet ik niet of we dat moeten doen, met de schaarse ruimte. Dat zou een overweging kunnen zijn, dat hoor ik u zeggen. Wellicht, dan hoor ik graag of u dat ook zo ziet in een tweede termijn. Maar doen we op dit moment niet. Dan wil ik eventjes toch door, als dat kan, zonder vingers.

De voorzitter: Mijnheer Van den Raadt, Trots.

De heer Van de Raadt: Ja nog één verduidelijkende vraag. 8000 banen, 10.000 woningen, dus dat, betekent dat dan dat je met één baan meer dan één huis zou kunnen kopen gemiddeld, welke banen zijn dat precies? Goed betaalde banen.

Wethouder Berkhout: Ja u kunt het helaas niet helemaal weer platslaan zoals u dat doet, maar het is een uitgangspunt van de economische visie, daar gaan we nog in de Commissie ontwikkeling na de zomer over spreken. Kunt u uw beschouwingen die u daarbij heeft met mij delen in echt, als we echt de diepte in gaan, en daar kijk ik erg naar uit. Oké, dan het toerisme. En waar we ook nog mee bezig zijn, dat is misschien wel een

toenemend spanningsveld, maar dat is wel het toerisme. We gaan ook aan de slag met een toeristische koers. Hoe verhoudt zich nou, we zien allemaal dat er meer toeristen komen in de stad, want tot op zekere hoogte is dat prachtig, want we hebben een prachtige stad. Tegelijkertijd zien we ook dat dat iets doet met de leefbaarheid, en hoe hou je nou die balans? En dat is dus niet iets wat we opeens gaan bedenken, daar komen we al doende achter. We leren ook van onze buurtgemeente Amsterdam als het gaat om het Airbnb-beleid, het toeristisch vervoer, of het hotelbeleid, het spreiden daarvan, maar we kijken ook wel breder. En je merkt ook dat de stad daarom vraagt, dus dat gaan we in het najaar doen. Hoe zien we die spreiding of hoe zien we die balans voor ons? Ik heb nog wel één concrete vraag daaruit, die was dan eigenlijk de toeristenbelasting van de PvdA. En als ik het goed heb, de tarieven die we vorig jaar hebben vastgesteld, die worden niet meer geïndexeerd de komende jaren, dat blijft gewoon, dat doen we die ondernemers niet meer aan, dat is gewoon één bedrag. En de raming die we daarvoor in gedachten hebben, die blijft voorlopig ook in stand. Want wij verwachten dat die niet meer gaat stijgen, dat is in ieder geval tot het tegendeel bewezen is, blijft die in stand, dus zo kijken we daar op dit moment naar.

De voorzitter: En nu is het natuurlijk de vraag, want de heer Wiedemeijer van de PvdA zat te zwaaien, maar mevrouw Verhoeff ook, dus.

De heer Wiedemeijer: Ik wilde graag even één vraag daarvoor pakken. En die ben ik nu dan ook enigszins kwijt. Ik heb één vraag, want ik weet namelijk ook al wat mevrouw Verhoeff wil vragen, maar dat zal ik aan haar laten. Nee ik heb één vraag aan de hand van een technische vraag die ik van de week heb ingediend. Volgens de huidige beleidsdoelstellingen zetten we marketing in om de kwaliteitstoerist naar Haarlem te trekken. Is het college van mening dat massamarketing op het Museumplein in Amsterdam, dat je daarmee echt specifiek mikt op de kwaliteitstoerist, of dat dat gewoon eigenlijk schieten met hagel is? Wat ik denk dat we daar dan even moeten kijken wat we daarmee gaan doen met toeristische visie.

Wethouder Berkhout: Ik heb ontzettend veel visies, ik noemde dit de toeristische koers. Maar dat zal ook leidend zijn voor Haarlem marketing. En voor hun programma de komende jaren. Ik denk dat we dat op dit moment erover moeten zeggen. Ik kan u wel zeggen: als je het hotelbeleid ziet van 2012, kon men niet wachten om al die toeristen naar onze stad te trekken, en op dit moment zie je, wereldwijd trouwens, van dat daar anders naar gekeken wordt. Dus zo gaan we daarmee om, en dat kan ik op dit moment tegen u zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Kijk uw uitleg wethouder Berkenhout vind ik heel helder. Wat ik wel jammer vind is dat in de teksten wordt wel gemikt op groei van het aantal toeristische overnachtingen. Dan is het ook heel logisch dat je je ramingen volgens mij aanpast, maar als u dat belooft dat mee te nemen bij de herijking die we in het najaar toch maar moeten doen, en dan bij de begroting, dan worden wij weer heel gelukkig.

Wethouder Berkhout: Ja wat er allemaal wel en niet onder de herijking valt, is gedeeltelijk aan. Maar dit is de koers die we zo hanteren, dus die raming wordt voorlopig niet bijgesteld op extra verwachte groei. Want dat verwachten we ook trouwens ook niet.

De voorzitter: Mijnheer Van der Raadt van Trots Haarlem, heeft ook een interruptie.

De heer Van der Raadt: Ja want u zei: we hebben een beetje gekeken bij de toeristen hoe het in Amsterdam gaat en is gegaan. Volgens mij hebben we geleerd dat ze in Amsterdam te laat zijn geweest, dat er nu al zulke rare maatregelen komen van uw collega GroenLinks, burgemeester, om de wallen maar te sluiten. Dus u leert

daarvan om waarschijnlijk nu meteen flink op de noodrem te gaan staan. Dus wat Trots Haarlem betreft kunt u per direct Airbnb in Haarlem verbieden. Maar dat soort geniale plannen komt nu nog, want anders dan krijgen we die boeggolf vanzelf over ons heen, die komt toch wel, ook al maken we geen reclame voor Haarlem.

Wethouder Berkhout: Ja dit is dan wederom zo'n spetterend betoog wat ik ook in de commissie van u verwacht. Maar gelukkig, op dit vlak zijn we Haarlem en zijn we geen Amsterdam. Trekken we andere toerisme, we hebben verschillende omvang. En wat ik u kan zeggen is: wij kijken dus ook echt naar die cultuurtoerist, of die zakelijke toerist, die trekken we al gedeeltelijk. Maar daarom, we hebben ook geen Happy Hour, misschien tot onvrede van sommigen in uw raad, maar we hebben ook een bierfiets, wij hebben ook 30 dagen al, dus we kijken al op die manier ernaar. Dus die noodrem is op dit moment niet nodig, maar als u meent dat dat wel zo is, dan hoor ik dat graag van u. Maar zo handelen we nu nog niet.

De voorzitter: Mijnheer Van der Raadt.

De heer Van der Raadt: Pak ik nog meteen even die motie mee. Want de toerist hoeft natuurlijk niet alleen maar uit het buitenland te komen, die komt vaak ook uit omringende steden uit het binnenland. En wil die cultuurtoerist naar de Philharmonie, en die werd normaal door een kennis gebracht en daar afgezet, maar die kan daar nu niet meer doorheen met de auto, en die moet dan een taxi bestellen. Ja voor sommige cultuurtoeristen die hebben natuurlijk geld genoeg, dat maakt niet uit. Maar sommige mensen die doen het één keer per jaar, wilt u die dan ook graag behouden als cultuurtoerist, of is het niet de bedoeling dat die nog in de Philharmonie komen?

Wethouder Berkhout: Nou u maakt voor mij het bruggetje naar mijn derde portefeuille mobiliteit, dus dat ga ik eventjes ook met u mee, en dan kom ik langzaam op tot antwoord. Want ja, dat is ook best wel een uitdagende portefeuille om te hebben, de mobiliteit. Maar ik ben ontzettend verheugd dat we deze week de autoluwe binnenstad hebben uitgebreid. Ook op uw verzoek zijn we eindelijk ook hiermee aan de slag gegaan. Dat doen we stapsgewijs, dat doen we door iedereen, door een uitvoerig proces te hebben gevolgd, zowel met de ondernemers als met de bewoners, om te kijken naar die balans. We kijken ook naar de gehandicapte parkeerplaats, zowel op kenteken als die omliggende. Wij denken dat we daar op dit moment een goede inschatting hebben gemaakt, dat dat mogelijk is. Maar wij zijn ook niet blind voor de signalen die we de komende tijd binnenkrijgen, want het moet zich ook bewijzen. We moeten ook evalueren, waar is dat nodig? Wellicht zijn er meer laad- en losplekken nodig aan de rand, wellicht moeten we kijken hoe dat met minder validen gaat, dat is allemaal iets. Maar we denken op dit moment dat we met een uitgebreid proces deze stap hebben kunnen zetten. Maar het moet zich ook gedeeltelijk gaan bewijzen. En op die manier kijken wij ernaar. Maar we zijn blij dat we zo'n stap hebben gezet.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja voorzitter, we zijn heel blij met deze open instelling. En wij zijn trouwens ook blij met de uitbreiding van de autoluwe binnenstad. En die signalen die krijgen wij ook hoor, ook over bevoorrading en gehandicapten. Wanneer denkt u een eerste evaluatie te kunnen maken?

Wethouder Berkhout: Ja dat is altijd wel lastig om te zeggen. Soms is het ook gewenning, en als we dan meteen daar aan toezeggen dan veranderen mensen ook niet. Tegelijkertijd denk ik dat we aan het eind van het jaar, kijk sommige signalen moet je direct iets mee, dat is evident. Maar sommige moeten we ook echt, dat moet ook even zijn tijd krijgen. Wat we hebben gezegd: we gaan ook de eerste maand niet handhaven.

Mensen moeten gewoon even, die worden gewoon erop gewezen dat het gaat veranderen. De bollards of de paaltjes worden pas na de zomer geplaatst, dan kunnen we ook kijken hoe dat weer uitpakt, maar ik vermoed dat we na een half jaar bijvoorbeeld iets kunnen evalueren, maar het is ook nog echt afhankelijk van wat we nu binnen gaan krijgen.

De voorzitter: Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ja dank u wel. Over zeg maar de extra inzet gesproken, ik weet niet of dat nu gepleegd wordt, maar daar is juist nu behoefte aan blijkt. Dat er, ja ik weet niet of er andere mensen dan handhavers ingezet kunnen worden, die precies uitleggen wat er gaat gebeuren? Daar blijkt op dit moment ...

Wethouder Snoek: Die worden ingezet.

De heer Aynan: Oké, nou harstikke goed, wat fijn.

De voorzitter: Mijnheer Smit, OPH.

De heer Smit: Mijnheer de wethouder, het kan, hij is uit, het kan kennisgebrek zijn van mij maar ik hoor verhalen van aanleveren in de stad. Pakketpost mag nog steeds de hele dag rond rijden, maar op het moment dat je iets wat niet een pakket heet maar in een doos zit, naar een winkelier brengt, van koffie tot wijn naar een café, dat mag alleen maar tot 11:00 uur. Heeft u het gevoel dat die verschillen erg, hoe zal ik het zeggen, spanning gaan veroorzaken? Want wat is inmiddels een pakket en wat is een doos?

Wethouder Berkhout: Ja, ik wil geen semantische discussie, maar ik snap, dit is complexe materie. En deel van die pakketten wordt ook overigens door de detailhandel zelf weer gewoon verstuurd, want de meeste winkels redden het niet meer zonder een website erbij. Dus het is ook een wisselwerking, je ziet daar, wat ik daarop kan zeggen is, dat hebben we niet van vandaag op morgen opgelost, laat ik daar ook eerlijk in zijn. Wat wij wel denken is dat we met een kentekenregistratiesysteem, volgend jaar, dat je de toegang tot dat gebied beter kan reguleren, dat we daarop stromen ook kunnen gaan monitoren. Maar, ja ik moet daar eerlijk in zijn, we moeten daar misschien tijdelijke maatregelen in nemen. Op dit moment zijn we ook met een onderzoek bezig in de Vijfhoek, waarbij we juist weer kijken naar die grote vrachtwagens waar u eerder voor heeft gepleit. Maar we hebben het in de gaten, we hebben nog niet direct een oplossing voor, maar mogelijk zal die kunnen zijn in de zomer volgend jaar met zo'n systeem. Maar ik ga wel erg de inhoud in denk ik, terwijl ik eigenlijk de Kadernota moet gaan bespreken. Ik zie nog een vinger, en dan ga ik er iets globaler erdoorheen.

De voorzitter: Ja en ik zit inderdaad ook, focust u zich op de Kadernota, niet op gesprekken die ook in de raadscommissie gevoerd kunnen worden. Mijnheer Gerritsen, SP.

De heer Garretsen: Ja u heeft, toen we het hier in de Commissie over hadden, gezegd: gelijke monniken, gelijke kappen. Als winkeliers tot 11:00 uur mogen bevoorraden, waarom mogen pakketbezorgers dan de hele dag? En u zei: gelijke monniken, gelijke kappen, heeft u die norm nog steeds?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Ja ik weet niet of ik dat zo heb gezegd, want volgens mij heb ik ook tegen u gezegd dat de pakketdienst op dit moment gewoon ook nog onder de postbezorging worden geschaard. En ik heb, sterker nog, ik heb vernomen dat als wij bijvoorbeeld iets als pakket, het is complex, hoe je daar ook monitort of hoe

je daar ook handhaaft, het is op dit moment ook niet goed mogelijk. Dus dat zou wel iets zijn om mee te nemen in het beleid wat we maken naar aanleiding van zo'n registratiesysteem, dat we kunnen zien welke verkeersstromen er in en uit dat centrum gaan. Maar dat, ik vind het op dit moment nog lastig om te zeggen omdat het echt om verschillende stromen gaat. Die distributie van de bevoorrading en de pakketdiensten, die ook deels vanuit de winkeliers zelf komen. Maar ik snap de gevoeligheid, en we komen er ongetwijfeld nog over te spreken in de Commissie beheer.

De voorzitter: Een duidelijke doorwijzing naar de Commissie, maar u heeft toch een reactie, mijnheer Garretsen.

De heer Garretsen: Ja u heeft dat letterlijk wel zo gezegd, ik begrijp dat het complex is. Ik wil die discussie hier niet voeren, dat zullen we dan nog maar eens een keer in de Commissie moeten doen.

De voorzitter: Wethouder, gaat u verder met uw betoog.

Wethouder Berkhout: Ja, de mobiliteit. Ja. Nou we weten allemaal, we hebben de SOR vastgesteld, groen en bereikbaar. We hebben een beperkte ruimte in deze stad, en de SOR, maar ook het coalitieprogramma vraagt om alternatieve vervoersstromen en gedragsverandering. Dat is ook de insteek van die SOR. Maar wat ik u kan zeggen, we hebben een aantal beleidsstukken die we het komende halfjaar met u gaan bespreken, en daar zit een samenhang tussen. We werken aan mobiliteitsbeleid waarbij ik u erop wil wijzen dat dat, dat leek op een gegeven moment een soort van, schuif alles maar onder het mobiliteitsbeleid, te worden. Dat wordt wat lastig. Ik denk wel dat we nu zien dat de urgentie, en volgens mij heeft PvdA dat ook gezegd, zit bij de ontwikkelzones, daar moeten we een antwoord op hebben, dat is ook bij de studies van de groeipotentie ingeschat, dus we leggen daar nu de prioriteit op. Tegelijkertijd houden we niet op met andere zaken. We zijn bezig met het fietsparkeren, komt ook in het najaar naar u toe. Maar we zijn ook met het autodeelbeleid bezig, en dat komt met de startnotitie nog direct na de zomer naar u toe, dat zijn de aparte bouwblokken. Ik wil heel even de samenhang, als ik even mag, want we zijn ook nog bezig met de actualisatie van de regionale bereikbaarheidsvisie. We zijn bezig met het ontwerp van het Stationsplein, we zijn bezig met het uitvoeringsprogramma van het SOR. Al deze aspecten hebben samenhang met elkaar, die komen in het komende halfjaar, driekwart jaar naar u toe. Daar zitten geweldige kansen tussen, om uiteindelijk een beleid neer te zetten van: hoe gaan wij met die mobiliteit in onze stad om? Maar het is ook een complexe materie om een koers te bepalen. Ik zal even stoppen voor een interruptie.

De voorzitter: Ja u zat nog midden in een zin, en uw voorzitter laat u normaal stoppen als u een punt heeft gezet. Laat u vooral niet afleiden, maar vraagt mevrouw Verhoeff, het is u gegund. PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Wethouder, is dat nou de ons gevraagde, en ook in het coalitieakkoord geschetste Deltaplan fiets wat daar onder valt? Want ik u graag die term ook gebruiken, want ik ben zo nieuwsgierig wanneer we daarmee beginnen.

Wethouder Berkhout: Ja nou een onderdeel is van het fietsparkeren, het onderdeel, fietsparkeren is een onderdeel van het Deltaplan fiets, die er ook nog bij moet inderdaad in het rijtje met beleidsstukken over mobiliteit aan eind van het jaar, maar hij staat in het coalitieprogramma, we moeten ermee aan de bak. Wat ook naar u toe gaat komen, wat wel interessant is, en dat heeft ook een haakje met wat de ChristenUnie denk ik net ook aangaf, van hoe prioriteren we nou, is het uitvoeringsprogramma SOR. Want juist het meerjarige uitvoeringsprogramma SOR, want juist daar zullen we de middelen die we ter beschikking hebben gesteld vorig jaar zo goed mogelijk moeten besteden, om aan die doelstellingen van die SOR te voldoen. En het is

complexe materie, want waar begin je? En hoe hangt het met elkaar samen om maximale effect te hebben? Het dat komt ook naar u toe, maar daar zal ook ongetwijfeld weer een verbinding zijn met mobiliteitsbeleid. Dan met betrekking tot het Stationsplein.

De voorzitter: Eerst nog een interruptie, van de ChristenUnie.

De heer Visser: Ik snap uw focus op uitvoeringsprogramma SOR, maar de plannen voor de fiets staan nog niet allemaal in de SOR, ten eerste. De plannen voor de ontwikkelzones, waar ook heel wat mobiliteit in zit, staan ook nog niet allemaal in de SOR. En een aantal SOR-projecten zijn afhankelijk van de Kennemertunnel. Dus u stelt nu een aantal SOR-projecten voor die misschien wel mooi zijn, maar die waarschijnlijk pas realistisch zijn als die Kennemertunnel er ligt, en toch voert u ze nu op. Dus op drie punten doet u niet de prioriteitsafweging waar wij wel om vragen.

Wethouder Berkhout: Nou ik zou zeggen, wacht het uitvoeringsprogramma SOR af.

De voorzitter: Ja en dan Jouw Haarlem.

De heer Aynan: U heeft het over mobiliteit- en fietsenplan. Ik heb u ook eerder een vraag gesteld over het beschikbaar stellen van de fietsenstalling Smedenstraat, hoe staat u daar tegenover?

Wethouder Berkhout: Ik vind die complex. We zijn dus nu bezig met het fietsparkeren ...

De heer Aynan: U gebruikt het woord complex wel vaak.

Wethouder Berkhout: Ja, mag ik even antwoorden, ik vind het allemaal heel lastig. Nee maar het fietsparkeren, dat u zegt: laat de bewoners daarvan gebruik maken. Eén ding zijn we het over eens, op dit moment worden die fietsenstallingen niet goed gebruikt. De Hoofdwacht daartegenover, is een stukje drukker dan die stalling daar die gewoon goed bewaakt is en veilig en schoon. Dus daar moeten we iets mee. Maar we moeten denk ik naar doelgroepenbeleid toe, van bewoners, kortparkeerders, langparkeerders, ik duik weer de Commissie beheer in, ik kan u op dit moment niets zeggen, ze kunnen 24 uur gratis daar staan, maar of we die garage efficiënt gaan gebruiken, volgens mij wel. Dan ga ik dat voor u, ik antwoord op een vingertje, maar dan ga ik daar nog achteraan. Dat is mijn kennis van nu. Maar dat moeten we bespreken met elkaar welke prioriteit geven we aan wie er in zo'n fietsenstalling komt. Dat kunnen bewoners zijn, dat kunnen ook andere stromen zijn. Daar komen we nog over te spreken. Ik ga een beetje afronden voorzitter, want ik denk dat iedereen daar behoefte aan heeft. Wellicht schiet ik dan wat antwoorden, die ga ik dan niet beantwoorden. Even kijken.

De voorzitter: Ja ik zou het graag gunnen om af te ronden, maar mijnheer Van de Raadt die ziet dat anders. Trots Haarlem.

De heer Van der Raadt: Ja want de gouwe vraag is natuurlijk altijd van dat 12 punten parkeerplan dat u als college heeft ingevoerd, is natuurlijk autoluw, en het vermogen van de tarieven al lang en breed gebeurd. En die twee P&R-terreinen, die zijn nog steeds in de mouw die geschud moet worden. Maar wanneer rollen die eruit?

Wethouder Berkhout: Ja dat is dus wel ook onderdeel van het mobiliteitsbeleid. Maar wat ik dus zeg, met het risico dat ik dat weer tot iets mee ga optuigen. Nee er zit samenhang in deze zaken, we gaan daar, komen er

uitvoerig in het najaar in de commissie Beheer over te spreken. Dan kunt u uw stokpaardjes inbrengen, en dan kunnen wij proberen samenhang aan te brengen in de keuzes waar we voor staan.

De heer Van der Raadt: Ja voorzitter, ik heb liever dat u eerst de alternatieven had geboden, en daarna alles ging verkleinen en verhogen qua tarieven. Maar u kiest kennelijk andersom.

Wethouder Berkhout: Ik sluit af met een punt over de regionale bereikbaarheid. Ik zag ook dat ...

De voorzitter: Ik vrees dat u af gaat sluiten met de interruptie van mijnheer Garretsen, oh en mijnheer Blokpoel daarna nog, mijnheer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik word een beetje ongerust dat u zegt: ik sluit af. Wij hebben een aantal moties ingediend, onder meer 100 bloemen bloeien, samen met GroenLinks en de Actiepartij. Groene daken samen met GroenLinks en actiepartij, oversteekplaatsen Zijlweg, elektrische auto delen, en u reageert daar niet op. Ik dacht dat het termijn van het college was om ook op die moties te reageren.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Berkhout: Nou ik wilde het kort houden doordat u door antwoording kon zien. Beide van die eerste twee moties die u zegt, u heeft nadat u ze heeft ingediend zullen, solo als links groen, heeft u de samenwerking gezocht met GroenLinks, die versie hebben wij geen antwoord op gegeven, dus dat zal dan een bis versie zijn. Als het om een elektrische auto delen gaat, heeft u ook al meteen een tweede versie ingediend naar aanleiding van de reacties. Dus volgens mij bent u al met mij in gesprek op papier daarover, dus we dachten, nou dan wachten we dat gewoon even af. En u had nog een punt, en dat ben ik even kwijt.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen.

De heer Garretsen: Ja veilig drie oversteekpunten op de Zijlweg?

Wethouder Berkhout: Ja, nee ik heb hem, helemaal helder. Dat gaan we niet doen. Niet op deze manier, want wat u doet, ik begrijp het, maar dan hebben we nog wel 20 punten in de stad die we nu versneld kunnen uitvoeren. En dat is nou precies het probleem, we moeten dat in zijn, nee ik ga niet meer nog een keer integraal zeggen, we moeten dat in samenhang bekijken. En ik snap dat u daar zegt van: dat moet anders, dat moet veiliger. Bij maar helaas hebben we zo'n grote stad dat daar meer punten zijn. Dus daar ook moeten we een afweging in maken, daar hebben we niet het beschikbare budget, noch de middelen, om die allemaal separaat in te vullen.

De voorzitter: Een laatste reactie van mijnheer Garretsen op dit punt.

De heer Garretsen: Ja nu hebben we een fundamenteel punt. Daar hebben we ook over gediscussieerd met de wethouder financiën, namelijk volgorde van prioriteiten. Een door de gemeente betaald verkeersbureau zegt dat het daar onveilig is, dat we zo spoedig mogelijk daar wat moet gebeuren. En dan zegt u: ja we nemen hem mee met de andere prioriteiten. Maar dit gaat om verkeersveiligheid. Als er over een jaar en kind daar onder een auto komt, dan wordt er gezegd: waarom is er niks met het advies van '...' gedaan. Nou de motie vraagt om 1 januari komend jaar. Ik kan me voorstellen dat het college zegt: dat halen we niet, we doen het een half jaar later. Maar ik zou toch op zijn minst een datum genoemd willen hebben want hier zegt een gerenommeerd bureau: zo spoedig mogelijk moet daar wat aan veranderen.

Wethouder Berkhout: Nou één proces, u heeft dit als bijlage gezien in de Commissie ontwikkeling bij de ontwikkelzone. Ik denk dat we het gesprek wat we hierover moeten hebben is in de Commissie beheer. Ik zeg niet dat we het niet serieus nemen het rapport, ik zeg dat we moeten kijken naar de andere knelpunten op het gebied van veiligheid in deze stad, want dat zijn er meer. En dan moeten we die keuze maken. Maar dat u een punt heeft, dat dat onderzoek dat uitwijst dat daar iets moet gebeuren, dat ondersteun ik. Ik zeg alleen: we kunnen niet alle afzonderlijke plekken daarmee bedienen op dit moment, dus wil ik dat graag in de Commissie beheer, in samenhang bespreken. En ik kan ook niet voldoen aan een deadline van 1 januari.

De voorzitter: Nee mijnheer Garretsen, volgens mij is dit punt uit ten treure besproken. Heel kort.

De heer Garretsen: Ja, ik wil heel graag het tijdspad van het college en ik vind dat dat nu bij de Kadernota moeten worden vastgesteld. Dus wij handhaven onze motie.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja voorzitter. Naar aanleiding van onze motie om tijdens de verbouwing in Schalkwijk het parkeren gratis te maken, om de ondernemers een steuntje in de rug te geven. U ontraadt de motie, dat snap ik. Ik heb ook gesproken vandaag met de Vereniging van Eigenaren, ik snap ook dat ze parkeerinkomsten nodig hebben om ook te investeren. Nou dat is hartstikke goed. Als ik de motie zo aanpas dat we tijdens de verbouwing Schalkwijk centrum ter wille zijn. Want ik heb ook begrepen dat het nu een verkeerschaos is, vanwege ook allemaal verkeerde borden et cetera, hoe staat u er dan tegenover?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Nou dan zou ik eventueel de motie echt moeten zien, om daar een antwoord op te kunnen geven. Wat u bijvoorbeeld met een dekkingsvoorstel doet of dat u dat helemaal loslaat, dat kan ik nu niet overzien.

De heer Aynan: Komt eraan.

De voorzitter: Mijnheer Blokpoel, VVD.

De heer Blokpoel: Mijnheer Berkhout, ik hoor u over samenhang, ik hoor u over werkgelegenheid en projecten die vanuit SOR kunnen of niet. U heeft nog niet gereageerd, u was al bijna klaar, maar er hingen twee moties over de Cronjé onder u. Nou eentje grijpt u terug naar afspraken van vijf jaar geleden, van ja: destijds hebben we met bewoners en ondernemers gesproken. Nou vijf jaar geleden. U had op zijn minst kunnen zeggen van: nou, we gaan nog een keer met die ondernemers in gesprek om te kijken of de mening veranderd is? Wij als raadsleden doen dat wel en we horen van de ondernemers: we willen graag op zondag die straat open. U zei gelijk: nee, vijf jaar geleden wilden ze het niet, doen we niet. Jammer. Dus ik roep u nogmaals op om in gesprek te gaan, en misschien uw mening te veranderen. Daarnaast zegt u van: nee de investering in de Cronjé, die kunnen niet twee jaar naar voren worden gehaald, want ja er zijn zoveel projecten uit de SOR, maar dit past wel in de SOR. Maar wanneer gaat u dan wel, gaat u daadwerkelijk wachten tot het ooit gaat gebeuren, want 2020-2023 horen we ook al, al die investeringen is dan onder druk vanwege de slechte economische tijden. Dus ook deze investering, of begrijpen we dat verkeerd?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Ja dat moet de herijking uitwijzen wat allemaal onder druk staat. Nee maar, kijk ik snap, ik denk dat het een hele mooie stap is dat we dat dat revitaliseringsbedrag vrijmaken in 2023. Tegelijkertijd hoorde ik volgens mij ook partijen zeggen van: is dat nou het meest urgent? Want in ons achterstallig onderhoud, wat ook een schuld is aan de stad, is dat niet het meest urgent? Dat is precies het spanningsveld waar wij in zitten, en volgens mij u ook.

De voorzitter: Mijnheer Blokpoel.

De heer Blokpoel: Bent u onlangs nog in de Cronjé geweest, over achterstallig onderhoud gesproken?

Wethouder Berkhout: Ik ben daar zeker geweest, en bent u onlangs nog in enkele andere wijken in de stad geweest? Ik kan mij voorstellen, misschien als ik u goed versta dat u zegt van: wij zien hier dat hier een achterstallig onderhoud behoefte is, misschien is dat uw primaire idee als u naar een straat kijkt. Maar wij kijken naar de inventarisatie van straten, zijn ze 10, 20, bijna wethouder beheer en onderhoud ik hier aan het spelen ben. Er zijn straten, oké laat ik het dan zo maar zeggen, er zijn straten die er erger aan toe zijn. En die hebben voorrang. En dat moet u denk ik begrijpen.

De voorzitter: Dank u wel wethouder.

De heer Blokpoel: Ja oké een laatste opmerking, dank u wel voorzitter. Ja, er zijn straten die er erg aan toe zijn, maar de economische kracht van de Cronjé staat ook onder druk. En u ziet het gebeuren, wij hebben discussies over winkels die omgezet worden, ondernemers die omvallen. Dus ik zou u toch nog een keer oproepen, kijk ernaar en ondersteun de ondernemers daar in die winkelstraat.

Wethouder Berkhout: Dan ga ik toch mijn collega Snoek bijvallen, die zegt: u moet mij niet overtuigen, u moet 20 vingers morgen de lucht in krijgen. Wat ik u wel kan zeggen is volgend jaar schrijven we aan een '...' visie. In dit najaar zijn we ook met de winkeliers in gesprek, van de verschillende winkelstraten, en daar zullen we ook ophalen, hoe zij daarnaar kijken, natuurlijk. Dus dat kan ik u toezeggen. Ik ga, ik rond af, dan zullen er vragen ongetwijfeld nog wel komen, maar ik hou het hierbij.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja punt van orde. Ik heb even met de ChristenUnie en Jouw Haarlem overlegt motie meten is weten over fijnstof wordt ingetrokken.

Wethouder Berkhout: Geweldig.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder. Mevrouw Van Zetten heeft nog een interruptie, gaat uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Nog een vraag aan de wethouder. Ik hoor de heer Snoek van financiën zeggen dat er toch binnen afzienbare tijd keuzes moeten worden gemaakt die diepgaand en pijnlijk zullen zijn. Ziet u dat ook zo, en op welk terrein van uw portefeuille gaat u die verwachten?

Wethouder Berkhout: Nee daar kan ik echt niks over zeggen. Dat weet ik ook oprecht niet. Dus dat vind ik echt koffiedik kijken.

Mevrouw Van Zetten: Oké, dat vind u koffiedik kijken, dat begrijp ik. Mij valt wel op dat u het versturen van postpakketten in de stad een complexere bezigheid vindt dan een hele klimaattransitie die u de komende tijd moet ondergaan. En dat maakt mij nou weer zorgen, daar zou ik nou weer een keuze in kunnen maken.

Wethouder Berkhout: Dat vind ik een wonderlijke conclusie van uw kant, maar dat, die is dan ook voor uw rekening.

De voorzitter: Oké, geachte raadsleden, we zijn nu 1 uur en 50 minuten aan het vergaderen, en ik zie sommige mensen al wat op hun stoel heen en weer bewegen. Heeft u behoefte aan koffie en een sanitaire stop, of denkt u zo van nog een volgende wethouder. Ik stel voor, ik zie mensen ja en nee knikken, dus, we gaan het gewoon met stemming doen dan hebben we geen gedoe erover. Dus wie wil er graag een sanitaire, een koffiestop nu, graag handen in de lucht. Dan gaan we even snel tellen, dit wordt nog wel een interessante, hangt van de volgende wethouder af. Er is een meerderheid voor een stop, dus wij gaan 10 minuten schorsen voor koffie en ...

De voorzitter: Geachte leden van de raad, geachte collegeleden, publiek en ambtenaren, welkom terug bij de raadsvergadering van 3 juli 2019. Als u allen uw gesprekken wil staken en uw plaats in wil nemen, dan gaan wij weer verder met deze vergadering. Dus achter mij staan ook nog een wethouder en een fractievoorzitter van een niet nader te noemen partij, die gaan ook snel zitten en hun gesprekken staken. Want dan kunnen wij snel verder met deze vergadering. Het is u gelukt, u heeft uw schorsing, u heeft uw pauze maar met 50% tijd overschreden, want ze zouden 10 minuten pauzeren, het is een kwartier geworden. Wat zouden de kijkers thuis wel niet van u denken geachte raad. Laten we ons verder wel aan de goede afspraken houden en spreken via mij, en ook goed interrumpen. We gaan nu naar wethouder Botter, het woord aan u wethouder Botter.

Wethouder Botter: Dank u wel mijnheer de voorzitter, geachte leden van de raad. Een aantal van u heeft het college gevraagd om reflectie. Gezien de financiële situatie die is voorzien in de meicirculaire is de reflectie ook zeker op haar plek. Ik loop kort mijn portefeuilles na en zal daar ook bij stilstaan, en daarbij ga ik in op de gestelde vragen die door een aantal van u is gesteld, en ook een aantal ingediende moties uit uw eerste termijn. Ik begin met het onderwerp jeugd. De afgelopen jaren is het erg onrustig geweest op het veld van de jeugdzorg. En ook bij de jeugdzorginstellingen. En eigenlijk vermoed ik dat dit nog wel een tijdje zo zal aanhouden. We zijn natuurlijk blij met de extra middelen vanuit het Rijk maar we moeten ons niet rijk rekenen. Het is niet structureel, en we moeten blijven werken aan een kostenreductie en een beheersbaarheid binnen het jeugddomein. Immers, de meicirculaire zit ook een zware korting voor de rest van de algemene uitkering. Tegelijkertijd zijn we desalniettemin hard aan het werk voor te zorgen voor zorgcontinuïteit, ook voor onze jonge inwoners. Want onze meest kwetsbare groep jonge inwoners verdient onverkort onze aandacht. De afgelopen jaar hebben we drie grote zorgen gehad in de jeugdzorg. De aanbesteding van de gecertificeerde instellingen, de wachtlijsten en de oplopende tekorten bij Veilig Thuis, en een situatie met Parlan en Transferium. En de laatste twee zijn overigens nog helemaal niet afgelopen, en daarover zal ik zoals gebruikelijk, u altijd goed informeren en in de commissie via brieven en dergelijke op de hoogte houden. Ook Kenter zal de komende tijd extra aandacht vragen. We zien dus dat instellingen het moeilijk hebben en getroffen worden door de veranderingen in de jeugdzorg. Zowel qua cultuur alsook qua financiën. De komende tijd en de komende jaren zal moeten uitwijzen of de transformatie ook daadwerkelijk succesvol is. Jouw Haarlem heeft gevraagd naar de stand van zaken bij de uitvoering van de kinderburgemeester. We hebben hierover gesproken met scholen, en er is enthousiasme vanuit de scholen om scholieren voor te dragen voor deze functie. Het college neemt dat enthousiasme van de scholen over en zal in

de definitieve versie van de nota Samen voor Jeugd, met een voorstel komen hoe we dat verder gaan in vullen. En ook hoe we daar verder met jeugdparticipatie omgaan. Over de conceptversie, Samen voor de Jeugd gesproken, we hebben deze Commissie, samen recentelijk in de Commissie met elkaar besproken, en de nota is door u, maar ook door de partners in de stad, positief ontvangen en daar ben ik erg verheugd over. Met veel plezier zullen we dan ook dit najaar u een plan presenteren, een uitvoeringsplan presenteren waarbij de voorgenomen maatregelen omgezet worden in concrete acties. Dan het onderwijs. Veel fracties hebben opmerkingen gemaakt over Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs en de stijgende bouwkosten. Dat is een realiteit waar we mee geconfronteerd zijn. Ook ik was daar door overvallen. Ik begrijp de wens van de partijen om tot een integraal afweging te komen en hierover spreek ik graag met u in het najaar met een aangepaste SHO. Bij die eerdere bespreking van de internationale school en het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs heeft u mij verzocht een aantal haalbaarheidsonderzoeken te doen. Onder andere een onderzoek naar de groei van het aantal leerlingen ten opzichten van het midden scenario van die 360. Gezien het amendement dat voorligt, en de financiële ruimte die we in het kader van de Kadernota hebben, neem ik aan dat dat onderzoek verder niet meer nodig is. Maar daarover kom ik ook graag met u te spreken op het moment wanneer we over het nieuwe huisvestingsplan spreken. Er is 2 miljoen gereserveerd om huisvesting voor de afgesproken midden scenario, die 360 leerlingen van de internationale school te realiseren. En deze afspraak voor het midden scenario is door het vorige college in de raad gemaakt, en ik geef hier uitvoering aan. Het college raadt daarom het amendement af, het vrijgeven van de 2 miljoen geeft immers uitvoering aan de eerder gemaakte afspraken. Om de indieners tegemoet te komen is er wel enige uitstel mogelijk, en dan gaat het vooral om het verlenen van het krediet van de 2 miljoen te koppelen aan het SHO, wat dan in het vierde kwartaal wordt besproken en dan die afweging wordt gemaakt. Maar, het heeft in principe weinig zin om dat als PM-post op te nemen, en ik zou u willen aanraden om dat dan ook zo met die 2 miljoen te houden. Het CDA heeft gevraagd of de aanwezigheid van een ...

De voorzitter: U heeft twee interrupties mijnheer Botter. Eerst mijnheer Aynan van Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat er een keuze is gemaakt voor een midden variant voor de internationale school. Volgens mij is die hier nooit expliciet gemaakt. Dat is punt één. En punt twee is, u zegt, u raadt het amendement af over de internationale school, dat betekent dus dat die 2 miljoen gewoon blijft staan.

Wethouder Botter: Dat klopt, en de keuze is niet in deze collegeperiode gemaakt maar in de vorige collegeperiode.

De voorzitter: Reactie van de heer Aynan.

De heer Aynan: Ja volgens mij is financieel gezien die keus nooit gemaakt.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt over hetzelfde onderwerp denk ik, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ja nog even een vraag, want goed om te horen dat u zegt van een onderzoek naar, naar de groeiende internationale school, dat is wat ons betreft niet nodig. Alleen in de beantwoording staat, grotere IAS voor 700 tot 1000 leerlingen is niet nodig. Moet dat dan niet zijn, grotere IAS voor 360 tot 1000 leerlingen is niet nodig?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Ja dat zou er moeten staan. Volgens mij hadden we dat ook zo afgesproken dat dat er zou staan. Klopt het dat het niet groter dan 360 zou zijn.

Mevrouw De Raadt: Oké fijn, dank u wel.

De voorzitter: Een aanvullende vraag van de heer Garretsen, SP, hierover.

De heer Garretsen: Ja ik heb een vraag over de doelgroep van de internationale school. Is het zo dat die doelgroep die beperkt blijft tot kinderen die uit Kennemerland komen, maar ook van buiten Kennemerland, omdat het onnodige mobiliteit oproept en zoals we allen weten dat is ook slecht voor het klimaat.

De voorzitter: En hier wreekt zich dat uw voorzitter aan het invallen was bij de Commissie samenleving en hier uitvoerig over gesproken is, dus ik wil de Commissie behandeling echt niet over gaan doen. Dus dat kunt u terugluisteren op de band. Maar u mag natuurlijk het antwoord geven hoor wethouder.

Wethouder Botter: Nou ja het punt is dat wij leerlingen niet kunnen verbieden om ingeschreven te raken hier. Zolang er plek is kunnen zij hier ook terecht. En het punt is, ja dat wij natuurlijk hopen door de spreiding die er in de MRA plaatsvindt, met verschillende internationale scholen, in bijvoorbeeld Almere, Amsterdam maar ook in Amstelveen, en dan ook in Haarlem, is het de bedoeling dat er gekeken wordt van waar de internationale werkzaamheden, of bedrijven zich vestigen, zodat daar ook dan de kinderen naar toe kunnen gaan.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja mijn vraag had ik dan misschien iets anders moeten stellen voorzitter, het ging mij vooral over dat er besluiten worden genomen zonder dat het duurzaamheidsaspect wordt meegenomen, namelijk de toenemende mobiliteit.

De voorzitter: Helemaal duidelijk, dank u wel. Wethouder Botter, gaat u verder met uw betoog.

Wethouder Botter: Het CDA had gevraagd of de aanwezigheid van de international school leidt tot in de toekomst extra internationale bedrijven. En hierover kan ik kort zijn, internationaal onderwijs is van belang voor het vestigingsklimaat van bedrijven. Maar dat gunstige vestigingsklimaat bestaat natuurlijk uit veel meer verschillende factoren, en dat valt allemaal onder de heer Berkhout, die in zijn economische visie daar verder natuurlijk ook op in gaat.

De voorzitter: Graag, want u bent, of de wethouder wat harder wilt praten nu.

Wethouder Botter: Ja maar ik wil ook niet als een Bokito hier staan, en het apparaat is niet los te krijgen, dus nou ja.

De voorzitter: De wethouder gaat harder en duidelijker spreken, maar zeker geen Bokito zijn is de samenvatting.

Wethouder Botter: Onder andere D66 heeft de vraag gesteld over de voorzieningen, en dan met name over de onderwijsvoorzieningen. Daar is net al over, iets over gezegd door mijn collega, over de capaciteitsontwikkeling van onderwijs in de ontwikkelingsgebieden wordt aandacht geschonken in het SHO, dat was al in de versie die u al heeft gezien, maar dat zal ook zeker het geval zijn in diegene die in het vierde

kwartaal komt. Kort iets over onderwijs in Schalkwijk. Trots heeft hier een motie over ingediend, en in Schalkwijk is een brede scholengemeenschap aanwezig te weten het Rudolf Steiner. Een college voor mavo, havo en vwo, en een openbare college voor het vmbo. Ook zien ze daar graag een juniorcollege in Schalkwijk, net zo goed als veel andere partijen, dat ook in de zeg maar, het coalitieakkoord is opgenomen. We hebben inmiddels verschillende gesprekken gehad met de schoolbesturen. En de schoolbesturen zijn op dit moment bezig om te kijken in hoeverre er draagvlak is, ook bij de directies van de verschillende scholen, voor het invullen van zo'n juniorcollege. Want op het moment dat er een verlengde school bestaat, moeten ook kinderen op een gegeven een plek krijgen in het reguliere onderwijs. Dat betekent dat er zijinstromers moeten zijn, en daar is het huidige onderwijs nog niet op ingericht. En eerst moet dat commitment er van die scholen zijn, wil je zo'n juniorcollege überhaupt verder vorm en inhoud kunnen geven. En ook zijn er nog ideeën om het niet eens als een zelfstandige school neer te zetten maar te kijken in hoeverre je bepaalde scholen primair onderwijs en verlenging kunt geven met een groep 9 of 10. Dus het idee van een juniorcollege wordt omarmd, zijn we ook hard mee bezig. Maar de manier waarop dat vorm moet krijgen, dat is nog niet helemaal helder. Over vastgoed ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van der Raadt, Trots Haarlem.

De heer Van der Raadt: Ja wethouder, als ik de motie iets anders had genoemd, met vooruit met openbaar voortgezet onderwijs in Schalkwijk, had u dan anders geantwoord? Of vindt u dat die Rudolf Steiner ook gewoon openbaar onderwijs is, onbeperkt of ze dan € 850 eigen bijdrage vragen, en we niet weten of mensen uit Schalkwijk ook echt naar die school gaan omdat hij toevallig in Schalkwijk staat, maar toch misschien wel te veel kost.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: In principe moeten daar alle kinderen naartoe gaan, en op het moment dat er een ouderbijdrage wordt gevraagd die problemen oplevert, is daarover te spreken. Ik heb zelfs op basis van de international school daar tijdens de commissie ook over gesproken, dat ook daar mogelijkheden zijn om daarover te spreken, in individuele gevallen. Nee het is niet een openbare school in de zin zoals het met een, hoe heet het, een openbaar schoolbestuur. Daar heeft u gelijk in.

De voorzitter: Mijnheer Van der Raadt.

De heer Van der Raadt: Ja met die internationale school, heeft de voorzitter mij wel eens verteld dat hij hier het geniale idee had om daar gewoon met de leergangen te beginnen die gevuld kunnen worden, dat er niet een schoolgebouw neerzetten en nog niet weten of er ook al na die 10.000 mensen die we nog in Schalkwijk gaan neerzetten, of dat genoeg gevuld kan worden. Maar dat je gewoon begint met de eerste twee jaren en dan naderhand hebben we 40.000 inwoners in Schalkwijk, we vanzelf de rest kunnen vullen. Vindt u dat nog een verstandig idee?

De voorzitter: En ook deze discussie hebben we ook in de Commissie samenleving al een keertje uitvoerig gevoerd met elkaar. Dus graag heel kort antwoord, want deze discussie heeft echt wel de revue gepasseerd.

Wethouder Botter: Ja ik begrijp uw vasthoudendheid om te zorgen dat u daar op dit punt iets wil bereiken. Maar zoals ik u ook al gezegd heb in de commissie, is het op dit moment niet wenselijk om daar op die manier, dezelfde manier te beginnen. Bij de international school is het vooruitzicht dat binnen hele korte tijd, en dat zien we in de praktijk ook gebeuren, er een enorme aanbod is van leerlingen die daar heel graag naartoe

willen gaan. Waar we te maken hebben met de scholen die zowel in heel Haarlem zitten, kunnen we niet een zelfde constructie bedenken voor een meer algemeen open scholengemeenschap in Schalkwijk. Dat is echt gewoon kapitaalvernietiging, en dat moeten we echt niet willen om dat op die manier op te zetten. Dan over vastgoed, daar zijn weinig vragen over gesteld, en dat is in eerdere jaren wel anders geweest. Dat dit nu niet gebeurd is, dat is misschien een teken dat het wat rustiger wordt op dat veld daar. Dat we bij de bedrijfsvoering van vastgoedzaken toch wat meer op orde beginnen te krijgen. We hebben als Haarlem prachtige monumentale gebouwen, daar zijn we trots op en dat willen we ook graag zo houden. En er moet fors worden geïnvesteerd op de onderhoudstoegankelijkheid en duurzaamheidopgave. Daar ook zal ik u in het, later dit jaar informeren.

De voorzitter: Ik hoor al een punt, excuus wethouder. Er komt nu een monumentale interruptie van de heer Blokpoel van de VVD.

De heer Blokpoel: Ja want ik hoor de wethouder: ja er zijn geen vragen gesteld, dus dan gaat het wel goed. Maar het gaat helemaal niet goed, het achterstallig onderhoud, loopt alleen maar op. De ramen vallen hier bijna uit het stadhuis, en we wachten met smart op het achterstallig onderhoud rapport. En hoe u dit gaat financieren.

Wethouder Botter: Nou ja, kijk, ik wist natuurlijk dat ik dit ging uitspreken, dat ik dan wel dit soort reacties zou krijgen. Maar het punt, ja uitlokking hè, nou in dit geval mag het volgens mij. Nee maar kijk, waar het om gaat is dat het, en daarom heb ik het juist over de bedrijfsvoering. Luistert u de band nog eens na, en daar hebben we met elkaar natuurlijk ook wel andere discussies over gehad. Maar u heeft helemaal gelijk, ik zal u voorzien van de nodige documenten, waaruit straks blijkt hoe we het gaan aanpakken, en welke ruimte daarin zit, en welke keuzes gemaakt moeten worden. Mevrouw Van Zetten heeft gevraagd om een oplossing voor de situatie met de Verweyhal. Hier wordt hard aan gewerkt en daarover zijn wij fel in gesprek. Maar we zijn helaas er nog niet in geslaagd om tot een oplossing te komen maar we houden u daarvan op de hoogte. Mijnheer Aynan,

De voorzitter: U heeft een interruptie gelijk van mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, op de hoogte houden, ik weet natuurlijk dat er een netwerkbijeenkomst is georganiseerd voor volgende week, maar ik heb volgens mij ook in mijn termijn bijgedragen van dat er toch bepaalde mensen zijn die een oplossing voor ogen hebben en de vraag is aan u of u daar open voor staat en dat u dan ook echt zo spoedig mogelijk aan het werk gaat, want ja, het was spijtig dat niemand bij de opening ook was van het zomertentoonstelling in De Hallen, van het Frans Hals Museum. Maar als je daar dan staat dan begrijp je gewoon wel dat er echt iets moet gebeuren. Als je hier langs de markt fietst en je rijdt langs het Verweypand, dat is echt een aanfluiting van deze grote markt van deze gemeente, dus ja, en mijn vraag aan u is of u ook bereid bent om een gesprek te hebben om alsnog een stap voorwaarts nemen en tot een oplossing te komen, want u weet zelf ook wel, als je het hebt over achterstallig onderhoud, die Verweyhal, als we die toch kunnen verkopen aan de heer, nou aan de eigenaar van de begane grond, kan dat behoorlijk wat opleveren en als we dat kunnen combineren met de Egelantier waar ook mensen ideeën voor hebben, ja dan, komen eindelijk uit op een goede oplossing.

Wethouder Botter: Nou ja, dat we daarmee bezig zijn is natuurlijk een punt waaruit zo blijkt dat ik voor alles open sta. Ik hoef niet aanwezig te zijn bij welke opening dan, ook zeker niet wanneer het mijn portefeuille niet raakt.

Mevrouw Van Zetten: Ik heb het ook niet speciaal over u hoor.

Wethouder Botter: Om op de hoogte zijn van of een gebouw wel of niet achterstallig onderhoud heeft. Ik weet dat. Ik weet hoe het erbij staat. Ik kijk er elke dag kijk ik daar tegenaan, ik sta voor alles open met wie dan ook te spreken, of het nou mensen zijn die eigenaar zijn van de onder verdieping, mensen zijn die het huren, op dit moment wordt ook van alles in het werk gesteld om helderheid te krijgen van wat men wilt. Volgende week spreken we, mevrouw Meijs en ik, twee keer met de initiatiefnemers van de Egelantier. Eén keer in de vorm als de initiatiefnemers van het burgerinitiatief en op een andere manier op het moment van dat zij zich verenigd hebben als de culturele partner of de invulling van de component van de vierkante meters die binnen het project kunnen. Dus ik sta voor alles open en ik wil met iedereen praten. Ik moet alleen wel ook een beeld hebben, een reëel gevoel hebben dat het ergens toe gaat leiden. En luchtkastelen voorspiegelen daar heb ik weinig behoefte aan.

Mevrouw Van Zetten: Kijk, u kent me langer dan vandaag, het gaat mij natuurlijk helemaal niet om een luchtkasteel. En ik weet wel zeker dat sommige mensen toch echt serieus een plan hebben. En dat is niet hetzelfde als het burgerinitiatief, dus daar heb ik het niet over.

Wethouder Botter: '...' zien, mevrouw Van Zetten. De heer Aynan kan ik blij maken. We hebben inmiddels contact gehad met Haarlem Lichtstad. Die verantwoordelijk is voor de lampen en het bescheiding. Ik heb het nog niet helemaal duidelijk kunnen krijgen of die lampen ook meerdere kleuren tegelijk kunnen weergeven, maar ze kunnen wel allerlei verschillende kleuren weergeven. En dat gaan ze ook doen en daartoe zijn ze bereid. Dus binnenkort, en hopelijk al vanavond is het in een andere kleur te zien.

De heer Aynan: Fantastisch nieuws.

De voorzitter: Reactie van de heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja, om het toch wel een beetje, dit is natuurlijk een politieke arena. U weet dat de kleur van Jouw Haarlem magenta is. Zit die toevallig ook in die lamp?

Wethouder Botter: '...' Komt van een groot telecombedrijf. Dus we kunnen alle kleuren laten passeren wat mij betreft.

De voorzitter: Een korte reactie van de heer Aynan en daarna de heer Van den Raadt.

De heer Aynan: Volgens mij is dit een keiharde toezegging. Dan trek ik hierbij de motie in.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van den Raadt, Trots Haarlem.

De heer Van den Raadt: Ja, wethouder, kunt u verklaren waarom in 2016 vroeg Trots Haarlem om het Stationsplein te verlichten, toen was het onbetaalbaar en kon het niet doorgaan en nu zitten we net drie jaar later en nu kan het bij het stadhuis wel. Zijn de prijzen van led verlichting zo gedaald of was die eerste berekening niet correct? Of is deze tweede berekening niet correct?

Wethouder Botter: Nou, volgens mij is het gewoon een kwestie van dat dat twee of drie begrotingen of kadernota's geleden hier aan de orde is gesteld door verschillende partijen. Dat het de verlichting en de uitlichting en Haarlem Lichtstad eigenlijk geen middelen meer hadden om daarmee aan de slag te gaan. Die zijn inmiddels zijn ze weer bezig. Ze hebben allerlei dingen ontwikkeld. En dit is een uitvloeisel daarvan. En ik

weet niet wat ze nu gaan doen met het plein. Het stationsplein. Misschien gaan ze daar ook nog wel wat mee doen.

De voorzitter: Ik vermoed dat in de introductie van de heer Van den Raadt gaat komen: kunt u ons vertellen wat ze dan nog meer gaan doen?

De heer Van den Raadt: Nou ja, ik zou wel willen weten wat het dan gekost heeft, want als het inderdaad zo goedkoop is dan kunnen we meteen dat Stationsplein meepakken, die motie is toen ook aangenomen.

Wethouder Botter: We gaan kijken wat de plannen zijn. We gaan ook even kijken in welke commissie dit onderwerp het best aan de orde kan komen. Dan gaan we over naar bedrijfsvoering. Er zijn verschillende vragen gesteld over de ontwikkelingen rondom de capaciteitsplanning en D66 heeft vragen en opmerkingen gemaakt over de aanbevelingen rondom de accountant. Als het gaat over de ICT, aanbesteden en toetsing van zorg en dergelijke. Daarover zou ik graag met u van gedachte willen wisselen in de commissie bestuur. Want daar valt een heleboel over te vertellen en dat voert nu te ver om dat in deze kadernota te behandelen. Maar we zijn wel op een punt aangeland dat we die voor die punten waar het om gaat voldoende geëquipeerd zijn op dit moment en onder deze omstandigheden om op te pakken wat nodig is. Om de ambities verder te kunnen vervullen hebben we goede, gedreven, ambitieuze mensen nodig. De arbeidsmarkt is momenteel lastig. En daarom vindt het college het ook geen goed idee om ons volledig vast te leggen op de norm met betrekking tot inhuur. Soms is inhuur nou eenmaal nodig. En wel kunnen we streefwaarde hanteren. Net zoals de rijksoverheid dat doet met de roemernorm. En die wordt niet daar iedere keer gehaald. Maar het is een nobel streven om zoveel mogelijk de boel te monitoren en duidelijk te houden hoe je als organisatie het doet. En in die zin kan ik daar ook mee akkoord gaan. Maar maakt dat ook meteen een motie namens het college, vindt het college overbodig. De SP heeft een vraag gesteld over het effect van het.

De voorzitter: U heeft een interruptie. Van mevrouw De Raadt van het CDA. Gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, nu ben ik toch heel even in verwarring. Als ik lees wat u heeft geschreven, dan zegt u: de eerste twee punten van die motie dat vinden we sowieso een goed idee, dus dat nemen over. En dan vervolgens zegt u: ja, maar streefdoel dat vinden we geen goed idee. Maar nu hoor ik u net weer zeggen: ja dat vinden we toch wel goed idee. Dus in dat geval vindt u gewoon alle drie de punten van de motie goed en neemt u dan alle drie de punten over?

Wethouder Botter: In die zin heb ik me misschien dan ongelukkig uitgedrukt. Waar het om gaat is dat het vastbinden op een streefwaarde waar je echt expliciet op wordt afgerekend, dat vinden we op dit moment niet wenselijk. We zijn van een vrij hoog percentage gekomen. Dat is aanzienlijk verlaagd maar dat ligt nog net boven die roemernorm. Wij gaan daar echt heel erg mee aan de slag om ervoor te zorgen dat verder het daalt. Maar die 10% van de roemernorm, daarvan denken wij dat dat echt op dit moment nog niet past bij onze organisatie.

De voorzitter: Korte reactie van mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ja, nou ja. Dan concludeer ik dat we dus toch echt wel hetzelfde willen. Want in de motie zat ook heel duidelijk streefwaarde. Hadden we gewild dat het een harde maximale norm was geweest, hadden we wel opgenomen: harde maximale norm, dus nou ja, in die zin vinden we volgens mij precies hetzelfde.

Wethouder Botter: '...' Daarop terug in mijn tweede termijn als u dat goed vindt. In de kadernota wordt vermeld dat een aantal programma's afloopt. En dat daarbij behoorlijk capaciteit uitstroomt, in vier jaar tijd ongeveer 59 minder fte. De belangrijkste oorzaken voor het afnemen vindt u op pagina 67 van de kadernota en dat is volgens mij daar voldoende toegelicht. OPHaarlem heeft gevraagd om een scan door een extern bureau in de organisatie te doen om een analyse en de kwaliteit van de IT-ondersteunende bedrijfsprocessen door te lichten.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Garretsen, ik denk nog over het vorige onderwerp.

De heer Garretse: Voordat u die interruptie kreeg van mevrouw De Raadt had u het over de SP heeft een vraag gesteld. Wij hebben de vraag gesteld: nou, er is een tekort aan personeel, dat staat ook in de kadernota. 59 fte wordt genoemd, wij hebben de vraag gesteld: als de raad bepaalde voornemens heeft en er is geen personeel voor, wilt u dan meedelen aan de raad? Want kunnen wij bij het vaststellen van beleid kunnen we daar rekening mee houden en zo nodig prioriteiten stellen. Dat was de vraag van de SP.

Wethouder Botter: Dat zullen we sowieso ook gaan doen want we zullen rekeninghoudend met de capaciteitsplanning en de capaciteitsbehoefte in de organisatie sowieso met u in gesprek gaan over de capaciteitsbehoefte. Daar zou dit een van de voorstellen in kunnen zijn. Van hoe wanneer en op welk moment u geïnformeerd wordt over eventuele tekorten in relatie tot de prioriteiten van het beleid. Is dat voldoende beantwoord?

De heer Garretsen: Ja dus dat betekent.

De voorzitter: De heer Garretsen.

De heer Garretsen: Dat betekent dat als u een bepaald beleidsvoornemen echt niet kunt uitvoeren, dat u dat open, inzichtelijk met de raad deelt, want dan kunnen wij kijken van wat '...'.

Wethouder Botter: Dat lijkt me goed.

De voorzitter: En de heer Van den Raadt zat ook met zijn hand in de lucht. Gaat uw gang, Trots Haarlem.

De heer Van den Raadt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, Trots Haarlem is enigszins verbaasd wat u dan bij motie 47 antwoord, terwijl u nu dit zegt. Want bij 47 is het antwoord over willen we meer of minder ambtenaren: meer, meer, meer. Daar zegt u: er zijn al 125 vacatures versneld ingevuld en er staat er nog slechts één langdurig open. En dat is dan kennelijk die functie waar de heer Visser elke keer voor wordt gevraagd. Maar als dat zo is dan snap ik ook niet waarom er in de kadernota nog 1 miljoen wordt uitgetrokken om vacatures in te vullen.

Wethouder Botter: Nou kijk, waar we het over hebben met de invulling van de vacatures zijn dat vacatures die in afgelopen jaren zijn ontstaan en die we over de afgelopen jaren hebben vervuld. Daarnaast hebben we natuurlijk en daar hebben we op dit moment geen goedkeuring voor gevraagd in deze kadernota, omdat wij een hele grote hoeveelheid wensen kregen vanuit de organisatie om met meer personeel te komen. En het gaat daar om de vraag dat die nog moeten worden ingevuld. Daar is op zichzelf nog niks voor geregeld. Want daar we hebben we ook uw goedkeuring niet nog voor. Daar wordt ook niet over gehad. Daar zijn de middelen niet voor. En die vacatures hoeven dus ook niet te worden ingevuld, want die zijn er eigenlijk dit facto niet. Maar dat, die komen wel op het moment dat je een aantal activiteiten, prioriteiten die het college heeft en

graag uitgevoerd wilt hebben, daar zul je dan naar moeten gaan kijken. Er is ook gekeken wel in die capaciteitsronde en volgens mij is dat uitgelegd ook tijdens de extra bijeenkomst die georganiseerd is over de personeelscapaciteit, hoe dat in elkaar steekt. Maar over op dit moment heb ik begrepen zijn en dat kan best verschillen dat er zo af en toe nog wel eens weer sinds ook het verschijnen van de kadernota een vacature ontstaat, of dat het bij de tekst die gereed komt. Maar dat is natuurlijk een proces wat continu plaatsvindt.

De heer Van den Raadt: Ja, dan een verzoek of u dat dan dat als antwoord kunt geven bij het advies van het college. Want waarschijnlijk zat iemand van college ook bij die uitleg, maar hier is de uitleg dat er nog maar één vacature is. Dat heb ik liever dan als uitleg gehad: in de loop van de tijd zullen er nog vacatures komen die we nu nog niet weten en daarvoor hebben wij € 1.000.000 nodig. Want anders dan is het.

Wethouder Botter: '...'

De heer Van den Raadt: Dat is wat u zegt.

Wethouder Botter: Ja, dat hadden we ook kunnen doen. Maar we hebben dit gedaan. En u heeft nu de toelichting van mij gekregen daarbij. Dus ik denk dat wij in het najaar met elkaar een stevige discussie gaan hebben over de capaciteitsproblematiek die binnen deze organisatie bestaat. Waarvoor het nodige voorwerk is al is gedaan. Maar waar we met elkaar nog over moeten praten over hoe we dat verder gaan invullen. Dan over de vragen van OPH over de ICT scan. Naar aanleiding van het rekenkamerrapport over de informatiebeveiliging zijn er al veel zaken in gang gezet. De aanbevelingen worden opgevolgd en hierover heeft u ook recentelijk een informatienota ontvangen. Ook is er een motie aangenomen om extern advies in te winnen voor het volledige ICT-domein ten behoeve van het integraal risicomanagement van het ICT. En een nieuwe scan bovenop de scan die we al via motie van u hebben gekregen, lijkt het college op dit moment wat overbodig.

De voorzitter: En daar heeft de heer Smit natuurlijk een reactie op. OPH.

De heer Smit: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Mijnheer de wethouder. Misschien heb ik de vraag niet goed gesteld. Ik bedoelde de vraag te stellen dat het van tijd uit goed is als er een derde deskundige naar de organisatie en kijkt naar de processen in de organisatie. Ik heb voorgelezen dat een groeiende organisatie ook vaak snelheid en flexibiliteit verliest. En ik heb gevraagd of zo'n onderzoek gecombineerd kan worden met de onderzoek naar de kwaliteit van de software voor de bedrijfsondersteunende processen. Dat is een hele andere optiek dan we met het rapport van de rekenkamer hebben gehad. Dat zijn de twee dingen die ik u gevraagd hebt. Dus kan een derde kijker periodiek naar de kwaliteit van de organisatie, de flexibiliteit, het niet ontstaan van teveel procesgangen en besluitvormingsprocessen? En kan daarmee tegelijkertijd meegenomen worden want ik heb gehoord dat er op allerlei plekken echt problemen mee zijn, dat de kwaliteit van de ondersteuning van de bedrijfsprocessen door de IT dat ook in ogenschouw genomen kan worden?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Ik zou ik zou dat op dit moment niet willen aanbevelen. We zijn wat ik al zeg, heel druk bezig met die 25, naar ik meen, aanbevelingen, waarvan we er inmiddels 22 gehad. Dat andere onderzoek komt eraan. Als we volgens mij volgend jaar want dat hebben ook afgesproken, met elkaar komen te spreken over de stand van zaken en de thermometer op dat moment en u heeft dan nog het idee of u hoort dan nog de geluiden: dat zou ik heel graag met u verder willen praten wat we dan zouden moeten doen.

De voorzitter: Mijnheer Smit, OPH.

De heer Smit: Mijnheer de wethouder, er ligt een verzoek om in 2020 '...' te laten groeien met 150 fte. Dat kost meer dan 10 miljoen. 11 ongeveer. Ja maar, als we dan straks er weer 150 bij zijn '...'. .

De voorzitter: Blijft u bij uw punt alstublieft mijnheer Smit.

De heer Smit: Sorry, ik werd even. Dat kost meer dan 10 miljoen. De constatering lijkt gemaakt te worden dat de organisatie vastloopt als die 150 en niet bijkomen. Ze kunnen er niet bij, want we hebben net geconstateerd na ongeveer nu tweeënhalf uur lang bijna dat het geld aan alle kanten op is. Dat lijkt me toch een constatering dat er iets moet gebeuren om aan de ene kant of die vraag niet ingevuld kan worden aan de andere kant een organisatie te hebben waarvan u zeker weet, waarvan we zeker weten dat die optimaal functioneert en optimaal softwarematig ondersteund wordt. Het heeft niks te maken met die aanbevelingen van de RKC. Het heeft te maken met de integriteitaspecten en de beveiliging van gegevens. Maar niet met de ondersteuning van bedrijfsprocessen.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Weet u wat misschien een goed idee is? Om als u geïnteresseerd bent, ik heb zelf recentelijk een rondleiding gekregen en gesproken met allerlei beleidsmedewerkers van de afdeling die het betreft. Ik ben daar echt onder de indruk en diep van overtuigd dat men daar op de goeie weg is. En ik zou u en een aantal anderen die daarvoor belangstelling hebben graag eens willen uitnodigen. Daar kunt u dan ook uw vragen stellen. Maar op dit moment zeg maar een andere scan of een ander onderzoek erop loslaten, los van alle opmerkingen die u maakt waar we natuurlijk als college in de eerste instantie naar moeten kijken en daarvoor met de oplossingen moeten komen ook naar u toe, maar op dit specifieke punt zou ik heel graag met u verder willen praten.

De voorzitter: Dat levert twee interrupties op. De laatste van de heer Smit op dit onderwerp. Gaat uw gang.

De heer Smit: Dank u mijnheer de voorzitter. De uitnodiging neem ik graag aan. De tweede opmerking blijft staan. Als we 150 fte erbij, totaal niet kunnen financieren dan hebben we een heel bijzondere situatie van een organisatie dat blijkbaar aangeeft zijn werk niet meer aan te kunnen. Ik betwijfel dat. Maar ik zal daar morgen nog in twee termijnen op terug komen.

De voorzitter: De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, de SP neemt ook nog heel graag die uitnodiging aan. We gaan er ook vanuit dat die uitnodiging dan wel komt.

De voorzitter: En niet de andere 11 fracties hoeven dit te herhalen, er zullen meer mensen mee willen. Dus dat doe ik even voor u. Oké, wethouder, gaat u verder.

Wethouder Botter: Oké, dan tenslotte: dienstverlening en nieuwe democratie. Trots Haarlem wilt een nieuw gemeenteloket in Schalkwijk. Het college is daar geen voorstander van. De huidige publiekshal is goed bereikbaar en steeds beter toegankelijk. Ook wordt maatwerk geboden bijvoorbeeld door periodieke bezoeken te regelen aan verzorgingshuizen. Ook in Haarlem, Schalkwijk, waar ook andere burgers langs kunnen komen voor informatie. In beperkte schaal heb ik begrepen kan daar ook gezorgd worden dat iemand

een paspoort of een ander document thuisbezorgd krijgt en wij vinden het niet wenselijk om een ander loket daar te doen. Er zijn twee sociale wijkteams in Schalkwijk aanwezig, dus dat is wat ons betreft voldoende. Dan is er een vraag gesteld.

De voorzitter: '...' Een interruptie van de heer Van den Raadt van Trots Haarlem.

De heer Van den Raadt: Ja, het probleem is een beetje dat meerdere vliegen, nou ja probleem, de oplossing is dat u meerdere vliegen in één klap kunt slaan. Want als u een gemeente loket opent in Schalkwijk hoeven mensen minder naar het centrum te rijden als je voor een VOG verklaring gaat, € 12, ben je € 8 aan parkeergeld kwijt. Als je dat zegt u kunt te laten opsturen, dan krijgen we weer die pakketbezorgers waar we het daarnet over hebben gehad. Dat is niet goed voor het milieu. En u creëert een stukje werkgelegenheid in Schalkwijk en u ziet ook dat u, toont aan dat u tegen de tweedeling bent. Dus dank u wel voor het uitvoeren.

Wethouder Botter: Nou, hartstikke goeie suggesties. Het punt is dat we heel graag willen dat dat in de kadernota staat dat Haarlem 100% digitaal werkt als organisatie. Maar we willen onze interne processen 100% digitaal ook hebben en geen papier meer. Als je Haarlem zeg maar kijkt naar de dienstverlening, dan is het wel degelijk zo dat er ook voor mensen die niet digivaardig zijn, voldoende mogelijkheden moeten blijven om op de hoogte te zijn over van alles en nog wat. Dienstverlening blijft ten allen tijden maatwerk.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Voorzitter, dit was een reactie op mijn vraag. Dank daarvoor. Voldoende mogelijkheden klinkt niet als dat mensen die digitaal minder vaardig zijn en allen tijden, ja hoe noem je dat, surft, bediend worden. Kunnen worden.

Wethouder Botter: Ja, dat is, het is in ieder geval de bedoeling dat ook mensen die niet digitaal vaardig zijn voldoende mogelijkheden hebben om de informatie die voor hen noodzakelijk is om goed te kunnen functioneren dat die ook beschikbaar is. Dienstverlening blijft daarbij ten allen tijden maatwerk en mensenwerk. En in het najaar komen we bij u terug om een voorstel voor de nieuwe, met de noten om de nieuwe dienstverlening te verbeteren. Over nieuwe democratie heb ik al wat kritische geluiden gehoord. Bijvoorbeeld van Liberaal Haarlem. Wij hebben volgens mij met elkaar goed inhoudelijk debat gevoerd in de commissie bestuur en het actieprogramma is door de meerderheid van u goed ontvangen. Volgende week ligt het actieprogramma vast, bij ter vaststelling klaar voor de raad. De middelen van het programma komen rechtstreeks ten goede aan onze inwoners. Het is een budget voor de inwoners. Om de buurt en de leefomgeving te verbeteren. Maar nieuwe democratie is niet alleen een programma op papier. Het is ook veel wil in de stad om te experimenteren en meer zeggenschap neer te leggen bij de burger. Energie om samen de stad te maken. En wilt u echt zien en ervaren hoe de energie in de stad stroomt, dan roep ik u op om maandag 8 juli naar het Initiatievencafé te komen. In het badhuis van 17:00 tot 19:00 uur, dan kunt u zelf ervaren hoe het leeft in onze mooie stad.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Aynan. Jouw Haarlem.

Wethouder Botter: '...'

De voorzitter: Ik hoorde toch echt een punt, zo dus je kunt zo meteen afronden, want gaan eerst nog een interruptietje doen. Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel. Over communicatie, dienstverlening en nieuwe democratie. Ik zie dat u positief staat tegenover onze motie maar zegt: wacht nog even af want we komen met een voorstel. Wanneer komt dat voorstel?

De voorzitter: In het najaar, in het vierde kwartaal.

De heer Aynan: Ja, oké, dan trek ik die motie ook in. Dan wacht ik dat voorstel af.

De voorzitter: Helder, dank u wel. Kunt u het nummer herhalen? Dan heeft de griffie het ook helemaal te pakken.

De heer Aynan: Dat is nummer 37.

De voorzitter: Nummer 37 trekt u in. Dank u wel. Ik zag volgens mij nog iemand anders zwaaien, maar ik weet even niet meer wie. Was er nog iemand anders aan het zwaaien? Nee? Oh ja, de heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Nou ja, dat is meer een algemeen punt, voorzitter. Want het viel mij op en die heb ik ook gevraagd, dus, maar ik weet niet aan wie ik die vraag straks moet stellen omdat het niet onder één wethouder valt, maar in die hele kadernota staat: komt in 2019, komt in 2020, u hoort het nog, over twee jaar, en toen heb ik gevraagd kunnen wij dan een meerjarenplanning krijgen waar al die punten, want op elke bladzijde staat er wel een, in dat overzicht komt wanneer we dat precies krijgen, want anders dan vergeten we straks de helft.

De voorzitter: Ja, dus eigenlijk vraagt u een raadsjaaragenda over de jaaragenda's heen. Dat lijkt mij een vraag die u met elkaar als raad aan uw presidium en de griffie kan vragen. Dus dat is volgens mij niet per se aan het college, die natuurlijk wel data aan zou moeten leveren, maar het lijkt me goed omdat naar het presidium mee te nemen, dus dat zou ik namens u doen. Dan gaan wij volgens mij naar wethouder Meijs. Het woord is aan u.

Wethouder Meijs: Dank u wel, voorzitter. Ik ga suggestievelijk iets zeggen over de de Wmo, de sociale domein breed, sociale basis, eenzaamheid, het lhbt en wonen. Allemaal onderdeel van mijn portefeuille. Wat is er aan de hand bij de Wmo? De ontwikkelingen in het sociale domein, de toename van de Wmo-aanvragen en de meldingen. Daar wil ik niet omheen draaien. Hier ontstaat voor Haarlem en niet alleen voor Haarlem een flinke uitdaging. De achterstanden van 2018 zijn zo goed als weggewerkt, maar tegelijkertijd zien we een toename aan aanvragen en meldingen van de Wmo voor 2019 en lopen de wachttijden opnieuw op. Inmiddels wordt daar een trend zichtbaar. Dat door het onderzoeksbureau HHM onderzocht is. Het is een reactie op een combinatie van een aantal factoren, zoals het effect van het abonnementstarief, de demografische ontwikkelingen, ouderen die langer thuis wonen en meer zorg behoeven, maar ook de extra muralisering. Het heeft er ook mee te maken dat we beter bereikbaar zijn. De inwoner weet waar ze terecht moet met haar vragen voor de ondersteuning en dat is het positieve, het goede van het geheel. De keerzijde is dat we vanuit het Rijk onvoldoende structureel compensatie krijgen. En daar zoeken we een balans in. Een principe is en blijft hier geldig. Dat is dat kwetsbare burgers de ondersteuning en hulp krijgen die ze nodig hebben. Maar hoe houden we dat beheersbaar? De oplopende vragen, de effecten op onze eigen organisaties, het vergt inzet om alle meldingen zorgvuldig te behandelen binnen de wettelijke termijn. Maar het heeft ook effect op de totale kosten die we aan de zorg uitgeven. De maatregelen die we hiervoor treffen met de proeftuinen, de tijdelijke capaciteit en een procesoptimalisering met u uitgebreid besproken in de commissie samenleving zijn belangrijk maar waarschijnlijk niet voldoende. Wat gaan we doen? In de begroting van vorig jaar voor 2019 is het risico van de invoering van het abonnementstarief opgenomen. En ingeschat op 8 ton. In deze kadernota is

deze toename van de zorgkosten als zekerheid opgenomen. Dat is een financiële vertaling gebaseerd op de kennis van het moment dat we de kadernota opstelden. Pas na het opstellen van de kadernota kregen wij het rapport van de HHM, over de ontwikkelingen die de Wmo-meldingen bij ons opleveren. Daaruit blijkt op termijn een sterkere stijging. Wij zijn nu bezig om het HHM-rapport zoals de heer Snoek al zei, ook de cijfers over de eerste helft samen te brengen met de opbrengsten van de tweede, van het begin van 2019. Om te analyseren en te bekijken wat de verwachte kostenstijgingen zijn voor de komende jaren en wat hier de financiële impact voor is. Dat moet zorgvuldig gebeuren en ik wil dat zorgvuldig in kaart brengen en weer bij u in de commissie terugbrengen. Dus in antwoord op de motie van de VVD en Hart voor Haarlem over de budgettaire verwerking van de stijgende Wmo-vraag kan ik u dan ook alleen maar zeggen dat we uw oproep als college onderschrijven. Maar we moeten dit eerst goed doorrekenen en een financiële impact meenemen in de tweede '...' en de begroting voor 2020 en 2024. Dit najaar spreken we hierover met elkaar. Maar zorgelijk bent u en ben ik. Daarom blijf ik u ook in de commissie samenleving maandelijks informeren over de voortgang van de Wmo-maatregelen.

De voorzitter: Ik hoor een punt en dan is het tijd voor een interruptie. Mevrouw Van Zetten van Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, u gaat het allemaal goed doorrekenen en u onderschrijft het. Het lijkt me dat dat ook uw taak is en het lijkt me ook dat u volgende week niet direct een uitvoering heeft gegoten aan die motie, maar gaat u hem nou overnemen? Hoor ik dat nou?

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw Van Zetten: Ik ga hem niet overnemen.

Mevrouw "": Waarom eigenlijk niet? U bent zo, u onderschrijft het, u bent positief.

De voorzitter: Gaat uw gang, wethouder.

Wethouder Meijs: We hebben een afspraak gemaakt: als het overeenkomt met wat wij al aan het doen zijn, dan ontraden bij de motie en ik kan u alleen maar herhalen dat de doorrekening van de bestaande ontwikkelingen en de aantallen en de '...' wij daarvoor meenemen, en dat de meerjarenraming en de programmabegroting nog aan bod komen in het najaar en daar zullen wij dat meenemen.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Van Kessel namens de VVD.

De heer Van Kessel: Ja, dat is dan toch wel jammer eigenlijk. Temeer, kijk ik begrijp het dat op het moment dat een motie ondersteuning van beleid is, dat hij daarbij overbodig is en dat je zegt: nou, dan ontraden we hem. Dat is een keuze. Je kunt ook zeggen: we juichen het toe dus, we laten het oordeel aan de raad. Maar goed, dat is dan tot daaraan toe. Alleen het gekke hiervan is dat eigenlijk tot op heden alle vragen die ik hierover gesteld heb, dat het antwoord van het college, nou ja, dat er geen antwoord van het college op kwam. Dat is ook de reden dat we de raad deze motie voorleggen. Dat het echt van belang is dat als we zien aankomen dat die zorgkosten stijgen dat je die ook berekent, wat zijn de gevolgen ervan? Helemaal terecht dat je die doorrekening eerst goed maakt. En daarna in jouw budgettaire producten verwerkt. Dat is eigenlijk ook de strekking van de motie en volgens mij is dat eigenlijk ook precies wat ik u hoor zeggen. En daarmee zou ik eigenlijk zeggen: ja, op het moment dat dit het moment is dat wij dat constateren, dan is het nog niet ondersteuning van beleid, dan zegt u eigenlijk: de motie die u heeft ingediend die volgen wij, dat is inderdaad

ook onze lijn en daarmee zijn wij positief en laten wij het verder aan de raad. Dat zou volgens mij ook de aardige manier zijn en ook volgens mij recht doen aan het belang van deze motie die niet om een klein bedrag gaat maar om een flink bedrag gaat dus nou ja goed, ik zou toch zeggen, laat op zijn minst anders het oordeel aan de raad hierover en met een positieve inslag. Volgens mij kunt u het ook zo vertalen.

De voorzitter: Het is sowieso altijd aan de raad zeg ik als uw voorzitter. Maar wethouder, gaat uw gang.

Wethouder Meijs: U neemt mij de woorden uit de mond. Het is aan de raad om de motie te steunen. Het is ook aan u om te zeggen: ik heb de wethouder gehoord, ik trek hem terug. En zo kunt dat ook doen. Dus het is aan de raad om daarover te stemmen.

De voorzitter: En het is nu aan de heer Aynan om te interrumperen. Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja, dank u wel. Het is aan de raad, maar het is ook uw kadernota. Ik hoor dat u terecht zorgen heeft over de financiering van de zorg. Maar we zien ook in de kadernota dat u 3 miljoen weghaalt bij de reserves sociaal domein. Twee vragen. Als u zich zorgen maakt dan betekent dat dat de reserves sociaal domein dus overeen blijft. Tweede vraag: bent u bereid om die 3 miljoen die u doorsluis naar de algemene reserve gewoon voor de reserve sociaal domein te behouden?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Meijs: In deze kadernota worden alle onttrekkingen uit het reserve van het sociale domein ook gebruikt voor het sociale domein. Dus als dat een antwoord is op uw vraag.

De heer Aynan: Voorzitter, dat is, naar aanleiding van onze technische vragen wordt dat dus gewoon, dat is niet waar, er gaat 3 miljoen naar de algemene reserve.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Meijs: ik kom daar morgen anders in de tweede termijn op terug, maar ik herhaal mijn zeggen: alle onttrekkingen, de reserve sociale domein, worden ook binnen het sociale domein gebruikt en als daar onduidelijk over eens, dan wil ik daar met alle liefde morgen over terugkomen.

De voorzitter: De heer Aynan met de laatste interruptie op dit punt.

De heer Aynan: Ja, dank u wel voorzitter voor de ruimte. Dat we elkaar verstaan. Het gaat om vraag 131, ik stel een hele duidelijke vraag, er wordt vijfenhalf miljoen onttrokken aan de reserve sociaal domein. Op onze vraag: waar gaan die onttrekkingen heen? Wordt heel duidelijk geantwoord: 3 miljoen onttrekking ten gunste van algemene middelen.

Wethouder Meijs: Ik ga u hier morgen op terug rapporteren.

De voorzitter: Gaat u verder, wethouder.

Wethouder Meijs: D66 had nog een vraag of de aanbieders de zorgvraag wel aankonden? Voor zover we nu kunnen overzien is het antwoord ja. De aanbieders anticiperen op de toename en nemen meer mensen aan. Toch komt het nu nog steeds voor dat sommige aanbieders de wachttijden langer zijn dan contractueel bepaald. Maar we hebben we hebben meerdere aanbieders gecontracteerd, dus als mensen niet bij de

aanbieding van hun eerste keuze terechtkunnen, dat zoeken we in overleg met u naar een aanbieder die wel direct die ondersteuning kan bieden. Daarnaast zijn we hier ook regelmatig op basis met de aanbieders over in overleg. Niet alleen binnen de Wmo hebben we een opgave om onze uitgaven en inkomsten meer met elkaar in balans te brengen. Dat speelt in het hele sociale domein breed. Dat speelt bij jeugd, dat speelt bij Wmo, dat speelt op alle terreinen bij participatie. Nu de toename van de zorgvragen doorzet en dit ook landelijk steeds zichtbaarder wordt is het echt een trend waar we mee moeten dealen. Nu op korte termijn richting geven zoals u dat suggereert, dat gaan we pas na de zomervakantie met elkaar bespreken, maar ook voor de langere termijn nemen we die zaken mee. Het vraagt wel om een sterkere besturing van ons zodat we scherper en vooral eerder weten hoe we deze uitgaves kunnen, hoe deze uitgaves zich ontwikkelen. Waar dat precies doorkomt en of en hoe we daarop kunnen bijsturen in samenspraak, ook met onze partners. Daar moeten we echt op inzetten en dat kan ik alleen maar heel goed doen als het goed is doorgrond. Daarom zijn we hier sociaal domein breed ook een traject in gestart en na de zomer ontvangt u van ons een aanpak hoe wij deze zullen versterken. Onze sturingsmogelijkheden om dat de komende periode ook beter vorm te geven. Uiteindelijk willen we hier allemaal bereiken dat er een goede balans staat om tussen de doelmatigheid en de kwaliteit van onze inzet op de sociale stad die we toch zijn voor zowel de jeugd als de oudere, zowel voor Wmo als het de hele sociale domein breed. Het abonnement van de actiepartij wie wat bewaart die heeft wat. Gaat over de reserves van het sociale domein. U stelt in het abonnement voor om vijfenhalf miljoen toe te voegen aan de reserves voor het sociaal domein ten behoeve van de sociale basis. Wat het college betreft is dat nu niet aan de orde. Komend najaar bij de bestuursrapportage en bij de begroting zal opnieuw bekeken moeten worden hoe we omgaan met alle risico's in het sociale domein. En ook goed daartoe onze reserves moeten worden ingezet. Op de sociale basis hebben we onlangs binnen de commissie samenleving met elkaar een afspraak gemaakt dat we zoveel mogelijk in zullen zetten om dit jaar te overbruggen. Dus ook de sociale basis komt dan een najaar daarover weer terug.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, op grond van de meicirculaire krijgt u de komende drieënhalf jaar er ruim 26 miljoen bij in het sociaal domein. Nou, het knelt van alle kanten. Jeugdzorg, Wmo heeft u genoemd, sociale basis. Bent u het met de SP eens dat die 26 miljoen die u de komende drieënhalf jaar extra krijgt dat die ook aan het sociale domein moet worden besteed?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Meijs: Ik heb zojuist gezegd en ik kan het alleen nog maar herhalen wat precies in deze kadernota staat is dat alle onttrekkingen gedaan uit de reserve sociaal domein, ook weer voor het sociale domein wordt ingezet. Hoe dat over de langere termijn zal gaan dat weten we nog niet. Dat heb ik u net gezegd.

De heer Garretsen: Op de langere termijn.

Wethouder Meijs: Daar komen wij in het najaar op terug.

De heer Garretsen: Het gaat over de raadsperiode, als u dat de langere termijn noemt, maar het gaat dus over ruim 26 miljoen extra op grond van de meicirculaire voor deze raadsperiode en de SP vindt dat die 26 miljoen ook aan het sociale domein moet worden besteed, ook al omdat voor het leeuwendeel ook extra geld is, waarbij het Rijk ook aangeeft aan wat voor doel ze moeten worden besteed. Bijvoorbeeld salarissen, enzovoorts, enzovoorts 🗨️.

De voorzitter: Dat punt heeft u heel duidelijk gemaakt, ik ga ondertussen een procedureel punt. Zoals u ziet heeft het college geen spreektijd meer, ik neem aan dat u nog behoefte heeft aan ook antwoorden van de collegeleden. Kunt u daarmee instemmen dat wij hen nog een stukje laten praten?

De heer '...': Graag.

De voorzitter: Ja. Laten we dat maar doen dan hè. Wethouder Meijs.

Wethouder Meijs: Ik begrijp van de SP dat zij hierover een statement maakt en dat zij daar mogelijk met een motie over zullen komen, dan zullen wij dan morgen over met elkaar in gesprek gaan.

De heer Garretsen: De motie is allang ingediend.

Wethouder Meijs: Oké.

De voorzitter: De heer Hulster heeft ook een interruptie op dit punt. Gaat uw gang, Actiepartij.

De heer Hulster: Ja, wethouder. Dus zegt dat u die 9 ton gaat overbruggen die we nu te weinig is voor de sociale basis. Betekent dat dat u even de bezuiniging dus die ingeboekt staat van die 9 ton dus terugdraait?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Meijs: Welke bezuiniging heeft u het over?

De heer Hulster: Nou ja, die 9, er was 9 ton te weinig. Dat was eigenlijk omdat er dus minder geld beschikbaar zou zijn voor de sociale basis, u ging ervan uit dat er binnen, met een beperkte begroting de partijen er wel uit zouden kunnen komen. Nu wilt u het gaan overbruggen. Dat betekent dat u weer wat meer geld moeten uitgeven dan u had verwacht.

Wethouder Meijs: Ik continueer nu weer mijn verhaal, want ik kom terug op hetgeen wat u nu aanroert.

De voorzitter: De heer Hulster, uw microfoon staat nog aan.

Wethouder Meijs: Ik sluit mij aan bij uw wens, zoals u dat heeft genoemd in uw amendement van de Actiepartij en de motie ook van de ChristenUnie om de overbrugging voor nieuwe initiatieven in de sociale basis tot een goede oplossing te komen voor tekort, u noemt het bezuinigingen, ik zeg een tekort voor de uitstel van de sociale basis en te voorkomen dat kleine initiatieven hier de dupe van worden. Op 6 juni hebben wij met elkaar in de commissie samenleving, een opinienota besproken over dit onderwerp. En het college neemt ook de basis van de bespreking die we daar hebben gevoerd. Op korte termijn komen wij hierover terug en nemen wij daar een besluit over, over deze overbrugging. Daarbij wordt ook tegemoet gekomen aan uw behoeften om bepaalde partijen daarin mee te nemen. Dat zijn nieuwe partijen die zich de afgelopen jaren bewezen hebben. Maar in 2019 of nog geen of nog maar een heel klein deel van de subsidie ontvingen.

De voorzitter: U heeft twee interrupties. Eerst de heer Visser van de ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, ten eerste: hoe lang is hij overbrugging? Dus bent u het met ons eens dat juist om dat tekort zo klein mogelijk te maken dat zo snel mogelijk de nieuwe sociale basis moet starten, dus niet 1 januari 2021, een jaar uitstel, maar zo snel mogelijk al in 2020? Dat is mijn eerste vraag. En mijn tweede vraag is: '...'

tijds-klem. Want een aantal van deze organisaties zijn afhankelijk van externe fondsen. En die fondsen willen duidelijkheid. Anders dreigen allerlei subsidies weg te vallen en hebben we nog een veel groter probleem. Bent u nog op tijd met het geven van duidelijkheid, zodat die externe fondsen niet verloren gaan?

De voorzitter: Wethouder,

Wethouder Meijs: Ik heb onlangs gesproken met een aantal partijen, onder andere die partijen waar u op doelt. Dat was de stichting Open Huis. Ik ben me daar degen bewust. Maar haastige spoed is zelden goed. Dus ik kan het niet vervroegen. Wij moeten dat echt netjes doen. En zoals ik in de commissie heb gezegd gaan we goed kijken waar we deze tekorten mee kunnen vullen. En welke alternatieve financieringsbronnen wij kunnen vinden om dat jaar te kunnen overbruggen. Zo is bijvoorbeeld, wij hebben dat met elkaar besproken, de decentralisatie-uitkering van de eenzaamheid van het Rijk. En u heeft in de commissie van 20 juni gevraagd om die uitkering daar ook voor in te zetten. Als ik u nu al allerlei toezeggingen ga doen over sneller dan weet ik niet of ik het zorgvuldig kan doen.

De voorzitter: Korte reactie van de heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, ik had het over sneller wat betreft die fondsen. Maar kan het ook sneller om te zorgen dat het niet een jaar overbrugging wordt en u neemt nu letterlijk het woord jaar overbrugging in de mond, terwijl ik denk: als u een goed proces inricht waar we draagvlak voor vinden in de raad, dan moet het ook kunnen om de definitieve vergunning per 1 juni bijvoorbeeld te doen, zodat er maar een half jaar overbrugt hoeft te worden, zodat het tekort kleiner is. Denkt u ook daaraan.

Wethouder Meijs: Nou, van dit is ook weer een herhaling van ... zoals wij dat in de commissie hebben gezegd. Wij hebben behalve de stip op de horizon om uiteindelijk een goed verhaal te hebben en een nieuwe nota, een casus, de kaders van de sociale basis hebben, om daar ook met elkaar het proces zorgvuldig in te doen. Dus ik kan daar niet iets in toezeggen dat wij dat sneller doen.

De voorzitter: Er was ook een interruptie van de heer El Aichi, van het CDA. Bestaat die nog, de heer El Aichi?

De heer El Aichi: Ja, dank u wel voorzitter. Mijn vraag sluit een beetje aan, aan de vraag van de heer Visser. Het gaat erom: u, de wethouder zegt: goh, wij komen zo snel mogelijk hierop terug. Ik wil graag weten wanneer dat is. Is dat in september? Oktober? Graag een toezegging alsjeblieft.

Wethouder Meijs: Nou, het college is bezig om te bezien hoe we dat jaar kunnen overbruggen. Zoals ik al zei: wij kijken naar alternatieve financieringsbronnen en we hebben het gat nog niet helemaal gedicht. Maar zodra wij dat klaar hebben, hebben wij daar, zullen wij daar een besluit over nemen en zal ik u daar zo snel mogelijk over informeren.

De voorzitter: Nog een reactie van de heer El Aichi, CDA.

Wethouder Meijs: Echt op korte termijn.

De heer El Aichi: Nou, wat is op korte termijn, voorzitter?

Wethouder Meijs: Als u een datum wilt weten, die kan ik niet geven. Maar korte termijn is echt heel erg snel. En anders kom ik daar morgen even op terug.

De heer El Aichi: September dus.

De voorzitter: De wethouder komt er morgen op terug. Dus dan horen we of kort dagen, weken, of maanden zijn. Dus dat horen wij morgen van de wethouder.

Wethouder Meijs: Ik geloof dat het ook nog ergens een vakantie wordt. Maar kort is kort. Even kijken. Volgens mij deze pagina gehad. Hierover niets. Het terugdringen van de eenzaamheid. Daar ligt een vraag van de PvdA. Hoe zorgen we dat de lopende projecten blijven bestaan in dit raakvlak hebben? Op meerdere manieren zorgen we ervoor dat de lopende projecten blijven bestaan. Zoals ik net al aan de heer Frank Visser zei. We subsidiëren de coalitie Haarlem Ontmoet. Dat is een samenwerkingsvorm van 17 uitvoerende partners, maar onder andere DOK, Haarlem effect, Rode Kruis en Stem in de Stad. En dit doen we samen in samenwerking, om te bewerkstelligen dat eenzaamheid in Haarlem effectiever en efficiënter ingezet kan worden. Als antwoord op uw vraag. Mevrouw Sterenberg van de VVD vroeg mij nog een reactie over regenboogbeleid. Doen we wel genoeg met dat beleid?

De voorzitter: Er is nog een interruptie op het vorige onderwerp van de heer Oomkes van de PvdA. De rechterknop sowieso en dan hoop ik dat u bent ingelogd. De heer Oomkes is nog niet ingelogd, dus wij wachten even.

De heer Oomkes: Ja, daar gaan we. Het werkt weer jongens.

De voorzitter: De heer Oomkes, PvdA.

De heer Oomkes: Eventjes, Naar aanleiding van uw toezegging. Motie 31 maakt u ten aanzien van de vragen die we hebben gesteld ten behoeve van Behoud Wijkantenne Meerwijk/Da Vinci de ruimte om nog eenmalig € 15.000 te verstrekken omdat het geld niet is uitgegeven. Daarmee kan het project de komende jaren onderzoeken in hoeverre het in de lucht kan blijven. Daar zijn we dankbaar voor en daarmee trekken wij deze motie in.

De voorzitter: En welk nummer betreft het? Om ook weer voor het. 31, Dat u gezegd inderdaad.

Wethouder Meijs: En die trekt u in.

De voorzitter: Die wordt ingetrokken inderdaad, voor alle duidelijkheid. Oké dank u wel, mijnheer Oomkes. Wethouder, gaat u verder.

Wethouder Meijs: Ik ga verder over de regenboogbeleid. De vraag van mevrouw Sterenberg gisteren of eergisteren: doen we wel genoeg voor dit beleid? Veel eenzaamheid onder lhbt'ers zei u. En deel van de doeluitkering om een suggestie van de decentralisatie-uitkering van de eenzaamheid hier in te zetten. Omdat er ook eenzaamheid onder het lhbt-deel van Haarlem is. We hebben een budget van € 40.000, onlangs met u besproken in de commissie samenleving. Wat valt onder het lhbt-beleid. Dat zetten we samen met de regenbogenpartners in voor allerlei en diverse activiteiten en de campagne die de sociale acceptatie van deze doelgroepen bevorderen. We zetten succesvol activiteiten die we in het verleden onder leiding van mijn collega hebben ingezet voort de komende jaren. En komende oktober, oktober 2019 vindt er een werkconferentie plaats samen met de regenboogpartners. Maar ook met andere partners uit de Haarlemse maatschappelijke organisaties en het maatschappelijke veld om te kijken welke nieuwe initiatieven er zijn ook om te kijken hoe we de Haarlemse voorzieningen nog vriendelijker voor het LH BT-ler beleid kunnen maken.

De voorzitter: En een reactie van mevrouw Sterenberg. Gaat uw gang. VVD.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. Ja, als je gaat kijken naar welke nieuwe initiatieven er zijn, gaat u dan ook kijken naar welk geld u daarvoor beschikbaar, een van de problemen waar wij juist mee worstelen, ik zou heel graag een motie willen indienen om toch echt, want we bedienen nu het topje van de ijsberg hè, '...' de makkelijk het laaghangend vrijheid, de zichtbaarheid, maar daaronder zit dus een heleboel verborgen leed, hebben we vandaag ook nog weer in de krant kunnen lezen, we zijn er nog niet. Dus gaan we daar dan extra geld voor beschikbaar stellen? Of ja, hoe gaan we dat doen? Waar gaan we op die werkconferentie over spreken? Hoeveel speelruimte hebben we?

Mevrouw Meijs: Nou, het speelruimte stond in de nota. Dat is € 40.000 voor de diverse activiteiten. Maar het staat u natuurlijk vrij om daar een motie over in te dienen, die zie ik met belangstelling tegemoet. Als u daar een dekking voor heeft dan kunnen we daar extra activiteiten voor organiseren. Maar dit is het budget zoals die in de nota stond.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. En dat is precies het probleem wat ik eigenlijk afgelopen maandag aangaf. Toen ik ook diezelfde vraag van de PvdA kreeg. Ik als oppositiepartij zie je het niet zo snel, u heeft als wethouder heel goed zicht op de potjes. Kijk, de eenzaamheidsgelden die worden nu toegeschoven naar het probleem op de sociale basis. Maar u zegt het zelf ook al. Eenzaamheid is bij deze doelgroep ook een groot probleem. Dus ik kan nu gaan komen met een motie waarin ik zeg: ik wil dat een deel van dat geld gebruikt wordt voor het lhbt-beleid daarop, maar ik voorzie dat ik dan van u de reactie krijg: ja dat gaan we voor de sociale basis gebruiken. Dus die worsteling heb ik en als ik u zo hoor, vindt u dus eigenlijk ook dat er geld bij zou moeten kunnen om meer te kunnen doen, om beter te kunnen bedienen, maar moet ik het gaan zoeken.

Mevrouw Meijs: Het staat u vrij om daar een motie over in te dienen. En de discussie zult u echt met uw partners moeten hebben hier aan tafel en niet met mij. Ik heb het beschikbare budget benoemd. En daar is geen extra budget voor. Dus het staat u vrij om daar de motie over in te dienen.

Mevrouw Sterenberg: Maar als ik daarvoor de eenzaamheidsuitkering, die gelden, toeschrijf, reageert u dan meteen negatief of gaat u dat dan ook onderzoeken?

Mevrouw Meijs: Nou, wij kunnen die eenzaamheid gelden maar één keer uitgeven en volgens mij zijn er al meerdere claims opgelegd. Dus ik zou zeggen: dien uw motie in en kijk of u daar een meerderheid voor kunt krijgen.

De voorzitter: Eerst mevrouw Özogul van de SP, daarna mevrouw De Raadt van het CDA.

Mevrouw Özogul-Özen: Ja, daar wil ik ook even iets over zeggen. De wethouder erkent dat dat er grote eenzaamheid is. En dat we eigenlijk ook wat meer moeten doen. Maar ik zie nog steeds hetzelfde budget van 40.000. Waarbij ik dan eigenlijk het stukje hulpverlening daarin mis. Het is meer voor de zichtbaarheid, voor cursussen, voor voorlichting et cetera, wat ook allemaal goed is. Maar we missen een deel en mevrouw Sterenberg zei het net al, er zijn eenzaamheidsgelden en wat ik begrepen heb is vanuit de coalitie al besloten dat dat naar het sociale domein tekorten van die 950.000 gaat. Dan kunnen wij hier van alles gaan indienen maar als alles dicht getimmerd is, wat is dan de toegevoegde waarde? Ik denk dat het belangrijk is als we iets

vinden dat dat belangrijk is dat we daar ook naar moeten handelen. Ik zou graag van de wethouder willen horen of zij zichzelf ook wilt inspannen en ook de urgentie hiervan inziet.

Wethouder Meijs: Ja, er zijn vele groepen denk ik of andere groepen ook te bedenken waar eenzaamheid een rol speelt. Maar wij kunnen het geld maar één keer uitgeven. En wij hebben omlangs in de commissie samenleving hierover gesproken. Ook over de sociale basis en hoe we dat gat gaan dichten. We hebben ook in de commissie samenleving gesproken over het lhbt-beleid. Daarin was dit opgenomen. Het staat u nogmaals vrij om daar morgen een motie over in te dienen en te kijken of u daar uw handen voor op elkaar krijgt. Dat zegt niet dat ik niet herken, maar ik heb geen meer geld behalve dit geld.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt had ook een interruptie van het CDA. Gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja dank u wel voorzitter. Ja even een verduidelijkende vraag dan, want in de kadernota lees ik van dat er nog geen duidelijkheid is over dat 'gat' en dat zet ik expres even tussen aanhalingstekens. Want daar komt nog een voorstel komt nog naar ons toe. En dan zouden we ook kunnen besluiten als raad om gewoon bijvoorbeeld eens de kaasschaafmethode toe te passen en dan is er dus geen sprake meer van een gat. Klopt het dan dat die eenzaamheidsgelden dan weer beschikbaar worden?

De voorzitter: Nee, dat is een verkeerde interpretatie van u mevrouw De Raadt. Het college heeft daar een voorstel, gaat daar een voorstel over indienen en dat komt naar u, informatief, voor de commissie. Wij hebben in de commissie, heb ik u gevraagd waar hoe moet het college opletten, wat zijn de prioriteiten die u ons meegeeft? Wij zijn daar in overleg, ik kom daar met een nota over. En die komt ter informatie naar de commissie.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Oké, maar dan, dan toch nog even want u zegt: er komt nog een voorstel naar ons toe. Alleen u zegt ook: er is al besloten wat we met die eenzaamheidsgelden gaan doen. Maar als we niet weten hoe groot dat gat is, dan is het toch vreemd om dan al daarvoor al eerder geld te reserveren? We moeten dan toch eerst, het zou toch logischer zijn om eerst te spreken over überhaupt dat voorstel wat nog naar ons toe gaat komen. En dan later pas hoe we dat financieel gaan invullen. Maar niet bij deze kadernota. Dat lijkt me niet het juiste moment.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Meijs: Het is conform de besprekingen in de commissie, het was losgeknipt van elkaar. Dus u was niet aanwezig bij de commissie, maar in de commissie hebben wij het losgeknipt. Dat is dat eenzaamheidsgeld van 2,5 ton wat beschikbaar is gesteld door het ministerie. Wij hebben in de commissie besloten om die € 50.000 niet ten gunste van de wedstrijd te doen, maar in het gehele sociale domein voor de nieuwe sociale kaders te bestemmen. En los daarvan hebben we de behandeling gehad van de procesgang en de inhoud voor de sociale basis. En daarover is binnen de commissie een afspraak gemaakt. En u heeft gelijk dat dat niet hier in de raad is besloten, maar u heeft dat in de commissie meegegeven aan mij als collegelid. En dat is echt een duidelijke bestemming geweest of een bestemming, een bedoeling geweest, van de commissie breed.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg heeft daar nog een interruptie op. VVD.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. U zegt: we hebben gezegd, we gaan het inzetten voor het sociaal domein. Het regenbogenbeleid is ook sociaal domein. Dus ik denk dat ik mijn dekking wel heb gevonden voor morgen.

Wethouder Meijs: Nee, sorry. Dat is een verspreking. Sociale basis.

De voorzitter: Oké, dit gaat in de tweede termijn vast nog terugkomen. Gaat u verder mevrouw Meijs.

Wethouder Meijs: Het laatste onderdeel wat ik u nog wilde zeggen was: het OPH heeft een vraag gesteld over het levensloopbestendig bouwen als norm. U heeft in de motie, sorry, in de door OPH aangenomen motie bij de kadernota voor 2017 riep u het college op om hiervoor de mogelijkheden in kaart te brengen. Naar aanleiding daarvan heeft het college een brief hierover aan de commissie gestuurd en de conclusie uit die brief is ongewijzigd. Het college stuurt actief op de realisatie van levensloopbestendige woningen daar waar dit mogelijk en gewenst is. Maar een algemeen uitgangspunt voor levensloopbestendig bouwen voor alle nieuwe bouw en renovatie, dat is wat ons betreft niet haalbaar. Maar wij sturen daar zeker op aan.

De voorzitter: En dat leidt tot een interruptie van de heer Smit, namens OPH, gaat uw gang.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mevrouw de wethouder wat leuk dat u hierop ingaat, want ik dacht dat de wethouder naast u, het in zijn portefeuille had. Nou, ik vind van wel, dus.

Wethouder Meijs: Wij zijn soms.

De heer Smit: Mevrouw de wethouder.

Wethouder Meijs: Wij zijn soms een setje.

De heer Smit: Nou, dat waardeer ik ook weer. Nee, die interactie tussen beiden. Maar, ik vind het zo jammer dat u dit, de deuren toch weer dichtgooit, wat er zijn zoveel steden in Nederland die omwille van een flexibele woningmarkt zeggen: levensloopbestendig bouwen dat de basis. Dat kost feitelijk niets meer, maar het maakt elke woning die dat is geschikt voor 18 tot 108. Ik merk in Haarlem niet dat het een, niet een uitgangspunt, uitgangspunt is het niet, maar dat het zelfs echt wordt toegepast. Ik hoor van ontwikkelaars dat het helemaal niet wordt toegepast. En dat vind ik zonde.

Wethouder Meijs: Volgens mij is die laatste een constatering die niet helemaal correct is. Het levert zeker extra kosten op. In de ontwikkelingen. Maar het is ook niet op alle ontwikkelingen noodzakelijk en eventueel gewenst om daar levensloopbestendig te bouwen. Dus wij kijken daar zeker naar. Wij nemen dat mee, actief. Dat is niet iets wat wij niet actief doen en mogelijk dat mijn collega daar nog een aanvulling op kan geven, maar dat is zoals wij daar nu mee omgaan. Als wij het hebben over de ontwikkelzones en ontwikkelvisies.

De voorzitter: Een laatste reactie van de heer Smit.

De heer Smit: Mevrouw de wethouder, bedankt voor het antwoord. Ik kom er morgen wel even op terug.

De voorzitter: Dat was het voor wethouder Meijs. Oh. Mevrouw Özogul en de heer Garretsen. dus de SP gaat een duopresentatie staat doen. Een duo interruptie. Gaat uw gang.

Mevrouw Özogul-Ozen: Nou ja, ik heb even gewacht of de wethouder er zelf op zou komen. Wij hebben motie ingediend over mantelzorgers in de GGZ. En het antwoord van de wethouder, daar staat dat wij aan de

strekking iets doen. Maar wij hebben gevraagd om een budget vrij te stellen en de beantwoording van de wethouder is niet duidelijk daarin. Is daar nu een budget voor vrijgemaakt zodat dit daadwerkelijk ook die motie uitgevoerd wordt?

Wethouder Meijs: Ik ben een pagina vergeten. Ik zal hem even op lezen voor u. Mijn excuus, allereerst over de GGZ en de laaghangend fruit in de preventie van verward gedrag. Dat was uw motie. Ik ben het helemaal met u eens mevrouw Özogul dat deze groep mantelzorgers extra aandacht verdient. Daarom zetten we hier in samenwerking met de GGZ en Tandem extra op in. De speciale lotgenotengroepen maar ook de cursussen, voor de mantelzorgers van mensen met de GGZ achtergrond, zijn hier onderdeel van. Dus in de nota mantelzorg in balans zijn we hier al op ingegaan. En nemen we dat mee. Mensen kunnen daar de cursussen volgen.

De voorzitter: Dat was blijkbaar een afdoende antwoord. Want ik zie niet allemaal handen de lucht in gaan. Dus dank u wel wethouder Meijs. Ja, de laatste loodjes wegen het zwaarst wellicht. Wethouder Roduner, het woord is aan u.

Wethouder Roduner: Dank u wel voorzitter. Ik heb geloof ik niet een heel lang verhaal. Maar ik hoop dat u toch nog even uw aandacht kan waren. Ik heb mijn verhaal in twee delen gesplitst. Het sociaal domein eerst en daarna ga ik over naar het fysiek domein. Voorzitter, de afgelopen jaren is veel gedaan in de aanpak om armoede in tweedeling in Haarlem te bestrijden. Jouw Haarlem en Trots hebben terecht aandacht gevraagd voor de schuldenproblematiek van veel Haarlemmers. Elke inwoner die die zich verhuult meldt met schulden, krijgt die recht toegang tot schulddienstverlening of budget ondersteuning opmaat. Als onderdeel van het project vroeg signalering schulden, zal Haarlem in gesprek gaan met '...' over gegevensuitwisseling? Dat was een vraag van Trots Haarlem hierover. Jouw Haarlem had de vraag gesteld over de vroeg signalering schulden bij zorgverzekeraars. Wij hebben een convenant gesloten met twee grote landelijke zorgverzekeraars Achmea en VGZ. En dan kunnen we al heel snel na signalen van twee maanden erop af. Met de verzekeraars van de gemeentelijke zorgpolis zijn al afspraken gemaakt en dat loopt. Het project 'ik doe mee!' werkt en dat gaan we dus ook structureel doen. Richting de ChristenUnie: het project zelf stopt, maar de werkwijze die blijft. De VVD en de SP hebben zelfs om nog meer geld gevraagd voor extra klantcontact en het college is daarop van mening dat met de huidige inzet mooie resultaten worden geboekt en we zien op dit moment geen financiële ruimte om het klantcontact verder te intensiveren. Door de procesoptimalisatie waar we nu mee bezig zijn proberen we de processen zo in te richten dat er meer tijd overblijft voor de gesprekken met waardevolle klantencontact. Op het gebied van minimabeleid zijn er nog niet. Het is nodig om de regelingen voor minima uit te breiden, zodat ook die hardwerkende Haarlemmers met een laag inkomen volwaardig mee kunnen doen in de samenleving. Dat blijft de inzet van het college. Maar daarbij zien we geen ruimte om als gemeente zelf uitvoering te gaan geven aan het toch wel zeer sympathieke initiatief van de Actiepartij om een fietsenbank op te zetten. Natuurlijk staan we open voor sponsoring maar daar zelf een rol invullen dat zien we niet zitten. Er is veel zorg waar een aantal partijen, dus Partij van de Arbeid, SP, GroenLinks, Jouw Haarlem, Actiepartij over het verdwijnen van het 50 banenplan. Het is een mooi project met goede resultaten. 25 werkzoekenden zijn inmiddels duurzaam uitgestroomd naar werk en hebben inmiddels ook een contract en werkgever in de regio. Dit wordt dan dus ook betaald door de werknemer en dus niet meer gesubsidieerd. Er is een motie ingediend door een aantal van uw leden. Maar dit moment kan het college de motie niet uitvoeren, omdat bij de kadernota geen budget beschikbaar is. Bij het vaststellen van de kadernota, laat me even uitpraten, was het beeld denk ik in het sociaal domein dat de noden zo hoog waren dat ook pijnlijke maatregelen noodzakelijk waren. Dus die pijnlijke maatregelen zitten erin en die verantwoordelijkheid hebben wij als college ook willen nemen. We hebben wel, dat staat ook een kadernota, gezegd dat we richting begroting zullen onderzoeken of

de meicirculaire voldoende financiële compensatie biedt om het 50 banenplan alsnog te heroverwegen en dus te behouden, maar ook daarvan even rust, vragen we uw geduld, we kijken er serieus naar, maar de miljoenen vliegen hier om de oren ook vandaag op andere delen in het sociaal domein, dus ik denk het goed is dat we dat integraal bezien richting begroting.

De voorzitter: Staat uw interruptie nog, mijnheer Garretsen? Ja hè. Ik zag u nog zwaaien, gaat uw gang, SP.

De heer Garretsen: U haalt heel goed de zin die staat in de kadernota op bladzijde acht. Ik heb al eerder tegen mevrouw Meijs gezegd: de meicirculaire is een enorme meevaller voor het sociaal domein. Ruim 26 miljoen voor tot en met 2022. Dus ik kan me toch wel voorstellen dat u daar 4 ton in kan vinden. En het is minder dan 4 ton zoals onze motie aangeeft. Maar 4 ton kunt u er toch wel vinden.

Wethouder Roduner: Nou ja, ik vraag u daar toch wel uw geduld. Bij de Wmo zien we de aanvragen ook oplopen. Dat heeft wethouder Meijs ook al beargumenteerd. We hebben ook altijd toch onzekerheid in de jeugdzorg. Kijk, wij hebben dit besluit genomen op basis van de kader, eigenlijk de septembercirculaire vorig jaar nog. Zo hebben we de kadernota opgesteld. We hebben daarna ook geconstateerd dat er vanuit de meicirculaire misschien ook nog wel wat geld naar het sociaal domein zou komen. Nou, daar we dus deze zin over opgenomen die ik u ook weer voorhoudt. Maar ik denk dat richting de begroting we gewoon ook goed moeten kijken: waar is ruimte in het sociaal domein? Is er ruimte in het sociaal domein? Hoe kan we aan tegen de problematiek in de rest van de begroting? Nou dat vind ik belangrijke punten om daar mee te nemen. Dus en daar willen wij niet op vooruitlopen en daarom ontraden we de motie.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: ja, dank u wel. Nou de VVD vond de keuze van het college ook wel opmerkelijk. Want tijdens in de jaarstukken zien we dat de versneller sociaal domein waarvan dit er een is, nog op groen stond. Groene smiley, top, gaat goed. In de decembercirculaire 2018 lezen we ook positief over dit plan. En in kadernota lezen we dan zonder verdere toelichting eigenlijk dat dit 50 banenplan er uit wordt gesloopt vanwege effectiviteit, efficiëntie. Maar geen enkele toelichting, maar hoe rijmt u dat met een positief verhaal in de decembercirculaire, een positief verhaal bij de jaarrekening en wat gaat u dan doen voor deze mensen?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Roduner: Nou, wij doen al heel veel voor de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In deze kadernota zit ook het continueren van het programma 'ik doe mee!'. Ik denk dat dat een heel belangrijk element is. We hebben met elkaar gekeken: hoe staat het sociale domein ervoor? Dat was niet florissant. We hebben een aantal risico's gezien die hebben zich gematerialiseerd. Die verantwoordelijkheid hebben genomen. Er komt zelfs nog geld vanuit de algemene middelen richting het sociale domein in deze kadernota. Althans dat is het voorstel van het college. Maar we hebben ook kritisch gekeken van en dit is het college bewust dat dit een goed project is, dat het een project is wat resultaten bleek. Maar we hebben ook gewoon alles gewogen met elkaar om te kijken van ja: waar kunnen we eventueel op korte termijn nog een maatregel nemen om uiteindelijk ook weer het sociaal domein op te leveren dat financieel sluitend is. Want dat vinden we ook belangrijk.

De voorzitter: Korte reactie van mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, dank u wel. Maar dan schrijft u toch niet op dat het gaat om efficiëntie en effectiviteit. Dat u daarom deze keuze maakt. Dan moet u gewoon opschrijven: het werkt, het is succesvol, maar wij kiezen ervoor om hierop te bezuinigen. Want het verhaal wat u nu neerlegt, ik denk dat de halve raad aan het googelen is geweest: goh, wat is dat plan en hoe verliep dat plan? Want dat lezen we niet. Dus als u dit soort keuzes maakt is het ook echt belangrijk om ons als raad daarin mee te nemen wat uw afwegingen daarbij zijn. En nu heeft u er heel makkelijk een streepje doorheen gezet. Nou dat zou u op sommige andere onderwerpen volgens mij makkelijker kunnen doen.

Wethouder Roduner: Nou, volgens mij hebben we als college u daar over goed proberen te informeren. Volgens mij, de context waarin ik dit schets staat volgens mij in een kadernota opgenomen. Het is een apart besluit. Als ik het goed heb in de kadernota om hiermee te stoppen. Dat geeft denk ik ook het gewicht aan van de besluiten we daar met elkaar nemen. Op die manier hebben we denk ik het met elkaar afgewogen. Maar ik denk de context is denk ik een kadernota die opgesteld is ten tijden dat het sociale domein onder druk stond. U noemt dat een zwaar financieel weer en dat was de context op dat moment zoals we die kadernota hebben opgesteld. In het geheel der dingen vond het college dit een maatregel die we eigenlijk moesten nemen om gewoon weer netjes sluitend te zijn te krijgen.

De voorzitter: De heer Smit, OPH. Heeft ook een interruptie op dit punt.

De heer Smit: Dank u mijnheer de wethouder, ik vind uw antwoord echt sensationeel. Investerings kloppen voor geen kant. De inschatting van de uitgaven Wmo kloppen van geen kant. De inschatting van de ontwikkeling reserve sociaal domein klopt van geen kant. U heeft die maatregel genomen om het 50 banenplan, overigens OPHaarlem heeft dat er uiteindelijk doorheen getrokken in de raad. En we zijn er altijd achter blijven staan. Heeft u inhoudelijk ook niet beargumenteerd dat dit niet liep? Nee, u zegt net: het loopt goed. Maar destijds bij het opmaken van de kadernota, met gegevens die door de meicirculaire volledig achterhaald zijn, constateert u nu dat het belangrijkste argument, namelijk: de bezuiniging moet blijven staan. Nou dan zou ik zeggen: neemt u de zaak even terug, gaat u eerst de begroting opmaken, dan ziet u dat er miljoenen instromen die u natuurlijk voor een deel er weer uit moeten halen. Want u moet andere gaten dichten. Maar ga dan niet zeggen dat de reserve sociaal domein op dit moment leeg is en dat het daarom niet kan. Het is een onzin verhaal. Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Smit. Wethouder.

Wethouder Roduner: Nou, volgens mij zeggen we uiteindelijk hetzelfde. Namelijk, laten we eerst de begroting opmaken. Laten we gewoon kijken richting begroting hoe een aantal van de risico's die we zien, hoe een aantal van ontwikkelingen die we zien zich ontwikkelen. En uiteindelijk gaan we daarin dit weer allemaal hebben we gezegd gaan we dit ook weer heroverwegen. Dus dat is volgens mij, eigenlijk zeggen we hetzelfde. Namelijk: richting begroting gaan we gewoon, maar netjes werken aan een nieuwe begroting die sluitend is en waarin dit ook gewoon zorgvuldig is afgewogen.

De voorzitter: Korte reactie, de heer Smit.

De heer Smit: Waar in dit, zei u?

Wethouder Roduner: Zorgvuldig is afgewogen.

De heer Smit: Dat betekent dat u op dit moment dus de korting of het beëindiging van het 50 banenplan even nu in de koelkast zet en kijkt wat de consequenties zijn van de opmaak van de begroting?

Wethouder Roduner: Ik denk dat het gewoon even goed is dat we het project even stilzetten. Op pauze drukken. Natuurlijk zit er een aantal mensen in het traject: dat zullen netjes uit laten lopen. Maar nieuwe instroom zetten we op pauze. En ik denk dat we richting begroting moeten kijken of het, of er ruimte is om weer op de startknop te drukken. Dat is denk ik eigenlijk, hoe simpel ik het kan maken.

...

De heer Smit: Dank u voor het moment.

De voorzitter: De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik vind dit eigenlijk, nieuwe instroom zet u op pauze. En dan gaat u het project eventueel weer opstarten. Dat op pauze zetten, weer opstarten, dat kost ook extra geld. En ik ben het volkomen met mevrouw Sterenberg, de heer Smit eens: u heeft niet beargumenteerd in de kadernota waarom u juist dit project, wat gewoon langdurig werklozen van 50 plussen kansen geeft om weer in te stromen, wat succesvol is, waarom je juist dit uit het sociale domein heeft geschrapt en niet andere dingen. Dat heeft u volgende niet duidelijk gemaakt. En dit is gewoon hartstikke goed. En het geeft een belangrijk uitzicht voor langdurig werklozen. En we hebben erop aangedrongen dat met iedereen een gesprek is jaarlijks dan heeft u juist, sommige mensen die met de afstand tot de arbeidsmarkt kunt u daarvoor perspectief bieden. En dat is ook een van de grootste nut van die gesprekken. Dat u mensen perspectief kunt bieden en dat perspectief haalt u nu voor ze weg.

De voorzitter: Dat punt is duidelijk mijnheer Garretsen. En het is 5 voor 11. Wethouder gaat u verder.

Wethouder Roduner: Ja, voorzitter. Nog even een korte reactie erop. Natuurlijk heeft u daarin ook, het college voelt dat ook, ik heb het ook een pijnlijke maatregel genoemd. Maar ik denk wel dat we misschien is dat dan nog een element wat nog wel goed is om even te benoemen, we hebben een gewoon sociaal domein met zaken die we moeten uitvoeren vanuit verschillende wetten, budgetten die daar aan gekoppeld zijn en de raad heeft inderdaad toch een aantal versnellers besloten. Dit was een van de versnellers. Die versnellers die wij zagen als extraatjes. Maar ook hele waardevolle extraatjes. Dit is denk ik een heel waardevol element. Maar uiteindelijk in het geheel der dingen hebben we toch ook weer kritisch gekeken naar die versnellers. Om te kijken, om te zorgen dat we die basis die we met elkaar zo belangrijk vinden, dat we die goed kunnen borgen. En zo heeft dit denk ik uiteindelijk naar boven gekomen. Voorzitter ga ik over naar het fysieke domein. Ook in de woningbouw gaan we uit van een ongedeelde stad. ...

De voorzitter: De heer Garretsen SP.

De heer Garretsen: Jouw Haarlem, de heer Aynan, die moet zijn vaderschap waarnemen. Want zijn zoon heeft geen oppas. Dus die heeft nu de raadzaal verlaten. En heeft mij verzorgd om namens Jouw Haarlem een vraag te stellen over de motiereserve WWB naar het sociaal domein. U wilt de reserve WWB overhevelen naar de algemene middelen. Maar volgens de heer Aynan heeft de WWB, ja, een verbinding met het sociaal domein. Beogen ze dezelfde doelen. Dus graag nog een reactie op, ja op deze motie, omdat de reactie die nu in het advies van het college staat wel erg kort is.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Roduner: Ja, wij ontraden de motie. Dat is een afspraak volgens mij uit het coalitieakkoord om de reserve WWB op te heffen. En de reserve WWB die al wat langer staat en dan denk ik, dat we langzamerhand steeds beter zijn, in staat zijn geweest om de uitgaven van BUIG te ruimen, excuus, uitgaven van de BUIG te ramen. En daarmee ook gewoon, ik heb toch Akendam in mijn hoofd blijkbaar. Uitgave van de BUIG te ramen. En dus dat was denk ik de aanleiding om te zeggen nou we kunnen daar ook gewoon naar normalisatie van het stelsel. En dan is het denk ik logisch om de reserve WWB toe te voegen aan de algemene reserve. Dan lopen de risico's die ermee samenhangen ook met via de algemene reserve. In dit geval is het zo dat er zit samenhang in het sociaal domein, maar juist we maken daarin denk ik wel onderscheid tussen de baten en de lasten en het beleid wat we uitvoeren. Participatiewet zit nadrukkelijk in het sociaal domein. Dat is helder, net als de Wmo en de jeugdwet. Dus dat zit bij het sociaal domein. Dit gaat echt over de kosten van de uitvoering van de bijstand en daar we al een tijdje de reserve WWB voor, is ook geen onderdeel van het sociaal domein. En ze hebben nu eigenlijk gezegd: nou, laten we dat gewoon normaal opnemen in de algemene ...'. Voorzitter, het fysieke domein. Dus ook in de woningbouw gaan we uit van een ongedeelde stad. We bouwen veel woningen en het college heeft hoge ambities als het gaat om het realiseren van sociale huurwoningen. Meer partijen hebben hierbij gesproken over de inzet van de reserve opgedeelde stad. Het college wilt deze reserve inzetten om sociale huurwoningen in West realiseren en komt uiteindelijk ook bij de ontwikkelstrategieën met een voorstel hiertoe. En in beide kadernota's, kadernota's en instrumenten hebben we al een eerste inzicht gegeven in waar die reserve eventueel voor kan ingezet worden. Dat zit elkaar herhaalt in een van de reacties was op de moties. De opgave om 10.000 woningen te bouwen, wordt niet alleen gerealiseerd in ontwikkelzones, maar ook daarbuiten, zoals D66 aangaf. De behoefte op lange termijn is 14.000 in 2040. 14.000 woningen in 2040. En daarvan zien we nu in de plancapaciteit dat 10.000 woningen kunnen landen in ontwikkelzones. Dat betekent niet dat al die 10.000 woningen van 2025 in de ontwikkelzones worden gebouwd. Voor 2020 lopen ook veel projecten namelijk buiten de ontwikkelzones, zoals wat we ook regelmatig bespreken. Denk aan De Meester, Koningstein, of bijvoorbeeld de Aart van der Leeuwstraat. Projecten die op korte termijn lopen en niet in een van ontwikkelzones zitten, maar wel bijdragen aan die 10.000 woningen. Wij rapporteren daarover in de woningbouwrapportages. En ja, Jouw Haarlem is er even vandoor. Dat snap ik ook heel goed. Maar in de projecten die Jouw Haarlem heeft genoemd zitten inmiddels 340 sociale huurwoningen meer dan in de oorspronkelijke planning. En ik denk dat daarmee onze inzet ook zijn vruchten begint af te werpen. In de ontwikkelzones willen we ook een nieuwe.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer De Groot. D66, gaat uw gang.

De heer De Groot: Ja, dank u voorzitter. Wethouder, ik goochel liever niet met de getallen qua woningbouw. Maar bent u nou van mening dat u de opdracht heeft om die tienduizenden woningen te realiseren in acht ontwikkelzones?

Wethouder Roduner: Nee, het college heeft de opdracht om 14, om plannen te maken om 14.000 woningen te realiseren richting 2040. Dat is de woningbehoefte voor 2040. We hebben acht ontwikkelzones aangewezen waarin we zeggen, nou een deel van die 14.000 woningen die zal met name in deze zones landen. Dat zijn 10.000 woningen. Maar die tijdslijn is niet hetzelfde. Ik snap dat de verwarring is tussen 10.000 woningen in 2025 en 10.000 woningen in de ontwikkelzones. Dat is niet hetzelfde. Dus er zitten ontwikkelingen buiten ontwikkelzones die bijdragen aan die korte termijnambitie van 10.000 woningen in 2025. Maar het college probeert natuurlijk ook een beetje efficiënt en slim om te gaan met de woningbouwproductie. En de woningbouwprogrammering. En ik denk dat het goed is dat we als het kan toch ons een beetje focussen op die

zones om ook samenhang te creëren in die woningbouwopgave. Koppeling aan een aantal andere investeringen die moeten gedaan worden, mobiliteit, op het gebied van scholen, op het gebied van sport, daar hebben we die ontwikkelzones voor, om te zorgen dat we tot een goed integraal verhaal komen. Ik denk dat het ook heel verstandig is dat we kijken: nou, ook kunnen we nou zonegewijs ook die woningbouw een beetje voort laten gaan? Dus voorzitter, in ontwikkelzones willen we ook naar een nieuwe manier van bouwen. Zoals natuurinclusief, waar GroenLinks aandacht voor heeft gevraagd. Partij van de Arbeid heeft aandacht gevraagd voor gezamenlijk functioneel groen. Dat zit volgens mij ook deels in de visie Zaal West, waar we nog een permacultuurtuin hebben. En de ChristenUnie heeft gevraagd, of in ieder geval hebben aandacht gevraagd voor de echte typische Haarlemse hofjes. Dus de Haarlemse hofjes van Groen, woningen eromheen die ook contact genereren en gezamenlijkheid genereren tussen de bewoners. Dat zijn allemaal prachtige initiatieven. 2019 was het jaar van de ontwikkelvisies. Maar 2020 wordt wat het college betreft het jaar van actie. We gaan dus aan de slag van de zones. We ronden woningbouwprojecten definitief af. We starten dus ook weer nieuwe projecten. Maar.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Amand, Trots Haarlem.

De heer Amand: Dank u wel voorzitter. Trots Haarlem heeft toch wel even een vraag omtrent Schalkwijk. We zitten met de Tiny TIM'S, er zijn er nog maar drie waarschijnlijk verkocht. Die grond '...' Hoor ik nu net. Is dat niet verstandig dat we dat ook is gaan bekijken of we daar ook sociale woningbouw kunnen doen? Of we kunnen daar huizen maken voor mensen die door willen stromen. Dat lijkt me ook een heel goed idee. En ik heb nog een suggestie. Ook nog een beetje over waar de polder, ja u weet dat ik daarover door blijft zeuren. Maar daar zijn we voor bekend. Enkel als je bij de Oostbos gaat bouwen, zou het niet logischer zijn dat we nog verder structureren in 2028, lees ik in de kranten en in de media dat we daar ook nog meer woningen gaan bouwen. Want als zijn wij eigenlijk op de goede weg.

De voorzitter: Dit lijken mij nou voortreffelijke vragen voor de commissie ontwikkeling, maar wethouder ik laat het natuurlijk ook even bij u.

Wethouder Roduner: Nou, bij de Tiny TIM's is in ieder geval Elan Wonen betrokken bij het uitnemen van een van zo'n Tiny TIM. Dus ik denk dat ik ook nog wel goed, zoals we even laten kijken naar van waarom worden die woningen niet afgenomen en inderdaad, is een hypotheek het probleem of moeten we misschien naar kleinere huisjes ook. Bij Oostpoort, ja daar hebben we afspraken gemaakt over waar we woningbouw willen en waar niet. Op een gegeven moment wil je dan ook ruimte geven voor de bedrijvigheid. En milieu '...' zit daar denk ik ook op dit moment wel en is ook wel een remmende factor in hoe snel we daarmee kunnen gaan. Dus voorzitter, we gaan aan de slag. 2019. We gaan het doen. Maar we moeten denk ik ook realistisch zijn, er is beperkte beschikbare capaciteit, niet alleen intern, ook extern zien we dat. Dus we moeten denk ik ook nadenken om prioriteiten te stellen, waar nodig openen we zoals de Partij van de Arbeid aangaf, actief grondexploitaties om onze maatschappelijke doelen daar te realiseren. Hoewel het college principieel oneens is met de VPBuitspraak, en die proberen we ook te bestrijden. Is het voor ons geen doel dan om te streven naar grondexploitaties waar we zo min mogelijk VPB realiseren. Ik denk dat het goed is dat we proberen te streven ook naar die financiële plus bij die grondexploitaties. En als we dan belasting moeten betalen dat is dan, nou ja en helaas. Maar dat is dan zoals het is.

De voorzitter: '...' Dat gaat natuurlijk over vennootschapsbelasting. Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, ik neem aan dat u het wel met mij eens bent dat het altijd verstandig is om kosten die kunnen worden ondergebracht in ontwikkeling, zoals wij dat ook hebben

aangegeven ons verhaal, als er toch een school moet uitbreiden omdat u in die zone nieuwe woningen bouwt, dan is dat vaak wel handig omdat bij een positieve grondexploitatie ten laste te brengen omdat je dan nog steeds kunt uitnemen, maar in ieder geval zo beperkt mogelijk aan die vennootschapsbelasting hoeft bij te dragen.

Wethouder Roduner: Ja, dat ben ik deels met u eens. Maar ik denk, waar ik even probeer een streep te krijgen is, we moeten denk ik geen grondexploitatie gaan doen vanwege de belastingen. Dank u wel voor deze attentiebetuiging.

De voorzitter: Mocht dit nou later ooit teruggekeken worden, dit was omdat het Nederlandse, de oranje Leeuwinnen scoorden tegen Zweden. Wethouder, gaat u verder.

Wethouder Roduner: Voorzitter, ik vond, ik zie het als een attentiebetuiging. Voorzitter, de ontwikkelzones moeten leiden tot leefbare wijken met voldoende groen en leefbaarheid en voorzieningen. Tegelijkertijd begrijpt het college dat er zorgen zijn bij bewoners over de groei en de leefbaarheid. Bijvoorbeeld bij de volkstuintjes in Zuid-West. Of bewoners in de Orion zone die geen extra supermarkt willen. Meerdere partijen hebben daar in deze Raad en in de commissie al aandacht voor gevraagd. Het college begrijpt deze zorgen en bij de verdere uitwerking van de ontwikkelvisies gaan we daar serieus naar kijken. Er zijn ook vragen gesteld gesteld over De Koepel. Nou laten we dat debat niet opnieuw halen. Alles wat er gezegd is over de verkoop van de directeurswoning is gezegd in het door Hart voor Haarlem aangevraagde en gevoerde interpellatiedebat. Maar De Koepel is wel mooi voorbeeld van een herontwikkeling van monumenten in onze bestaande stad. Trots Haarlem heeft in dat kader aandacht gevraagd voor de leegstaande kerken. Het college wilt samen met de kerken tot een kerkenvisie komen. Om deze monumenten, het zijn bijna allemaal monumenten, monumentale panden te behouden voor Haarlem. Dat geldt natuurlijk ook voor monumentale pand aan de Lange Wijngaardstraat, waar de ChristenUnie naar heeft gevraagd. Na de zomer komt er een informatienota uw kant op waarin we aangeven of uitvoering geven aan de motie van Hart voor Haarlem. Voorzitter, tot slot. Ik permitteer mij op deze vrolijke avond toch nog een frivoliteit. We hebben het vanavond over beleid, moties, amendementen, maar ik ben nog van de generatie: een beter milieu begint bij zelf. Het college heeft positief gereageerd op de motie van GroenLinks over natuurinclusief bouwen. Maar laten we nou niet al onze problemen met woningbouw willen oplossen. Woningbouw is niet de oorzaak van alle problemen en gaat ook niet de oplossing zijn van alle Haarlemse problemen. Als we problemen hebben moeten we dat gewoon aanpakken. Duurzaam doen. Dus daarom heb ik een cadeau voor GroenLinks. In het kader van ...?.

Microfoon staat uit

De voorzitter: Geachte raadsleden, de heer Roduner, wethouder Roduner, heeft het aan de fractie van GroenLinks een heel groot vogelhuis uitgereikt. Maar er waren ondertussen ook al twee interrupties. Namelijk eerst de heer Van den Raadt van Trots Haarlem en daarna mevrouw van Zetten. En ook nog de heer Visser van ChristenUnie. De heer Van den Raadt, Trots Haarlem. Nog even uw concentratie, alstublieft.

De heer Van den Raadt: Ja, voorzitter, dank u wel. Over die motie van Trots Haarlem: red de kerk, daar krijgen we dan als antwoord: dat is eigenlijk sinds kort dat al die kerken verkocht gaan worden. Maar dan is het antwoord: het is bestaand beleid. Nou ik ben enigszins verbaasd dat u dat al kennelijk had voordat al die kerken verkocht gingen worden. Hoe hadden wij dat moeten weten?

Wethouder Roduner: Nou, voorzitter. Volgens mij, het loopt al wel langer. Dit discussie over kerken in Haarlem. Landelijk is het ook een discussie die loopt. In meerdere steden zien we dat de kerken langzamerhand leeg komen te staan. Het Rijk heeft dat ook eerder gesignaleerd. Heeft ook budget beschikbaar gesteld voor gemeenten om te komen tot een kerkenvisie. Dus een visioen hoe de gemeente en de kerken samen kunnen komen tot een duurzaam model. Dat loopt al wat langer. Vanuit mijn rol als wethouder monumenten heb ik dat ook al opgepakt en hebben we dus een eerste aftastend gesprek gehad met de kerken en proberen we binnenkort een vervolgoverleg te hebben om te kijken hoe we tot zo'n kerkenvisie kunnen komen. Daar zullen dan ook wat gebruik maken van subsidie van het Rijk.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Nog ook even iets serieus. Ik heb het aan de orde gesteld: de bestuursstijl hier in de stad. Die af en toe een beetje mank gaat of tenminste niet helemaal spoort, of juist wel spoort met de ambities die we hebben. Dan nu wil ik het toch nog even over de koppel hebben, want ja, er ligt een volgens mij een motie, ik heb misschien hier iets gemist, tijdens het voetbal kijken, maar daar is helemaal niks over gezegd over die samenwerkingsovereenkomst, dat daar in de kadernota ineens te lezen is wat wij allemaal gaan doen. Ik heb even aan u op maandag vraagt: kunt u nog even geven op het artikel in de krant waarbij de voorzitter van Panopticon beweert dat de gemeente wel degelijk op de hoogte was van de koopovereenkomst, dus ik wil graag daar nog even een reactie op hebben. Voordat we naar de kroeg gaan.

Wethouder Roduner: Nou ja, ten aanzien van de laatste heb ik volgens mij al gezegd: alles wat we daarover wilde zeggen vanuit het college is volgens mij dat wat gezegd. Ik geloof ook niet dat als je echt op de inhoud heel erg door '...' dat er heel veel licht inzit. Ten aanzien van de samenwerkingsovereenkomst dat ligt iets meer bij wethouder Botter, het college, de raad heeft een amendement ingediend, of in ieder geval een aantal partijen in de raad hebben een amendement ingediend. Het college staat daar positief tegenover. Nou, dat is denk ik dan verder aan u om daarover te besluiten, maar we hebben daarin dus gezegd dat het college bereid is om in ieder geval apart weer terug te komen met een voorstel om verdere invulling te geven aan die reeks middelen die in de kadernota staan. Dus dat we daar nog een keer een gesprek of aankunnen.

De voorzitter: Dank u wel, ik zeg ook nog de heer, nog een interruptie van mevrouw van Zetten.

Mevrouw Van zetten: Mag ik nog even?

De voorzitter: Nog een interruptie, gaat uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Nou ja, de wethouder is er natuurlijk wel heel makkelijk overheen, maar ja, zo kennen wij onze '...'. Ik kom er dan ook gewoon morgen op terug. Want zo reageert het college ook bij elk voorstel dat misschien van de oppositie komt.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Dank u wel voorzitter. Wij zijn blij dat de wethouder aan de slag gaat met de kerkenvisie en ik wilde al interrumperen: gaat u eens bij die en die gemeenten kijken, die zijn al heel goed bezig. Maar de wethouder gaf het antwoord al voor mijn interruptie. Ik heb wel nog een andere interruptie. Dat is namelijk dat de wethouder het had over de woonopgave, de gesprekken met het Rijk daarover. En nu staat ergens aangekondigd, dat de wethouder een woondeal sluiten in MRA-verband, met de minister. Nu valt mij op dat die woondeal al in heel wat regio's is gesloten. Dus dan is eigenlijk gelijk de vraag: waarom is die woondeal er

nog steeds niet voor de MRA? Loopt dat ergens spaak? Of heeft de wethouder nog goed nieuws aan het eind van de avond dat die woondeal er is? En het tweede vraag is: gaat de wethouder ook in die woondeel echt expliciete afspraken maken met het kabinet over mobiliteit?

Wethouder Meijs: Het is portefeuille van wethouder Meijs, maar laat ik daar vanuit het college toch wat over zeggen. Zij zit namens.

De heer Visser: De woondeal gaat expliciet over de ontwikkelzones en de bouw, dat bent u toch dacht ik.

De voorzitter: En uw voorzitter vraagt zich af waarom dit echt in commissie ontwikkeling is. Maar ik sta even de wethouder toe om te antwoorden.

Wethouder Roduner: De woondeal wordt besproken in de platform over portefeuillehoudersoverleg wonen van de MRA. Daar is de wethouder Meijs is daar onze afgevaardigde in. Ikzelf zit in platform ruimte. Dat gaat echt meer over de ruimtelijke ordening vraagstukken. Dat klopt, wij zijn volgens mij als MRA één van de laatste regio's om die deal te sluiten. We hebben ook pittige discussies gehad met het Rijk om te komen tot deze woondeal. Ik geloof ook nog niet dat het vanuit het MRA het gevoel is dat we er helemaal zijn. Maar ik heb wel het idee dat we afspraken hebben kunnen maken, die in ieder geval perspectief bieden om stappen te zetten. Mobiliteit is, mobiliteit, betaalbaarheid, is een van de zorgpunten in de woondeal. Wij zitten, ik zat vorig jaar ook bij het meerjarige infrastructuur, '...'. Dus dat zegt u waarschijnlijk onmiddellijk, u weet beter dan ik wat de afkorting is waarschijnlijk. En daar is wel vanuit het MRA aangegeven van ja: als wij die woningen hier in deze regio op een goede manier moeten laten landen, bijna 250.000 woningen, dat er geld bij moet. Maar het college geeft ook heel hard aan: ja, er is ook nog een enorme investeringsambitie. En dat beperkt de hoeveelheid geld van het Rijk. Daar ligt nog een '...'.

De heer Visser: Volgens mij is het wel meer dan af en toe '...'. Lijkt mij dan.

Wethouder Roduner: Oh, nou ja, we brengen het onder de aandacht. Ja.

De heer Visser: Glashelder.

4. Schorsing

De voorzitter: Geachte leden van deze raad. We hebben het deze avond met elkaar niet geheel binnen de tijd tot 11 uur af weten te ronden. Maar wel bijna, tot maar een kwartier extra tijd. Zullen we zeggen, of verlenging. Denkt u goed na over uw bijdrage van morgen. Want morgen gaan wij natuurlijk uw tweede termijn doen en ook tweede termijncollege en dan gaan we ook tot stemming over. Dus denk goed na welke punten u in gaat brengen zodat het ook gericht is op de kadernota. Dus daar gaat de voorzitter ook wat kritischer zijn, als er hier weer commissie-onderwerpen terugkomen. En voor nu schors ik de vergadering. Een hele fijne avond. Morgen dus 17:00 uur zien we elkaar weer hier.